

Møteinnkalling

Utvalg: Nordreisa næringsutvalg
Møtested: Kommunestyresalen, Rådhuset
Dato: 08.11.2016
Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 77 58 80 15, eller til postmottak@nordreisa.kommune.no
– ved forfallsmelding på e-post er vil dere motta en bekreftelse på at den er registrert, dersom dere ikke mottar en slik bekreftelse MÅ dere ta kontakt pr. telefon.

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 13/16	Referatsaker - saker som er unntatt offentlighet er tilgjengelig på møtet		
RS 23/16	Svar på søknad om støtte fra kommunalt utviklingsfond - *****	X	2016/1014
RS 24/16	Svar på søknad om tilskudd fra kommunalt næringsfond	X	2016/1035
RS 25/16	Svar på søknad om tilskudd fra kommunalt næringsfond	X	2016/1214
RS 26/16	Svar på søknad om tilskudd til "Prøv sjøl-fondet"	X	2016/1214
RS 27/16	Søknad om bedriftsrettet./etablererstøtte - *****	X	2016/701
RS 28/16	Tilsagn tilskudd kommunalt næringsfond	X	2016/1166
RS 29/16	Tilsagn tilskudd kommunalt utviklingsfond - *****	X	2016/854
PS 14/16	Budsjett og økonomiplan 2017 - 2020		2016/581
PS 15/16	Videreføring av avtale om føringstilskudd fiskemottak Nord-Troms		2016/623
PS 16/16	Deltakelse i Visit Lyngenfjord AS		2016/1304

Ettersendes når saken er ferdig saksbehandlet:

PS 17/16 Møteplan 2017

PS 13/16 Referatsaker

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
	Nordreisa elderråd	
	Nordreisa barn og unges kommunestyre	
	Nordreisa arbeidsmiljøutvalg	
14/16	Nordreisa næringsutvalg	08.11.2016
	Nordreisa administrasjonsutvalg	
	Nordreisa råd for funksjonshemmede	
	Nordreisa formannskap	
	Nordreisa kommunestyre	

Budsjett og økonomiplan 2017 - 2020

Henvising til lovverk:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner, kapittel 8, §44-§47

Vedlegg

- 1 Statsbudsjettet 2017 og det økonomiske opplegget for kommunene i Troms
- 2 Rådmannens forslag budsjett og økonomiplan 2017 - 2020

Rådmannens innstilling

1. Økonomiplan 2017 – 2020 vedtas. Økonomiplanens 1. år er årsbudsjettet for 2017.
2. Driftsbudsjettet 2017 – 2020 vedtas med følgende nettoramme per sektor:

	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Tall i hele kroner				
1 Sektor for administrasjon	30 766 497	30 446 497	30 696 497	30 446 497
2 Sektor for oppvekst og kultur	121 704 620	121 704 620	121 704 620	121 704 620
3 Sektor for helse og omsorg	119 635 639	122 135 639	122 135 639	122 135 639
5 Selvkost	478 200	478 200	478 200	478 200
6 Sektor for drift og utvikling	37 525 575	37 525 575	37 525 575	37 525 575
7 Skatter og rammetilskudd	-20 196 000	-20 196 000	-20 196 000	-20 196 000
8 Renter, avdrag og avsetninger	-18 342 690	-18 342 690	-19 329 385	-19 346 330
0 Prosjekter og interkommunale selskap	30 000	30 000	30 000	30 000
	271 601 841	273 781 841	273 045 146	272 778 201

3. Investeringsbudsjettet 2017 - 2020 vedtas med følgende ramme pr investering:

Tall i hele kroner	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Samlet
Egenkapitalinnskudd KLP	1 400 000	1 500 000	1 600 000	1 600 000	6 100 000
Heldøgnsbemannede omsorgsboliger for eldre	1 184 832	18 815 168	20 000 000		40 000 000
Avdrag videreformidlingslån	5 900 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	23 900 000
Startlån	5 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	29 000 000
Gjennoppbygging Lenoard Isaksensveg	5 000 000				5 000 000
Grunnkjøp	6 000 000				6 000 000
Ombygging kommunehuset	500 000				500 000
Velferdsteknologi	500 000	500 000			1 000 000
Forprosjekt ny kirkegård	200 000				200 000
Ombygging skoler og barnehager - forhindre overgrep	105 000				105 000
Rotsundelv skole - nytt taktekke	250 000	250 000			500 000
Veilys - pålegg om målt forbruk		1 920 000			1 920 000
VAR investeringer	730 000	640 000	500 000	1 000 000	2 870 000
	26 769 832	37 625 168	36 100 000	16 600 000	117 095 000

Tall i hele kroner	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Samlet
Opptak av lån	-14 469 832	-30 125 168	-13 500 000	-9 000 000	-67 095 000
Ubrukte lånemidler	-2 190 000				
Salg av tomter	-1 400 000	-1 500 000	-1 600 000	-1 600 000	-6 100 000
Refusjon fra staten på heldøgnsbem. omsorgsboliger			-15 000 000		-15 000 000
Avdragsinntekter Startlån	-5 900 000	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000	-23 900 000
Bruk av bundne investeringsfond	-2 810 000				-2 810 000
	-26 769 832	-37 625 168	-36 100 000	-16 600 000	-114 905 000

- Nordreisa kommune vedtar et låneopptak på kr 14.469.832,- i 2017. Lånet tas opp i samsvar med prekvalifiseringen til den låneinstitusjonen som tilbyr de gunstigste rentebetingelser. Løpetid settes til 15 år.
- Nordreisa kommune vedtar kassakreditt med en kredittramme på inntil kr 35 millioner. Kassakreditten tas opp i Sparebank1 Nord-Norge, jmf hovedbankavtalen.

Saksopplysninger

Regjeringen la fram statsbudsjettet for 2017 (prop.1S 2016-2017) den 6.oktober 2016. Statsbudsjettet legger opp til en realvekst i kommunens samlede inntekter på kr 3,4 milliarder. Av den samlede inntektsveksten er kr 4,075 milliarder frie inntekter, og det tilsvarer en realvekst på 1,2 %. Årsaken til at veksten i samlede inntekter er lavere enn veksten i de frie inntektene, er at øremerkede tilskudd er foreslått redusert. Veksten i frie inntekter må sees i sammenheng med økte utgifter for kommunene knyttet til befolkningsutviklingen. Beregningene som ligger til grunn for kommuneproposisjon for 2017 er utført av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal- og fylkeskommunal økonomi (TBU). Disse beregningene anslår at om lag kr 2,75 mrd av den demografiske utviklingen må finansieres innenfor veksten i frie inntekter. Regjeringen viser til at handlingsrommet kan økes ved effektiv ressursbruk i kommunesektoren, og anmoder kommunene til å sette et effektivitetskrav til egen virksomhet på 0,5%. Det tilsvarer kr 1,2 mrd i 2017.

I tillegg begrunnes kr 600 mill av veksten i frie inntekter som følger:

- Tidlig innsats i grunnskolen utgjør kr 150 mill.
- Opptrappingsplan på rusfeltet utgjør kr 300 mill.
- Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering utgjør kr 100 mill.
- Økt satsning på skoletjenester og helsestasjoner.

Kommunal deflator er anslått til 2,5 % der lønnsveksten er anslått til 2,7 %. Lønnsveksten utgjør 2/3 av deflator. Det foreslås at den kommunale skattøren for 2017 holdes uendret på 11,8%.

Ved pålegg om nye oppgaver, utvidede oppgaver, avviklede oppgaver eller regelendringer for kommunene som har økonomiske konsekvens, skal kommunesektoren kompenseres eller trekkes i frie inntekter. I rammetilskuddet for 2017 har kommunene fått følgende korreksjoner (tall i 1000 kr):

Innlemmet i rammetilskuddet:

Boligsosial kompetansetilskudd	kr	5.700
Tilskudd til boligsosialt arbeid	kr	10.000
Tilskudd til frivillighetssentraler	kr	131.000

Øvrige korreksjoner:

IKT-modernisering i Husbanken (SIKT)	kr	11.500
Valgdirektoratet	kr	12.800
Ny naturfagstime, helårseffekt	kr	114.400
Gratis kjernetid i barnehage, helårseffekt	kr	28.700
Forsøk med ny ansvarsfordeling i barnevern, helårseff	kr	18.200
Forsøk med statlig finansiering av eldreomsorgen	kr	518.400
Øyeblikkelig hjelp rus og psykiatri	kr	86.500
Aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere	kr	60.000
Avvikling av diagnoselisten for fysioterapi	kr	-175.000
Økte kommunale barnehageutgifter pga botidskrav	kr	2.000
Momskompensasjon borettslag og eierseksjonssameier	kr	-35.000
<u>Statlige og private skoler, økning i elevtall</u>	kr	<u>-111.000</u>
Sum innlemminger og korreksjoner	kr	368.600

Nordreisa kommune har mottatt følgende i særskilte fordelinger:

Helsestasjon- og skolehelsetjeneste	kr	688.000
Frivillighetssentralen	kr	365.000

Utgiftsutjevningen skal kompensere for ulike kostnads- og etterspørselsforhold for at kommunen skal kunne gi et likeverdig tjenestetilbud. Variasjonen for behovet for kommunale tjenester fanges i hovedsak opp gjennom alderskriterier og sosioøkonomiske kriterier. I tillegg beregnes den ut fra den enkelte kommunes andel av landets innbyggertall. Vekten for det enkelte kriterium er vist i kostnadsnøkkelen i tabellen nedenfor.

Samlet utgiftsindeks for Nordreisa kommune i 2017 er som følger:

Indekskriteriene	Indeks	Nordreisa
0-1 år	0,0053	0,7536
2-5 år	0,1420	0,9414
6-15 år	0,2674	1,0307
16-22 år	0,0224	1,0729
23-66 år	0,1029	0,9507
67-79 år	0,0550	1,1986
80-89 år	0,0754	1,1669
over 90 år	0,0379	1,0851
Basistillegg	0,0190	2,8383
Sone	0,0102	2,2179
Nabo	0,0102	2,1758
Landbrukskriterium	0,0021	2,1858
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	0,0072	0,813
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0082	0,2536
PU over 16 år	0,0480	1,7422
Aleneboende	0,0189	1,0369
Dødlighet	0,0448	1,1723
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0161	1,4786
Lavinntekt	0,0101	0,7235
Uføre 18-49 år	0,0063	1,1852
Opphopningsindeks	0,0093	0,634
Ikke-gifte 67 år og over	0,0448	1,4681
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0174	0,7845
Innbyggere med høyere utdanning	0,0191	0,7204
Indeksberegnet utgiftsbehov	1,0000	1,1349
Befolkningsandel per 01.07.2016	1,0000	0,9326
Andel beregnet utgiftsbehov 2017	1,0000	1,0584

Eksempel: En kommune som har indeks lik 1,0 for kriteriet innbyggere 0-5 år har like stor andel av landets 0-5 åringer som av landets innbyggere totalt. En kommune med indeks lik 1,1 for samme kriterium har 10 prosent større andel 0-5-åringer enn andel innbyggere. En kommune med indeks lik 0,9 for samme kriterium har 10 prosent lavere andel 0-5-åringer enn andel innbyggere.

I vedlegget «Statsbudsjettet 2017 og det økonomiske opplegget for kommunene» fra Fylkesmannen i Troms er det beskrevet nærmere om statsbudsjettet, blant annet mer informasjon innenfor ulike tjenesteområder.

Økonomiplanen 2017 – 2020 er noe endret fra tidligere år. Dette er gjort for å knytte økonomiplanen nærmere til kommuneplanens samfunnsdel. Det foreslås endret rammer for hver sektor, med forklaring på hvilke tiltak rådmannen foreslår. Sektorutvalgene skal på selvstendig grunnlag foreslå tiltak for å få sektorens budsjett i balanse ut fra rådmannen sin rammeendring. Formannskapet gir sin innstilling på rammenivå til kommunestyret. Når kommunestyret har fastsatt endelige rammer for sektorene, skal sektorutvalgene vedta justeringer slik at sektorens budsjett balanserer med rammen gitt av kommunestyret.

Rådmannens forslag til budsjett/økonomiplan 2017 -2020

Generelle kommentarer:

- Budsjettet har tatt utgangspunkt i opprinnelig ramme for 2016, korrigert med konsekvenser i forhold til dagens driftsnivå og bindende politiske vedtak.
- Lønn og pensjon er de største komponentene i budsjettet.
- I budsjettforslaget er det tatt hensyn til alle lån, samt kalkulatoriske utgifter til vann og avløp.
- Flere gode tiltak, både nødvendige og faglig godt argumenterte, er utelatt i budsjettforslaget av økonomiske årsaker.
- Nye tiltak kommer på bekostning av eksisterende tiltak.

Utviklingen av stillinger i løpet av perioden 2012 til 2017:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sektor for administrasjon	23,36	23,36	22,06	21,86	21,86	21,21
Sektor for oppvekst	169,53	175,09	168,29	170,77	161,60	159,58
Sektor for helse og sosial	208,85	200,41	201,30	207,58	216,34	196,78
Sektor for anleggsdrift	6,70	7,70	8,30	8,30	8,30	8,90
Sektor for drift og utvikling	51,90	53,35	51,07	49,89	51,20	50,60
Samlet	460,35	459,91	451,02	458,40	459,30	437,07

Tabellen viser stillingshjemler i perioden 2012 til 2016. I perioden 2012-2016 har det vært en økning i antall ansatte og reduksjonen i antall ansatte har vært en vridning fra lønnsbudsjettet til øvrige utgifter. I 2016 ble det imidlertid foretatt en nedbemanning på 30,69 stillinger, noe som vises i 2017 budsjettet.

I budsjett for 2017 er følgende stillinger lagt inn i budsjettet på bakgrunn av kommunestyrevedtak:

Sektor	Økte stillinger 2017	Stillingsstørrelse	Kommentarer
2	Moan skole	1,00	Øremerket tilskudd til tidlig innsats
2	Bokollektivet for mindreårige	7,82	Opprettelse av bokollektiv for mindreårige flyktninger
2	Programveileder flyktningtjenesten	1,00	Økt antall flyktninger
3	Kommunepsykolog	1,00	Øremerket tilskudd for deler av stillingen
3	Etablering legevakt	2,00	Etablering av legevaktsentral
5	Selvkost	0,60	I henhold til hovedplan vann og avløp
6	Renhold	0,40	Bokollektivet og utleie Sørkjosen skole
Samlet økning		13,82	

Kommunen står på ROBEK-listen og har et akkumulert merforbruk på kr. 12,75 millioner per 31.12.2015. Gjenstående merforbruk på drift fremkommer slik:

År	Opprinnelig	Gjenstående inndeckning
Merforbruk 2008	8 094 535	2 230 029
Merforbruk 2009	4 346 893	3 587 671
Merforbruk 2010	5 332 559	4 482 918
Merforbruk 2014	469 043	469 043
Merforbruk 2015	1 978 500	1 978 500
Akkumulert merforbruk		12 748 162

Nordreisa kommune har fått kommunal- og moderniseringsdepartementets godkjenning på inndeckning av tidligere års merforbruk, og skal dekke inn kr 4,9 mill i 2017. Kommunen skal etter planen være ferdig med inndeckningen av tidligere års merforbruk per utgangen av 2017. Inndeckningsplanen er som følger:

Underskudd	Resterende underskudd 31.12.15	2016	2017	Sum inndeckning
2008	2 230 029	2 230 029		1 029 888
2009	3 587 672	3 587 672		3 587 672
2010	4 482 918	2 067 299	2 415 619	4 482 918
2014	469 043		469 043	469 043

2015	1 978 500		1 978 500	
Sum	12 748 162	7 885 000	4 863 162	12 748 162

Sektor for administrasjon

1 Sektor for administrasjon	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	29 326 907	29 326 907	29 326 907	29 326 907
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	1 004 590	1 004 590	1 004 590	1 004 590
Sum tiltak	435 000	115 000	365 000	115 000
Ramme 2017	30 766 497	30 446 497	30 696 497	30 446 497

Konsekvensjustert budsjett:

Lønnsutgifter	506 645
Økt telefon/linjer/Samband jmf KST vedtak	300 000
Tornedalsrådet	90 000
Interne inntekter - reduksjon	104 700
Sum endringer	1 001 345

Tiltak:

- Rammen til politiske utvalg foreslås økt med kr 0,115 mill som følge av økte godtgjørelser og økt bevertning.
- Utgiftene til stortings- og kommunevalg er lagt inn i 2017 og 2019 med hhv 0,25 mill og 0,25 mill.
- Det foreslås økt bevilgning på kr 0,07 mill til Nordreisa sogn til varmestyring i Nordreisa kirke.

Sektor for oppvekst og kultur

2 Sektor for oppvekst og kultur	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	115 218 948	115 218 948	115 218 948	115 218 948
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	5 985 672	5 985 672	5 985 672	5 985 672
Sum tiltak	500 000	500 000	500 000	500 000
Ramme 2017	121 704 620	121 704 620	121 704 620	121 704 620

Konsekvensjustert budsjett:	
Lønnsutgifter	3 444 017
Økt introduksjonsstønad	1 555 000
Bokollektivet	
Lønnsutgifter	4 958 000
Øvrige utgifter	3 322 000
Inntekter	-6 624 000
Kjøp krisesenter	216 000
Tilskudd private barnehager	1 320 000
Økt utgift flyktningetjenesten	62 000
Inntekter - ikke relle	66 000
Reduksjon egenandeler	200 000
Økt ref fra staten	-1 800 000
Økt ref fra andre kommuner	-700 000
Økt integreringstilskudd barnehager	-98 000
Sum endringer	5 921 017

Tiltak:

- Det foreslås en rammeøkning på kr 0,5 mill til økt timetall 5.trinn.

Sektor for helse og omsorg

3 Sektor for helse og omsorg	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	112 886 489	112 886 489	112 886 489	112 886 489
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	4 501 150	4 501 150	4 501 150	4 501 150
Sum tiltak	2 248 000	4 748 000	4 748 000	4 748 000
Ramme 2017	119 635 639	122 135 639	122 135 639	122 135 639

Konsekvensjustert budsjett:	
Lønnsutgifter	2 113 002
Økning transport	458 000
Driftsavtaler private - økning	1 925 000
Driftsavtaler private -reduksjon	-6 160 000
Legehonorar	400 000
Utskrivningsklare pasienter	400 000
Egenandeler - reduksjon	440 000
Refusjon fra UNN	-638 000
Ressurskrevende tjenester	7 000 000
Økte inntekter refusjoner	-373 000
Fastlønnstilskudd	-503 000
Diverse salgsinntekter	-580 000
Sum endringer	4 482 002

Tiltak:

- Rammen foreslås økt med kr 2,5 mill som følge av Guleng III
- Refusjonen fra UNN gir en underdekning på kr 0,252 mill på Distriktsmedisinsk senter, og det foreslås at tjenesten tas ned med tilsvarende beløp.
- Det foreslås reduksjon på kr 0,6 mill på økonomisk sosialhjelp.
- Staten innfører aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere og det foreslås at det opprettes en 100% stilling for å følge opp denne plikten.

Selvkost

5 Selvkost	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	49 314	49 314	49 314	49 314
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	-49 314	-49 314	-49 314	-49 314
Sum tiltak	0	0	0	0
Ramme 2017	0	0	0	0

Sektor for drift og utvikling

6 Sektor for drift og utvikling	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	37 088 103	37 088 103	37 088 103	37 088 103
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	1 137 472	1 137 472	1 137 472	1 137 472
Sum tiltak	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Ramme 2017	37 525 575	37 525 575	37 525 575	37 525 575

Konsekvensjustert budsjett:

Lønnsutgifter	1 196 530
Øvrige utgifter	-95 054
Inntekter	35 996
Sum endringer	1 137 472

Tiltak:

- Utleie Sørkjosen skole gir kommunen en merinntekt på kr 0,6 mill.
- Guleng III gir sektoren økt husleieinntekt på kr 0,7 mill.
- Vedlikeholdet på vei foreslås økt med kr 0,3 mill.
- Vedlikeholdet på bygg foreslås økt med kr 0,3 mill.

Sektor for skatt og rammetilskudd

7 Skatter og rammetilskudd	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	-319 872 800	-319 872 800	-319 872 800	-319 872 800
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	-11 149 200	-11 149 200	-11 149 200	-11 149 200
Sum tiltak	0	0	0	0
Ramme 2017	-331 022 000	-331 022 000	-331 022 000	-331 022 000

Konsekvensjustert budsjett:	
Økning i skatt og rammetilskudd	-5 785 000
Økning integreringstilskudd	-5 736 200
Statstilskudd	372 000
Sum endringer	-11 149 200

Sektor for renter, avdrag og avsetninger

8 Renter, avdrag og avsetninger	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	25 276 042	25 276 042	25 276 042	25 276 042
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	-8 836 324	-14 899 486	-14 899 486	-14 899 486
Sum tiltak	4 397 600	7 056 741	6 013 305	5 996 360
Fra investering	522 351	1 746 372	2 539 808	2 806 753
Ramme 2017	21 359 669	19 179 669	18 929 669	19 179 669

Konsekvensjustert budsjett:	
Endring renter og avdrag	1 836 000
Aksjeutbytte	1 000 000
Endring internsalg	405 000
Pensjon	-3 078 000
Avsetning disp.fond	-9 075 000
Endring dekning tidligere års merforbruk	78 000
Sum endringer	-8 834 000

Tiltak:

- Det foreslås en avsetning til disposisjonsfond på kr 4,4 mill i 2017, kr 7 mill i 2018, 2019 og 2020.
- For at kommunen skal kunne ha et disposisjonsfond på kr 7 mill i årene 2019 og 2020, foreslås en rammereduksjon på kr 0,98 mill i 2019 og kr 1,0 mill i 2020 som må fordeles ut på sektorene.
- Ut fra valgte investeringstiltak øker renter og avdrag perioden 2017-2020 med henholdsvis kr 0,52 mill, 1,7 mill, 2,5 mill og 2,8 mill.

Prosjekter og interkommunale selskap

0 Prosjekter og interkommunale selskap	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	30 000	30 000	30 000	30 000
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
Tiltak				
Ramme 2017	30 000	30 000	30 000	30 000

Vurdering

Nordreisa kommune foretok i 2016 store reduksjoner i driftsnivået som har bidratt til at kommunen i 2017 kan budsjettere med disposisjonsfond. Dette er nødvendig for å opparbeide seg et handlingsrom for å ha buffer til å ta uforutsette utgifter, samt for å bygge opp likviditeten.

Økningen i rammeoverføringene fra staten har de senere årene kun dekt lønns- og pensjonsøkning. I 2017 øker overføringen med 2 %, mens lønnsveksten er anslått til 2,7 %. Økningen er dermed ikke tilstrekkelig til å dekke det økende behovet kommunen har innenfor sine tjenester. Dette medfører at alle nye tiltak må tas innenfor eksisterende økonomisk ramme. Opprettelse av nye stillinger som øker driftsutgiftene vil medføre at kommunen igjen vil få et større og større gap mellom inntektene og utgiftene. Fortsetter denne utviklingen må kommunen allerede fra 2018 foreta ytterligere reduksjoner i tjenestenivået.

Tiltak som heldøgnsbemannede omsorgsboliger for eldre er foreslått bygget i 2018 med ferdigstilling i 2019. Det er imidlertid ikke foreslått økte stillinger som følge av det nye tilbudet, da opprettelsen trolig må tas innenfor egen ramme. Alternativt må denne rammeøkningen skje ved en omdisponering av rammen fra øvrige sektorer. Det er heller ikke foreslått åpning av ny barnehageavdeling høsten 2017. Dersom barnehageopptaket i mars 2017 viser at det er behov for dette, har kommunen mulighet til å omdisponere midler fra disposisjonsfondet til dette tiltaket.

Nordreisa kommune har vært på ROBEK listen siden 2004 og skal etter planen være ferdig med inndekningen av tidligere års merforbruk i 2017. For å unngå å havne tilbake på ROBEK-listen, må kommunen være restriktiv med nye tiltak. Ved å holde igjen på utgiftene og unngå store investeringer, vil man kunne opparbeide seg et handlingsrom for årene som kommer. Rådmannen understreker viktigheten av å opparbeide seg et disposisjonsfond, som både kan dekke uforutsette utgifter og styrke likviditeten.

Alle kommunene i Troms

Statsbudsjettet 2017 og det økonomiske opplegget for kommunene

Regjeringen la i dag, 6. oktober 2016, frem statsbudsjettet for 2017 (prop. 1S 2016-2017). Dette notatet gir en oppsummering av de viktigste elementene i statsbudsjettet for 2017 vedrørende kommuneøkonomi, det generelle økonomiske opplegget for kommunene og anslag på frie inntekter i 2017 for kommunene i Troms.

1 Kommuneøkonomien i 2016

Etter RNB 2016 er anslaget for kommunesektorens skatteinntekter i 2016 oppjustert med 3,8 mrd. kr. (3,1 mrd. kr. for kommunene) Bakgrunnen er i hovedsak ekstraordinært store uttak av utbytter til personlig skatteyttere for inntektsåret 2015, som trolig skyldes tilpasninger i forkant av skattereformen fra 2016.

Den samlede pris- og kostnadsveksten (kommunal deflator) anslås til 2,6 %, samme som anslag i RNB 2016.

Den reelle veksten i kommunesektorens (kommune og fylkeskommune) samlede inntekter i 2016 er nå 12,1 mrd. kr., tilsvarende 2,7 %. Realveksten i de frie inntektene anslås til 7,2 mrd. kr., tilsvarende 2,1 %. Det er da tatt hensyn til økte skatteinntekter.

Inntektsveksten i 2016 blir betydelig sterkere enn anslått i RNB 2016.

2 Generelt om kommuneoppbygget i 2017

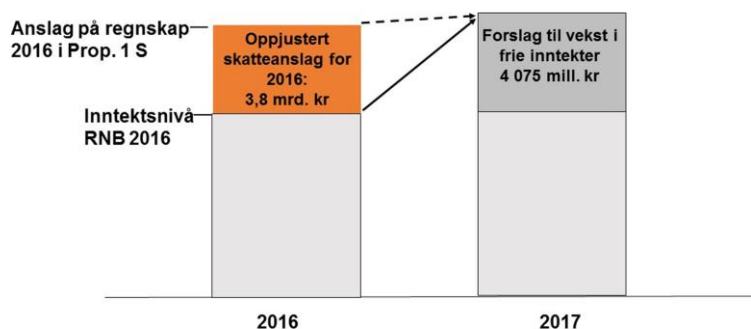
Regjeringen legger opp til en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2017 på 3,4 mrd. kroner, tilsvarende 0,7 %. Videre legger regjeringen opp til realvekst i frie inntekter på 4,075 mrd. kr. for sektoren samlet, dette tilsvarer en realvekst på 1,2 %. Årsaken til at veksten i samlede inntekter er lavere enn veksten i de frie inntektene, er at øremerkede tilskudd er foreslått redusert.

Av den samlede inntektsveksten er 3,625 mrd. kr. frie inntekter i kommunene. I kommuneproposisjonen 2017 som kom i mai 2016 ble det lagt opp til en vekst i de frie

inntektene for kommunene på mellom 3,45 og 3,7 mrd. kr. Veksten som det legges opp til i statsbudsjettet er i tråd med dette.

Vekst i frie inntekter fra 2016 til 2017

Figuren viser veksten i frie inntekter for 2017 regnet både fra inntektsnivået slik det ble anslått i Revidert nasjonalbudsjett 2016, og fra oppdatert anslag på regnskap for 2016 i statsbudsjettet.

Den foreslåtte veksten i frie inntekter i 2017 på nesten 4,1 mrd. kroner er regnet fra anslått inntektsnivå for 2016 i Revidert nasjonalbudsjett 2016. Oppjusteringen av kommunesektorens skatteinntekter i 2016 med 3,8 mrd. kr. i statsbudsjettet påvirker derfor ikke nivået på sektorens inntekter i 2017.

Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2016, blir inntektsveksten fra 2016 til 2017 lavere, siden nivået som veksten regnes fra er betydelig oppjustert sammenlignet med nivået i Revidert nasjonalbudsjett 2016.

Tabellen under viser kostnader som må dekkes innenfor veksten i de frie inntektene:

	Kommune- sektoren i alt	Herav kommunene
Vekst i frie inntekter	4075	3625
Demografi	2100	2000
Pensjonskostnader*	850	750
Satsinger innenfor veksten i frie inntekter	800	600
Herav:		
• tidlig innsats i skolen 150 mill. kr		
• rusomsorgen 300 mill. kr		
• rehabilitering / habilitering 100 mill. kr		
• helsestasjoner/skolehelsetjenesten 50 mill. kr		
• fylkesveier 200 mill. kr		
Handlingsrom	325	275

Endringer i befolkningssammensetning gir kommunene merutgifter på 2 mrd. kr. som må finansieres innenfor veksten i frie inntekter.

I Kommuneproposisjonen for 2017 ble veksten i kommunenes samlede pensjonskostnader anslått til 750 mill. kr. i 2017, ut over det som dekkes av den kommunale deflatoren. De økte kostnadene må dekkes av veksten i de frie inntektene.

Bindingene på de frie inntektene i form av økte demografikostnader og pensjonskostnader utgjør for kommunene 2,750 mrd. kr.

I tillegg kommer regjeringens satsinger på tiltak finansiert *innenfor* de frie inntektene til kommunen på i alt 600 mill. kr.:

- 150 mill. kr. begrunnes med tidlig innsats i grunnskolen.
- 300 mill. kr. med opptrappingsplanen på rusfeltet.
- 100 mill. kr. med opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering.
- 50 mill. kr. med økt satsing på skolehelsetjenester og helsestasjoner.

Innenfor den samlede veksten i frie inntekter gir det et handlingsrom for kommunene på 275 mill. kr. til å bygge ut tjenestene eller bedre kvaliteten på tjenestetilbudet i tråd med lokale behov.

Regjeringen viser til at handlingsrommet kan økes ved effektiv ressursbruk i kommunesektoren. Dersom kommunesektoren setter et effektiviseringskrav til egen virksomhet på 0,5 %, tilsvarer det 1,2 mrd. kr. i 2017. Dette er midler som kan frigjøres til bedring av tjenestene ut over det som inntektsveksten i seg selv legger til rette for, eller styrking av den finansielle situasjonen.

2.1 Kommunal deflator (årlig pris- og lønnsvekst i kommunesektoren i prosent)

For 2017 anslås deflator til 2,5 %. Det er anslått en lønnsvekst i kommunene på 2,7 %, dette utgjør 2/3 i deflator. Anslaget er uendret i forhold til anslaget i RNB 2016.

Følgende kostnadselementer er ikke dekket av deflatoren:

- Rentekostnader
- Pensjonskostnader er dekket i budsjettdeflatoren i den grad de øker i takt med lønnsveksten. Dersom pensjonskostnadene øker mer enn lønnsveksten fanges ikke dette opp av deflatoren
- Demografikostnader

Kommunesektoren er dermed kompensert for anslått pris- og lønnsvekst på 2,5 % innenfor de foreslåtte inntektsrammer for 2017.

2.2 Kommunal skattøre og anslag på skatteinntekter i 2017

Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Fordelingen bestemmes ved at det fastsettes maksimalsatser på skattørene for kommuner og fylkeskommuner.

I Kommuneproposisjonen 2017 ble det varslet at den kommunale skattøren skal fastsettes ut fra mål om at skatteinntektene for kommunesektoren skal utgjøre 40 pst. av de samlede

inntektene. Det foreslås at den kommunale skattøren for 2017 holdes uendret på 11,8 %. Skatteinntektene anslås etter dette å utgjøre 40 % av kommunens samlede inntekter.

Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2017 bygger bl.a. på 0,7 % sysselsettingsvekst og 2,7 % lønnsvekst fra 2016 til 2017.

Kommunesektorens frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd. Tabell 3.4 i Prop.1S (2016-2017) viser de frie inntektene i 2016 og 2017, fordelt på skatteinntekter og rammetilskudd

Kommunesektorens inntekter fra skatt på inntekt og formue anslås å utgjøre 183,8 mrd. kr. i 2017, en nominell vekst på 2,3 % fra 2016. Økningen er moderat på grunn av de betydelige merskatteinntektene i 2016, et forhold som er av engangskarakter knyttet til uttak av ekstraordinært store utbytter til personlige skatteyttere.

Fylkesmannen oppfordrer kommunene til å gjennomføre regelmessige beregninger på egne frie inntekter gitt utviklingen i skatteinngangen for kommunen og ikke minst for landet. Gitt omfordelingseffektene som ligger i inntektsutjevningen og ettersom de fleste kommunene i Troms har skatteinntekter på under 90 % av landsgjennomsnittet, er det utviklingen nasjonalt som har størst betydning. Fylkesmannen viser i denne forbindelse også til oversikt over månedlig skatteinngang i kommunene og for landet som helhet som jevnlig legges ut på våre hjemmesider.

Det er også viktig å være klar over at det i anslaget for skatteinntekter som legges til grunn i beregningen av frie inntekter i 2017 i statsbudsjettet, er forutsatt lik vekst for alle kommunene. Her vil derfor tallene være overvurdert for noen kommuner og undervurdert for andre kommuner. Kommunene bør selv vurdere hva som er et realistisk skatteanslag for sin kommune i 2017.

I tillegg må en huske på at det i inntektsutjevningen som legges til grunn i statsbudsjettets anslag for frie inntekter i 2017 er benyttet folketall pr. 1.1.2016. I den faktiske inntektsutjevningen for 2017 benyttes folketall pr. 1.1.2017. Disse tallene er ikke kjent ennå. Folketallsutviklingen i kommunen sett i forhold til utviklingen på landsbasis fra 1.1.2016 til 1.1.2017 vil få derfor få betydning for inntektsutjevningen for den enkelte kommune.

2.3 Satsing på helse- og omsorg

Opptrappingsplan for rus

Regjeringen har økt bevilgningene til rusfeltet med 681 mill. kr. i perioden 2014-2016. For 2017 foreslås en opptrapping med ytterligere 345 mill. kr., hvorav 300 mill. kr. kommer gjennom styrking av kommunenes frie inntekter og 45 mill. kr. gjennom en tverrdepartemental oppfølging av opptrappingsplanen.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Det foreslås en økning i kommunerammen i 2017 på 50 mill. kr. begrunnet i satsingen på helsestasjon og skolehelsetjeneste. Dermed vil den samlede økningen under denne regjeringen være på 734 mill. kr.

I tillegg foreslås det å bevilge 101 mill. kr. til øremerket tilskudd over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Dette gjelder kommuner som kan dokumentere at de har brukt rammetilskuddet til tjenesten. Samlet har regjeringen styrket tjenesten med om lag 836 mill. kr. i perioden.

Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering

Regjeringen vil styrke innsatsen på habiliterings- og rehabiliteringsområdet gjennom en opptappingsplan. Planen skal sette kommunene i stand til å gi et godt og tilrettelagt rehabiliteringstilbud til sine innbyggere, og over tid overta flere rehabiliteringsoppgaver fra spesialisthelsetjenesten. 100 mill. kr. av veksten i de frie inntektene til kommunene begrunnet med økt satsing på habilitering og rehabilitering.

I tillegg foreslås det å øremerke 100 mill. kr. til opptappingsplanen, hvorav 91 mill. kr. til et nytt øremerket stimuleringsstilskudd for kommunene over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Det legges opp til at midlene til opptappingsplanen økes til 300 mill. kr. innen 2019.

Personer med demens

Det foreslås å legge til rette for om lag 750 flere dagaktivitetsplasser til personer med demens i 2017, svarende til om lag 45 mill. kr. Dette er øremerket tilskudd over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

Styrking av tilskuddet til rekruttering av psykologer

I 2017 styrkes tilskuddet til kommuner som rekrutterer psykologer med 20 mill. kr. Dette tilsvarer minst 65 nye årsverk. I perioden 2014-2016 er tilskuddet økt med 85 mill. kroner. Mer enn halvparten av landets kommuner og bydeler har nå psykologkompetanse på plass. Dette er tilskudd over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

2.4 Investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser:

Regjeringen foreslår investeringstilskudd til om lag 1 800 heldøgns omsorgsplasser i 2017.

I årene som kommer vil det være behov for å øke kapasiteten av heldøgns omsorgsplasser i kommunene. Regjeringen foreslår derfor å endre investeringstilskuddet, slik at det kun gis støtte til prosjekter som øker det totale antall plasser. Det betyr at det etter en overgangsperiode ikke vil bli gitt tilskudd til rehabilitering av eksisterende plasser.

For å sikre at kommuner som fortsatt har behov for å fornye eksisterende bygningsmasse gjennom utskiftning eller renovering skal ha mulighet til det, legges det opp til en gradvis innfasing av den nye ordningen i statsbudsjettene for årene 2017-2020. I denne perioden foreslås det at henholdsvis 20 pst., 40 pst., 60 pst. og 80 pst. forbeholdes tilsagn om tilskudd til plasser som gir netto tilvekst. Dette er to år lengre innfasing enn det som ble varslet i kommuneproposisjonen for 2017. Fra 2021 gis det kun tilskudd til nye plasser.

Det er etablert samarbeid med KS om et løpende planarbeid for å kartlegge og utrede framtidige behov med sikte på videre utbygging av sykehjem og omsorgsboliger innenfor planperioden for Omsorg 2020. Statistisk Sentralbyrå (SSB) har samtidig utarbeidet nye framskrivninger av behovet for arbeidskraft og heldøgns omsorgsplasser helt fram mot 2060. Regjeringen vil samarbeide med KS i arbeidet med å fastlegge fremtidig behov for omsorgsplasser.

2.5 Satsing på skole

Regjeringen foreslår å styrke arbeidet med tidlig innsats i skolen. Dette for å fange opp utfordringer hos elever og følge dem opp raskt. 150 mill. kr. av veksten i de frie inntektene til kommunene er begrunnet i denne satsingen. Tidlig innsats vil være et sentralt tema i stortingsmeldingen om kvalitet i skolen og statlig virkemiddelbruk som skal legges fram tidlig i 2017. Regjeringen vil sende på høring et lovforslag om tidlig innsats. Faglig svake elever skal få tilbud om tidsavgrenset intensivopplæring som ikke forutsetter sakkyndig vurdering eller omfattende saksbehandling.

Gjennom strategien *Kompetanse for kvalitet* har det vært en kraftig styrking av videreutdanning for lærere og skoleledere. Antall deltakere er nesten tredoblet (fra 1 900 tilbud høsten 2013 til over 5 600 tilbud i studieåret 2016–17). Regjeringen har økt bevilgningene til videreutdanning for lærere og skoleledere med 952 mill. kr. i perioden 2014–2016 (utenfor kommuneopplegget).

2.6 Korreksjonssaker

Ved pålegg om nye eller utvidede oppgaver for kommunesektoren, avvikling av oppgaver eller regelendringer som har økonomiske konsekvenser, skal kommunesektoren kompenseres eller trekkes i frie inntekter på grunnlag av beregnet endring i økonomisk belastning. Disse endringene kommer i tillegg til veksten i frie inntekter. Dette er såkalte korreksjonssaker og er omtalt i sin helhet i tabell 6.18 i budsjettproposisjonen s. 178 (i 1000 2017-kroner).

Endringer i finansiering, herunder innlemminger i rammetilskuddet

- Boligsosialt kompetansetilskudd, 5 700
- Tilskudd til boligsosialt arbeid, 10 000
- Tilskudd til frivilligsentraler, 131 000
- Omdisponering fra rammetilskuddet til Groruddalssatsingen, -10 000

Korreksjoner

- IKT-modernisering i Husbanken (SIKT), 11 500
- Valgdirektoratet, 12 800
- Ny naturfagstime, helårseffekt, 114 400
- Gratis kjernetid i barnehage, helårseffekt, 28 700
- Forsøk med ny ansvarsdeling i barnevernet, helårseffekt, 18 200
- Forsøk med statlig finansiering av eldreomsorgen, helårseffekt, -518 400
- Øyeblikkelig hjelp rus og psykiatri, 86 500
- Aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere, 60 000
- Avvikling av diagnoselisten for fysioterapi, -175 000

- Økte kommunale barnehageutgifter som følge av botidskrav for kontantstøtte, 2 000
- Momskompensasjon borettslag og eierseksjonssameier, -35 000
- Statlige og private skoler, økning i elevtall, -111 000

Sum innlemminger og korreksjoner 368, 6 mill. kr.

Kommentarer til enkelte av sakene følger under:

Aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere

Stortinget har vedtatt å innføre plikt for kommunene å stille vilkår om aktivitet ved tildeling av økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven. Aktivitetsplikten skal styrke den enkeltes muligheter for å komme i arbeid og bli selvforsørget. Det er særlig viktig å hjelpe unge ut av en passiv tilværelse, og vilkår om aktivitet har vist seg å ha særlig god effekt for yngre mottakere. Regjeringen mener derfor det er mest hensiktsmessig at det i første omgang innføres en aktivitetsplikt for mottakere under 30 år. Regjeringen foreslår å bevilge 60 mill. kroner for å dekke kommunenes merkostnader som følge av innføringen.

Øyeblikkelig hjelp

Psykisk helse og rus skal prioriteres minst like høyt som somatiske helsetjenester. Pasientens eller brukerens behov, ikke diagnose, skal være utgangspunktet for helsehjelpen. Fra 2017 får kommunene en plikt til å tilby øyeblikkelig hjelp døgnopphold for brukere med psykisk helse- og rusproblematikk. Den kommunale plikten skal kun omfatte pasienter og brukere kommunen har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg til. Det foreslås å innlemme 86,5 mill. kr. i kommunenes rammetilskudd. Dette tilsvarer 16 700 liggedøgn fra psykisk helsevern og 600 liggedøgn fra tverrfaglig spesialisert rusbehandling til kommunenes frie inntekter.

Boligsosialt tilskudd

Regjeringen foreslår å innlemme tilskudd knyttet til boligsosialt arbeid i rammetilskuddet til kommunene. 10 mill. kr. fra Arbeids- og sosialdepartementets budsjett, og 5,7 mill. kr. av det boligsosiale kompetansetilskuddet på Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett innlemmes i rammetilskuddet til kommunene i 2017. Regjeringen tar sikte på å innlemme ytterligere midler i 2018 og 2019.

Frivillighetssentraler

Regjeringen foreslår også å innlemme midler til frivilligsentraler. Stortinget har sluttet seg til at ansvaret for tilskuddet til frivilligsentraler bør overføres til kommunene. Midler fra Kulturdepartementets budsjett (131 mill. kr.) innlemmes i kommunerammen, og i tillegg foreslår regjeringen å øke bevilgningen med 20 mill. kr.. Dette tilsvarer en økning på 47 000 kr. per sentral og er den største økningen av tilskuddet noensinne. Midlene fordeles særskilt innenfor rammetilskuddet (tabell C). Dette innebærer en forventning om at kommunene prioriterer frivilligsentraler.

2.7 Integrering

Videreføring av ekstratilskudd

Regjeringen foreslår å videreføre ekstratilskudd til kommuner ved bosetting av flyktninger. Kommunene vil i 2017 motta ekstratilskudd for personer som bosettes innen utgangen av september 2017. I tillegg gis det ekstratilskudd på 500 000 kroner per person som bosettes fra institusjon/tilrettelagt avdeling. Regjeringen vil også videreføre ekstra engangstilskudd på 100 000 kroner pr. enslig mindreårig som blir bosatt i 2017.

Omlegging av refusjonsordningen

Refusjonsordningen for kommunale barnevernstiltak legges om til en ordning med fast tilskudd for hver enslig mindreårig som bosettes. Tilskuddet slås sammen med det særskilte tilskuddet som kommunene mottar ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Tilskuddssatsen skal være høyere for de yngste barna, slik at det blir insentiv til å bosette disse. Omleggingen gir staten bedre kostnadskontroll og kommunene mer fleksibilitet, fordi de kan prioritere midlene slik de finner mest formålstjenlig. Det stilles ikke lenger krav om barneverntiltak.

Ovennevnte tilskudd og refusjoner tas fra Justisdepartementets budsjetter.

2.8 Ressurskrevende tjenester

Formålet med toppfinansieringsordningen er å legge til rette for at kommunene kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. Dette kan blant annet gjelde personer med psykisk utviklingshemming, fysisk funksjonshemmede, personer med rusmiddelproblemer og mennesker med psykiske lidelser.

I takt med at behovene til brukerne har økt, har kostnadene skutt i været. I 2004 var statens utgifter til ordningen 1,5 mrd. kr. I 2016 er utgiftene økt til 8,6 mrd. kr. Reelt sett er utgiftene mer enn tredoblet i perioden. Den underliggende veksten i ordningen er fortsatt sterk.

På bakgrunn av utgiftsveksten de siste årene foreslår regjeringen å stramme inn ordningen i 2017. Innslagspunktet prisjusteres med anslaget i veksten i lønnsutgiftene fra 2015-2016 (2,4 pst.). I tillegg økes innslagspunktet med 50 000 kroner utover dette. Det nye innslagspunktet blir da 1,157 mill. kr.

Kompensasjonsgraden foreslås uendret på 80 %.

2.9 Momskompensasjon

Regjeringen foreslår at borettslag og sameier som samarbeider med kommunen om helse- og omsorgstjenester, tas inn i momskompensasjonsordningen. Dette vil gi økt fleksibilitet i valg av samarbeidsløsninger mellom kommuner og private aktører. Utvidelsen av ordningen finansieres gjennom et trekk i rammetilskuddet på 35 mill. kr.

Hvis foreldre i samarbeid med kommunen etablert et borettslag med heldøgnsomsorgstilbud vil de etter dagens regler måtte betale moms både av byggekostnader og drift. En kommunal bolig eller en kommersiell aktør vil imidlertid slippe denne kostnaden. Endringen innebærer

at også disse borettslagene kan få momsfritak, slik at flere kan få den tryggheten det er å eie en egen bolig.

Sakene med kulturhusene i Stavanger og Kristiansand har vist at det har vært et stort behov for en avklaring av hva som gir og ikke gir rett til momskompensasjon på kulturfeltet. Dette er nå avklart. Skattedirektoratets tilbakebetalingskrav fra kulturhusene i Stavanger og Kristiansand er blitt betydelig redusert, fra om lag 500 til knapt 60 mill. kroner.

2.10 Kommunereformen

Fylkesmennene kom 1. oktober med sine oppsummeringer og faglige tilrådning om kommunestrukturen i fylket. Regjeringen legger våren 2017 legger frem en samlet proposisjon for Stortinget.

Det er satt av vel 1 mrd. kr. til dekning av engangskostnader i kommunereformen.

Høringsnotatet om nye oppgaver til kommunene hadde frist 1. oktober. Departementet oppsummerer nå høringsinnspillene.

Som tidligere varslet, tas det sikte på å legge fram en samlet lovproposisjon om nye oppgaver for Stortinget våren 2017

3. Vekst i frie inntekter for kommunene i Troms

Tabellen på neste side viser anslag på frie inntekter i 2017 for kommunene i Troms og anslått nominell vekst og realvekst, målt fra anslag på oppgavekorrigert regnskap 2016. Realveksten tar hensyn til anslått lønns- og prisvekst i 2017 på 2,5 % (kommunal deflator).

Kommune	Anslag på frie inntekter 2017	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017	Nominell vekst 2016-2017	Realvekst 2016-2017 (kommunal deflator er 2,5 %)
	(1 000 kr)	(1 000 kr)	(prosent)	(prosent)
1902 Tromsø	3 720 621	83 491	2,3	-0,2
1903 Harstad	1 334 397	34 154	2,6	0,1
1911 Kvæfjord	200 882	2 557	1,3	-1,2
1913 Skånland	198 962	3 004	1,5	-1,0
1917 Ibestad	106 518	1 583	1,5	-1,0
1919 Gratangen	88 716	1 363	1,6	-0,9
1920 Lavangen	89 805	6 396	7,7	5,2
1922 Bardu	234 249	3 078	1,3	-1,2
1923 Salangen	142 567	1 505	1,1	-1,4
1924 Målselv	382 589	6 046	1,6	-0,9
1925 Sørreisa	202 607	3 084	1,5	-1,0
1926 Dyrøy	95 276	4 409	4,9	2,4
1927 Tranøy	119 254	1 221	1,0	-1,5
1928 Torsken	81 984	4 577	5,9	3,4
1929 Berg	70 133	2 816	4,2	1,7
1931 Lenvik	691 159	10 733	1,6	-0,9
1933 Balsfjord	346 316	5 220	1,5	-1,0
1936 Karlsøy	165 321	2 834	1,7	-0,8
1938 Lyngen	214 608	1 902	0,9	-1,6
1939 Storfjord	140 323	3 457	2,5	0,0
1940 Kåfjord	155 160	3 958	2,6	0,1
1941 Skjervøy	189 463	-690	-0,4	-2,9
1942 Nordreisa	294 448	3 953	1,4	-1,1
1943 Kvænangen	110 877	4 006	3,7	1,2
Skjønnsmidler som fordelest gjennom året	10 610			
Troms	9 386 843	193 266	2,1	-0,4
Hele landet	291 578 000	7 548 247	2,7	0,2

Fra 2016 til 2017 er det på landsbasis anslått en nominell vekst på 2,7 % og en realvekst på 0,2 % i kommunenes frie inntekter (fra anslag på oppgavekorrigert regnskap for 2016). Kommunene i Troms anslås samlet sett å få en nominell vekst i de frie inntektene på 2,1 % og en realnedgang på 0,4 prosent.

Vi gjør oppmerksom på at dette vekstanslaget inkluderer en oppjustering av skatteinntektene i kommunesektoren i 2016 på 3,8 mrd. kr. i Prop. 1 S for 2017. Ny informasjon om skatteinngangen tyder på at kommunesektorens skatteinntekter i 2016 blir 3,8 mrd. kr. høyere enn lagt til grunn i Revidert nasjonalbudsjett 2016. Bakgrunnen er ekstraordinært store uttak av utbytter til personlig skattytere for inntektsåret 2015, som trolig

skyldes tilpasninger i forkant av skattereformen fra 2016. Det gir økt skatt på alminnelig inntekt, som deles mellom kommuner, fylkeskommuner og staten.

I all hovedsak kan variasjonen i veksten mellom kommunene forklares med utvikling og endring i befolkningen, endringer i skjønnstilskuddet og endringer i inntektssystemet. For små kommuner kan mindre endringer gi store utslag i vekstprosenten.

I Troms har 5 av 24 kommuner vekst som er høyere enn eller lik realveksten på landsbasis (0,2 %). Dette er kommunene der veksttallene i % i tabellen er merket med grønt, dvs. kommunene Lavangen, Dyrøy, Torsken, Berg og Kvæningen. Størst realvekst har Lavangen kommune med 5,2 %.

Skjervøy kommune har størst anslått realnedgang med 2,9 %.

4 Skjønnsmidler i 2017

Skjønnsrammen til Fylkesmannen i Troms ble redusert i 2017 med 16,4 mill. kr (12,8 %), til 112,2 mill. kr. Reduksjonen er begrunnet med at det foreslås en gradvis utjevning av forskjeller i basisrammen pr. innbygger, mellom fylkene, ref. Kommuneproposisjonen for 2017.

Det vises her til Fylkesmannens brev til Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 16. september 2016, som er frigjort i forbindelse med offentliggjøringen av statsbudsjettet, der fordeling av skjønnsmidler pr. kommune og fordelingskriteriene fremgår. Brevet er lagt ut på våre hjemmesider sammen med fordelingsmodellen (excel-fil) og annet materiell om statsbudsjettet 2017.

Tapskompensasjon

Siden 2011 har om lag 400 mill. kr. av skjønnsmidlene blitt benyttet til å kompensere kommuner som tapte på omleggingen av inntektssystemet i 2011. Ordningen skulle ligge fast inntil neste omlegging av inntektssystemet. Tapskompensasjonen avvikles dermed fra 2017, og midlene omprioriteres innenfor kommunerammen. Dette gjelder Harstad, Skånland, Ibestad, Lavangen, Tranøy, Lyngen, Kåfjord, Skjervøy og Kvæningen (grønt hefte 2016 tabell 1-k rad 8).

5 Inntektssystemet

Hovedpunktene for endringer i inntektssystemet:

1. Differensiering av kompensasjonen for smådriftsulemper på kommunenivå – gradering av basiskriteriet ved hjelp av strukturkriteriet
2. Endringer i de regionalpolitiske tilskuddene
 - Tre tilskudd slås sammen til to
 - Målrettes mer mot kommuner med reelle distriktsutfordringer

- Større andel pr. innbygger, mindre pr. kommune

3. Oppdatert kostnadsnøkkel i utgiftsutjevningen

Kostnadsnøkkelen for 2017 innføres som varslet i kommuneproposisjonen 2017, med ett unntak, gradert basistilskudd er *inkludert* som et ordinært kriterium i kostnadsnøkkelen.

Gradert basistilskudd

Tidligere var basiskriteriet = 1 for alle kommuner.

Nå vil kommunens verdi på basiskriteriet bestemmes ut fra verdien på strukturkriteriet hvor grenseverdien for fullt basistilskudd er 25,5 km. Det differensieres mellom 0,5 (halvt basistilskudd) og 1,0 (fullt basistilskudd).

Et fullt basistilskudd i 2017 utgjør 15 mill. kr mot 13,2 mill. kr. i 2016.

Kommune i Troms	Strukturkriteriet	Gradert basiskriterium	Basistilskudd
	(km)	(andel)	(1000 kr)
1902 Tromsø	4	0,58	8 645
1903 Harstad	4	0,58	8 666
1911 Kvæfjord	15	0,80	12 051
1913 Skånland	19	0,88	13 176
1917 Ibestad	44	1,00	15 000
1919 Gratangen	28	1,00	15 000
1920 Lavangen	25	0,98	14 756
1922 Bardu	15	0,79	11 873
1923 Salangen	20	0,89	13 348
1924 Målselv	17	0,82	12 367
1925 Sørreisa	11	0,71	10 694
1926 Dyrøy	25	0,99	14 849
1927 Tranøy	28	1,00	15 000
1928 Torsken	49	1,00	15 000
1929 Berg	44	1,00	15 000
1931 Lenvik	11	0,71	10 663
1933 Balsfjord	22	0,94	14 078
1936 Karlsøy	63	1,00	15 000
1938 Lyngen	41	1,00	15 000
1939 Storfjord	34	1,00	15 000
1940 Kåfjord	40	1,00	15 000
1941 Skjervøy	42	1,00	15 000
1942 Nordreisa	19	0,87	13 056
1943 Kvænangen	55	1,00	15 000

Restmidlene som inndras fra kommunene som får reduksjon i basistilskuddet, tilbakeføres til alle kommunene gjennom de andre kriteriene i kostnadsnøkkelen og er ikke inkludert i tabellen over.

Sektornøkler

Vektingen av de ulike sektornøklerne er oppdatert med endelige KOSTRA-tall for 2015. Sektorene som inngår er barnehage, sosialhjelp, grunnskole, pleie- og omsorg, kommunehelse, barnevern, administrasjon og miljø og landbruk.

Distriktstilskudd Nord- Norge

Dagens Nord-Norge og Namdalstilskudd videreføres med følgende satser:

	Sats pr. innbygger 2017 (kroner)	Sats pr. innbygger 2016 (kroner)
Troms (utenfor tiltakssonen)	3 279	3 239
Tiltakssonen i Troms	3 864	3 816

Dagens småkommunetilskudd:

- Videreføres som småkommunetillegg innenfor distriktstilskudd Nord-Norge
- Målrettes mot kommuner med reelle distriktsutfordringer
- Satsene differensieres ut fra Distriktsindeksen
- Høyere satser for kommuner i tiltakssonen

Alle kommunene i Troms har en verdi på Distriktsindeksen som er lavere enn grensen for at småkommunetillegget reduseres. Oversikt over verdi på Distriktsindeksen finnes i grønt hefte tabell D-k.

Satser småkommunetillegg 2017

	Småkommunetillegg pr. kommune utenfor tiltakssonen (1000 kr.)	Småkommunetillegg pr. kommune, kommuner i tiltakssonen (1000 kr.)
Distriktsindeks 0-35	5 543	12 005

Satsene for Nord-Norge tilskuddet og småkommunetilskuddet er økt med 1,2 % fra 2016 til 2017.

Nytt regionsentertilskudd

Det avsettes 100 mill. kr i 2017 (halvårsvirkning) og 200 mill. kr. i 2018.

Tilskuddet går til kommunene:

- der det fattes et nasjonalt vedtak om sammenslåing i perioden for kommunereformen
- som slår seg sammen, og blir mer enn 9000 innbyggere
- som ikke mottar storbytilskudd

Tilskuddet fordeles våren 2017.

40 % av tilskuddet fordeles med en sats pr. innbygger og 60 % med en sats pr. sammenslåing.

Veksttilskudd

Som varslet i kommuneproposisjonen er vekstgrensen redusert fra 1,5 % til 1,4 %. Satsen pr. innbygger utover vekstgrensen er kr. 57 191.

I Troms er det bare Tromsø kommune som mottar veksttilskudd i 2017.

Overgangsordning gradert basistilskudd

Det innføres en overgangsordning for kommuner som skal slå seg sammen, og som midlertidig får redusert basistilskudd i perioden fram til sammenslåing trer i kraft.

Aktuelle kommuner får full kompensasjon for reduksjon i basistilskudd fra 2016 til 2017 som følge av endringen i inntektssystemet i 2017. Omfatter ikke endringer i regionalpolitiske tilskudd. Det er satt av 300 mill. kr. innenfor skjønntilskuddet i 2017.

Midlene vil bli fordelt etter Stortingets behandling av kommunereformen våren 2017.

Kommuner med vedtak om sammenslåing, uten gjensidige vedtak, vurderes fram mot kommuneproposisjonen for 2018.

Fylkesmannen står til rådighet dersom det skulle være behov for ytterligere informasjon om det økonomiske opplegget for kommunene i 2017.

Marianne Winther Riise, 776 42042
Espen Nordby, 776 42085

Med hilsen

Jan-Peder Andreassen
kommunaldirektør

Marianne Winther Riise
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

NORDREISA KOMMUNE

Økonomiplan 2017-2020

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
	Nordreisa formannskap	
	Nordreisa kommunestyre	

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
Overordnet målsetning.....	4
Økonomiske forutsetninger og vurderinger	5
Inntektsforutsetninger	5
Utgiftsforutsetninger	5
Vurdering	9
Målekort.....	9
Årshjulet til Nordreisa kommune.....	10
Befolkning – antall og sammensetning.....	11
Sektor for administrasjon.....	13
Sektor for oppvekst og kultur	14
Barnehager	15
Skole og SFO	16
Voksenopplæring og Flyktningetjenesten.....	22
Familiesenter	23
Kultur	26
Sektor for helse og omsorg	31
Helsetjenester	31
Pleie og omsorg.....	33
Distriktsmedisinsk Senter	36
NAV sosial.....	36
Sektor for drift og utvikling	38
Byggdrift.....	38
Anleggsdrift	39
Renhold	41
Utvikling	42
Tiltak i økonomiplan 2017-2020	43
Driftstiltak	43
Investeringsstiltak	45
Budsjettskjemaer og oversikter.....	46

Innledning

Økonomiplanen er en del av kommunens handlingsplan, basert på kommuneplanens samfunns- og arealdel. Økonomiplanen har fokus på økonomiske forutsetninger, status i sektorene og kvalitative mål for kommunen.

Økonomiplanen utarbeides etter § 44 i kommuneloven, mens kravene til årsbudsjettet fremgår av §§ 45 og 46 i samme lov.

Økonomiplanens første år er årsbudsjettet for 2017.

Planer som omfatter avgrensede deler av kommunens virksomhet, skal integreres i økonomiplanleggingen og bruken av midler innarbeides i planen.

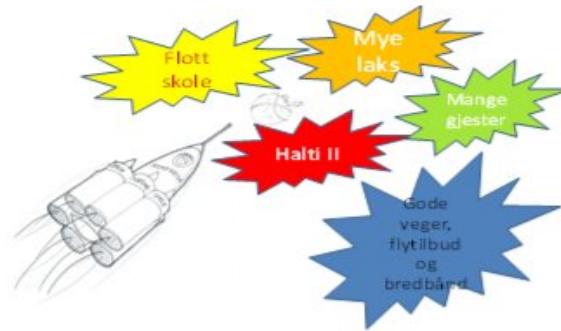
Planen er primært et styringsredskap for kommunen. Den skal hjelpe kommunens ledelse til å få en oversikt over den økonomiske handlefriheten, samt til å foreta prioriteringer av ressursbruken på ulike formål innenfor kommunelovens krav til økonomisk balanse.

Gjennom ROBEK – nettverket kom kommunen i gang med utarbeidelse av en bedre økonomiplan. Nettverket hadde også forslag om tiltak om å ta i bruk ubenyttet inntektspotensiale og vurdere kostnadsreduksjoner. Disse tiltakene ble foreslått og iverksatt av kommunen:

- Innføring av eiendomsskatt
- Endring i skolestrukturer der antall elever pr lærer er den største utgiftsdriveren
- Redusere konsulentbruk i barnevernstjenesten med å ansette egne kuratorer
- Redusere spesialundervisning i skolene

Overordnet målsetning

Reisa mot målene

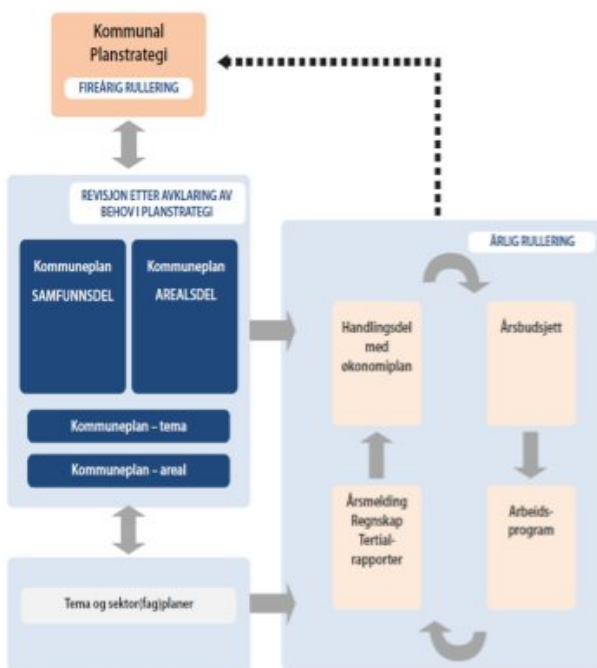
Hva vil vi?

Kommuneplanen er – sammen med økonomiplanen – kommunens øverste mål- og styringsdokument:

Kommuneplanens samfunnsdel: "Møt et åpent kunnskapssamfunn"

I samfunnsdelen definerer politikerne hva som er de viktigste målene for utviklingen av lokalsamfunnet i Nordreisa. Kommuneplanens samfunnsdel som ble vedtatt våren 2013, er en langsiktig plan – og minst en gang i hver valgperiode skal kommunestyret ta den opp til rulling.

Sammenhengen mellom kommuneplanen og økonomiplanen kan illustreres som følger:

DEN STORE ATTRAKTIVITETSKONKURRANSEN

- ◆ Konkurransedyktige arbeidsplasser
- ◆ Muligheter for bolig
- ◆ Livskraftig sted
- ◆ Godt bomiljø
- ◆ Utdanning og oppvekst
- ◆ Markedsføring og omdømme

FOLKEHELSE — PÅVIRKNING FORAN BEHANDLING

- ◆ Økt arbeidsdeltakelse
- ◆ Flere med fullført utdanning
- ◆ Bolig til alle
- ◆ Sosial tilhørighet
- ◆ Tilrettelegging for positiv helseatferd

INKLUDERENDE LOKALSAMFUNN — DET ÅPNE STED

- ◆ Innbyggernes medbestemmelse
- ◆ Åpen stedsidentitet
- ◆ Ta i bruk innflytternes kompetanse

ØKONOMISK HANDLEFRIHET

- ◆ Positiv netto driftsresultat
- ◆ Stram økonomistyring og ledelse
- ◆ Effektiv tjenesteproduksjon og organisering
- ◆ Økt arbeidsnærver

NATUR, MILJØ OG KLIMA

- ◆ Klimaendring vil gi utfordringer for det kommunale tjenestet
- ◆ Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyser er viktige i alt arbeid og planlegging

Økonomiske forutsetninger og vurderinger

Inntektsforutsetninger

Frie inntekter

Kommunens inntekter omfatter ulike komponenter som skatteinntekter, rammetilskudd og brukerbetalinger. Kommunens frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter og utgjør ca 77 % av de samlede inntektene. Dette er inntekter kommunen kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk.

Nivået på de frie inntektene blir bestemt ut fra mange forhold. Både lønns- og prisvekst, vekst i frie inntekter, innlemming av øremerkede tilskudd, satsinger over rammetilskuddet og korreksjon av rammetilskudd for oppgaveendringer er forhold som påvirker nivået.

Det legges i statsbudsjettet for 2017 opp til en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter på kr 3,4 mrd. Av den samlede inntektsveksten er kr 4,075 mrd frie inntekter. For landet er det en realvekst på 1,2 %. Årsaken til at veksten i samlede inntekter er lavere enn veksten i de frie inntektene, er at øremerkede tilskudd er foreslått redusert.

Vekst i frie inntekter må sees i sammenheng med kommunens anslåtte merutgifter knyttet til befolkningsutvikling. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) utarbeider hvert år anslag for merutgiftene til kommunesektoren knyttet til den demografiske utviklingen. Etter SSBs befolkningsfremskrivninger har TBU foretatt beregninger av merutgiftene, og anslaget er på om lag kr 2,75 mrd. Dette er merutgifter som må dekkes inn av kommunenes frie inntekter.

Regjeringen viser til at handlingsrommet kan økes ved effektiv ressursbruk i kommunesektoren, og anmoder kommunen til å sette et effektivitetskrav til egen virksomhet på 0,5%. Det tilsvarer kr 1,2 mrd i 2017.

Egenbetaling for kommunale tjenester

Betalingssatsene er prisjustert for 2017 med kommunal deflator på 2,5 %. Dette er i tråd med deflatoren som staten benytter.

Utgiftsforutsetninger

Lønn

I statsbudsjettet for 2017 er det lagt opp til en lønnsvekst på 2,5 % og det er satt av kr 4,17 mill i et sentralt lønnsfond til lønnsoppjøret for 2017.

Utviklingen av stillinger i løpet av perioden 2012 til 2017:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sektor for administrasjon	23,36	23,36	22,06	21,86	21,86	21,21
Sektor for oppvekst	169,53	175,09	168,29	170,77	161,60	159,58
Sektor for helse og sosial	208,85	200,41	201,30	207,58	216,34	196,78
Sektor for anleggsdrift	6,70	7,70	8,30	8,30	8,30	8,90
Sektor for drift og utvikling	51,90	53,35	51,07	49,89	51,20	50,60
Samlet	460,35	459,91	451,02	458,40	459,30	437,07

Tabellen viser stillingshjemler i perioden 2012 til 2017. I perioden 2012-2016 har det vært en økning i antall ansatte og reduksjonen i antall ansatte har vært en vridning fra lønnsbudsjettet til øvrige utgifter. I 2016 ble det imidlertid foretatt en nedbemanning på 30,69 stillinger, noe som vises i 2017 budsjettet.

I budsjett for 2017 er følgende stillinger lagt inn i budsjettet på bakgrunn av kommunestyrevedtak:

Sektor	Økte stillinger 2017	Stillingsstørrelse	Kommentarer
2	Moan skole	1,00	Øremerket tilskudd til tidlig innsats
2	Bokollektivet for mindreårige	7,82	Opprettelse av bokollektiv for mindreårige flyktninger
2	Programveileder flykntningstjenesten	1,00	Økt antall flyktninger
3	Kommunepsykolog	1,00	Øremerket tilskudd for deler av stillingen
3	Etablering legevakt	2,00	Etablering av legevaktsentral
5	Selvkost	0,60	I henhold til hovedplan vann og avløp
6	Renhold	0,40	Bokollektivet og utleie Sørkjosen skole
Samlet økning		13,82	

Premieavvik og pensjon

Fra 2003 trådte det i kraft en ny forskrift om regnskapsføring av pensjonskostnader. Hensikten var at regnskapet skulle vise beregnet pensjonskostnad og ikke som tidligere innbetalt premie da disse to størrelser ikke er like. Beregnet pensjonskostnad skulle gi en mer forutsigbar og mindre variabel kostnad i regnskapet. Differansen mellom beregnet pensjonskostnad og innbetalt premie er betegnet som premieavvik. Hvis Nordreisa kommune betaler mer i pensjonspremie enn størrelsen på den beregnede pensjonskostnaden så vil differansen bli inntektsført. Denne "inntekten" medfører ingen innbetaling av penger ettersom pensjonspremien er betalt med penger. Denne inntekten skal utgiftsføres over 15 år, 10 år eller 7 år avhengig av når avviket er oppstått, og kalles amortisering av premieavvik. Dette er ikke en bærekraftig utvikling likviditetsmessig siden kommunene allerede har betalt inn denne «inntekten» til pensjonsselskapene.

Resultatet av de endrede regnskapsforskrifter er for Nordreisa kommune, og de fleste andre kommuner, at beregnede pensjonskostnader er langt lavere enn innbetalt premie og regnskapene for de senere år er oppgjort med betydelig inntektsbeløp i premieavvik. Ved inngangen til 2016 har Nordreisa kommune et akkumulert premieavvik på kr 27,7 mill som skal kostnadsføres i årene framover. Det ventes at det akkumulerte premieavviket vil øke i årene fremover.

Pensjonsutgifter/premieavvik

For 2017 er det varslet en pensjonspremieinnbetaling på kr 46,2 mill. Premieavviket for 2017 er beregnet til en "inntekt" på kr 13,85 mill, mot 2016 der premieavviket er beregnet til en "inntekt" på kr 11,23 mill.

Pensjonspremiesatser

Forsikringsselskapene som forvalter kommunens pensjonsmidler har varslet følgende premiesatser for neste år:

Forsikringsselskap	Premie 2016	Premie 2017
Statens pensjonskasse - lærere	11,15 %	12,0 %
KLP forsikring – sykepleiere	19,50 %	20,0 %
KLP forsikring – øvrige ansatte	19,50 %	20,0 %

Tabell 1 Pensjonspremiesatser

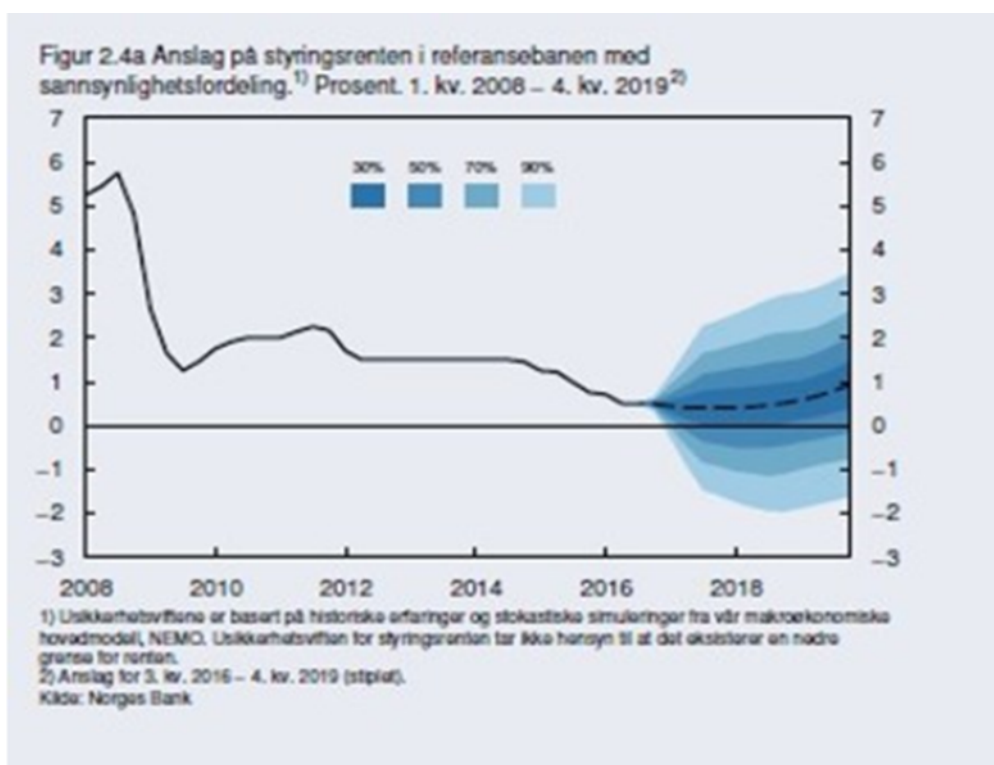
Prisvekst

Deflatoren fra 2016 til 2017 har regjeringen anslått blir 2,5 %. Prisveksten er 2,1 % og lønnsveksten 2,7 %. Rammene til de enkelte enhetene er ikke justert for prisveksten.

Kapitalkostnader

Nordreisa kommune en samlet lånegjeld på 507,2 mill kroner per 31.12.15. Av dette er ca 104,4 mill kroner videreformidlingslån i Husbanken som utgjør 20,6 % av lånemassen. Ca 102,6 mill kroner er VAR-lån som utgjør 20,2 % av lånemassen. 245 mill kroner av den samlede lånegjelda er på fastrente, mens det resterende er på flytende rente.

Norges Bank legger i Pengepolitisk rapport 3/16 til grunn en forventet utvikling i gjennomsnittlig styringsrente som vist i tabellen under. Styringsrenten er på 0,5 %, noe som de anser som et lavere nivå enn normalt. Styringsrenten er lav blant annet fordi rentene ute er svært lave. I følge Norges bank vil styringsrenten holdes på dagens nivå ut 2018, og at den deretter økes gradvis. Mot slutten av økonomiplanperioden ser vi at styringsrenta vil være i underkant av 2 %.

Figur 1 Rentebanen

Med den informasjonen som foreligger budsjetteres det med en rente på:

	Anslag på styringsrente Norges bank eks bankenes rentemargin	Budsjetterte renter i økonomiplanen
2016	0,4 %	1,9 %
2017	0,4 %	1,9 %
2018	0,7 %	1,9 %
2019	xx %	1,9 %

Tabell 2 Renteprognooser og budsjetterter

Tabellen under viser utviklingen i utgiftene til renter og avdrag fra regnskap 2013 til budsjettet for 2016.

Tall i 1000

Renter og avdrag	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Budsjett 2016
Renteutgifter	14 367	14 847	13 772	14 460
Avdragsutgifter	14 982	15 684	17 387	16 473
SUM	29 349	30 531	31 159	30 933

Tabell 3 Renter og avdrag 2013 – 2016

Som det framgår har finansutgiftene økt de siste årene. Det er brukt budsjettall for 2016 ettersom regnskapet for 2015 ikke er avsluttet. Fra 2016 går finansutgiftene noe ned som følge et svært lavt rentenivå.

Tabellen under viser utviklingen i rente- og avdragsutgifter i økonomiplanperioden inkludert virkningen fra nye låneopptak som ligger i rådmannens investeringsforslag.

Tall i 1000

Renter og avdrag	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Renteutgifter	13 761	12 765	13 035	13 168
Avdragsutgifter	18 730	19 450	19 974	20 108
SUM	32 490	32 215	33 009	33 276

Tabell 4 Renter og avdrag 2017-2020

Inndekning av tidligere års merforbruk

Kommunen står på ROBEK-listen og har et akkumulert merforbruk på kr. 12,75 millioner per 31.12.2015. Gjenstående merforbruk på drift fremkommer slik:

År	Opprinnelig	Gjenstående inndekning
Merforbruk 2008	8 094 535	2 230 029
Merforbruk 2009	4 346 893	3 587 671
Merforbruk 2010	5 332 559	4 482 918
Merforbruk 2014	469 043	469 043
Merforbruk 2015	1 978 500	1 978 500
Akkumulert merforbruk		12 748 162

Nordreisa kommune har fått kommunal- og moderniseringsdepartementets godkjenning på inndekning av tidligere års merforbruk, og skal dekke inn kr 4,9 mill i 2017.

Inndekningsplanen er som følger:

Underskudd	Resterende underskudd 31.12.15	2016	2017	Sum inndekning
2008	2 230 029	2 230 029		1 029 888
2009	3 587 672	3 587 672		3 587 672
2010	4 482 918	2 067 299	2 415 619	4 482 918
2014	469 043		469 043	469 043
2015	1 978 500		1 978 500	
Sum	12 748 162	7 885 000	4 863 162	12 748 162

Vurdering

Nordreisa kommune foretok i 2016 store reduksjoner i driftsnivået som har bidratt til at kommunen i 2017 kan budsjettere med disposisjonsfond. Dette er nødvendig for å opparbeide seg et handlingsrom for å ha buffer til å ta uforutsette utgifter, samt for å bygge opp likviditeten til kommunen.

Økningen i rammeoverføringene fra staten har de senere årene kun dekt lønns- og pensjonsøkning. I 2017 øker overføringene med 2 %, mens lønnsveksten forventes å bli på 2,7 %. Økningen er dermed ikke tilstrekkelig til å dekke det økende behovet kommunen har innenfor sine tjenester. Dette medfører at alle nye tiltak må tas innenfor eksisterende økonomisk ramme. Opprettelse av nye stillinger som øker driftsutgiftene vil medføre at kommunen igjen vil få et større og større gap mellom inntektene og utgiftene. Fortsetter denne utviklingen må kommunen allerede fra 2018 foreta ytterligere reduksjoner i tjenestenivået.

Tiltak som heldøgnsbemannet omsorgsboliger for eldre er foreslått bygget i 2018 med ferdigstillelse i 2019. Det er imidlertid ikke foreslått økte stillinger som følge av det nye tilbudet, da opprettelsen trolig må tas innenfor egen ramme. Alternativt må denne rammeøkningen skje ved en omdisponering av rammen fra øvrige sektorer. Det er heller ikke foreslått åpning av ny barnehageavdeling høsten 2017. Dersom barnehageopptaket i mars 2017 viser at det er behov for dette, har kommunen mulighet til å omdisponere midler fra disposisjonsfondet til dette tiltaket.

Nordreisa kommune har vært på ROBEK listen siden 2004 og skal etter planen være ferdig med inndekningen av tidligere års merforbruk i 2017. For å unngå å havne tilbake på ROBEK-listen må kommunen være restriktiv med nye tiltak, og opparbeide seg et handlingsrom for årene som kommer.

Målekort

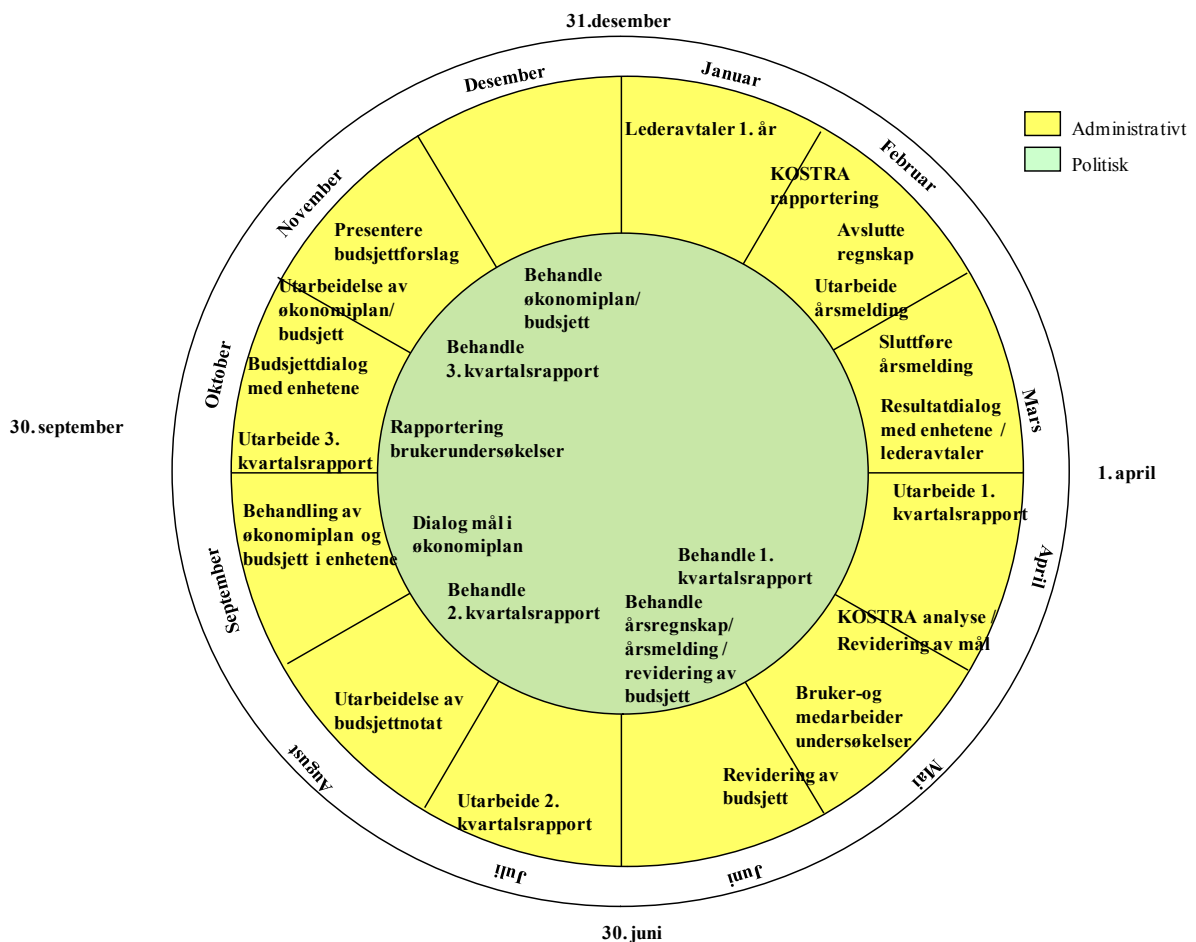
- Overordnet målekort for hele organisasjonen

Indikator	Mål 2017
Årlige medarbeidersamtaler	100 %
Stolthet over egen arbeidsplass	4
Arbeidsnærvær	92 %

Tabell 5 Målekort

Årshjulet til Nordreisa kommune

- Årshjulet skal beskrive hensikt og funksjon, styrings- og dialogarenaer
- Det skal avklare milepeler og prosesser, herunder dokumentstrøm, kartlegginger, avklarte mål, prosesser og arbeidsdeling
- Beskrive sammenhengen mellom arenaer og dokumenter
- Oversikt over hvordan arbeidet med ulike dokumenter og prosesser skal fases inn i forhold til hverandre:
 - ulike rapporteringer
 - politisk behandling gjennom kalenderåret
 - tidfesting av egen aktivitet
- Gjøre prosessen effektiv og unngå ekstraarbeid
- Grunnlaget for dialogen på alle nivåer

Figur 4 Årshjulet til Nordreisa kommune

Befolkning – antall og sammensetning

Prognose for befolkningsframskrivning i Nordreisa

År	2017	2018	2019	2020	2021
0-5 år	367	367	365	367	367
6-15 år	612	645	651	662	661
16-66 år	3136	3114	3096	3095	3103
67-79 år	620	635	666	681	698
80 år +	241	244	250	250	250
Sum	4976	5005	5028	5055	5079

Tabell 6 Befolkningsframskrivning, Kilde: SSB, alternativ MMMM

Tabellen viser endringer over år

År	2017- 2018	2018- 2019	2019- 2020	2017- 2021	2017- 2032
0-5 år	0	-2	2	0	-26
6-15 år	33	6	11	49	25
16-66 år	-22	-18	-1	-33	130
67-79 år	15	31	15	78	132
80 år +	3	6	0	9	190
Sum	29	23	27	103	451

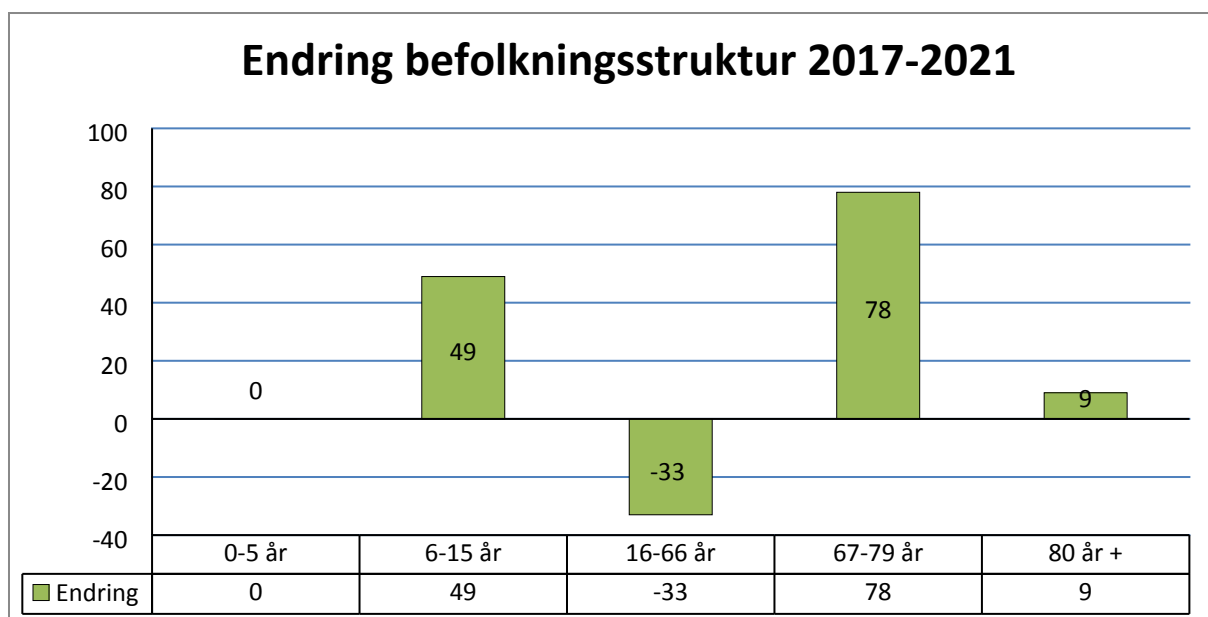
Tabell 7 Endringer i befolkningsstruktur

Prognosen er basert på visse forutsetninger og er beregnet på bakgrunn av antakelser om fruktbarhet, dødelighet, innenlands flyttemønster og inn- og utvandring. Disse antakelsene kan være mer eller mindre realistiske.

Ser vi på fremskrevet befolkningsutvikling frem til 2032 ser vi følgende:

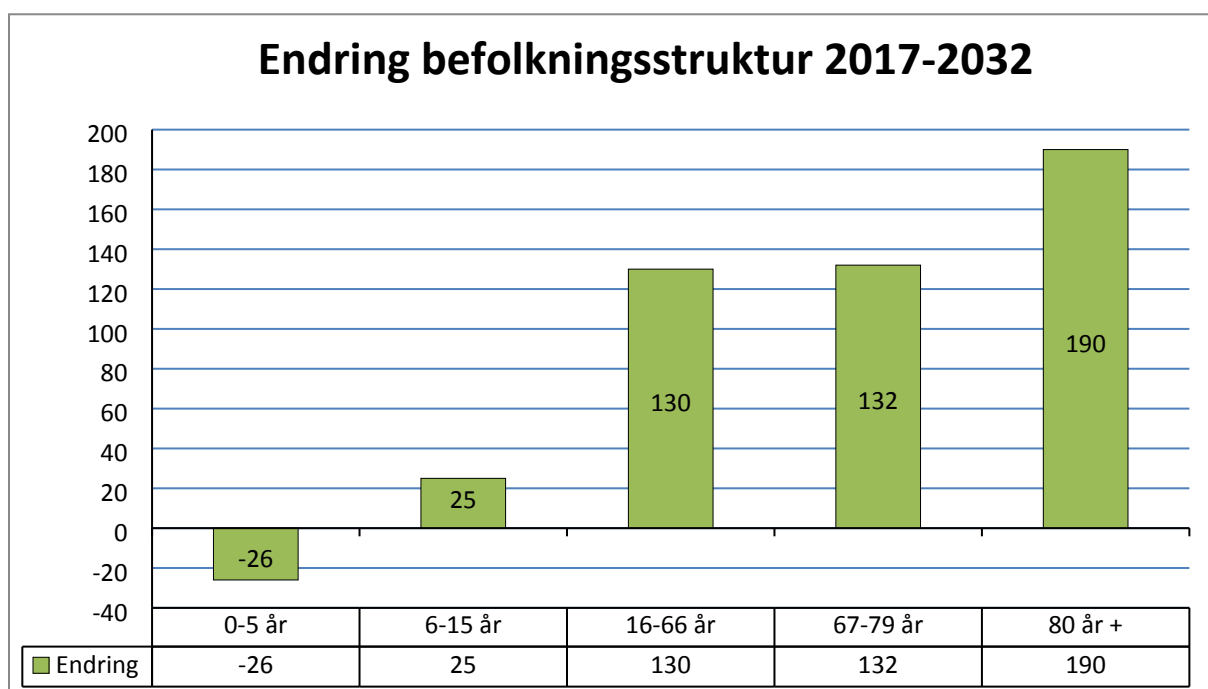
Totalt sett går folkemengden i Nordreisa opp med 451 personer i økonomiplanperioden. Fram til 2021 øker folkemengden med 103 personer. Den største økningen fram til 2021 er i aldersgruppen 67-79 år, og i økonomiplanperioden er det aldersgruppen 80 år + som får den største økning, mens aldersgruppen 67-79 år har den nest største økningen.

Ser vi på befolkningen i barnehagealder er det relativt utforandret i hele økonomiplanperioden. Frem mot 2032 vil denne aldersgruppen ha nedgang. Når det gjelder befolkningen i skolepliktig alder, ser vi en stor økning fra 2017 til 2018. Fra 2018 er det en relativt jevn økning fram mot 2021, og videre en ytterligere økning fram mot 2032.

Figur 2 Endring i befolkningsstruktur 2017-2021

Som vi ser av figuren er det størst økning i aldersgruppen 67-79 år.

Figur 3 Endring i befolkningsstruktur 2017-2032

Utviklingstrekkene vi ser gir kommunen utfordringer fremover. Andel barnehagebarn går ned, mens andel skoleelever øker. Etterspørselen etter helse og omsorgstjenester vil også øke som følge av at aldersgruppen 67-79 år og 80 år + øker.

Sektor for administrasjon

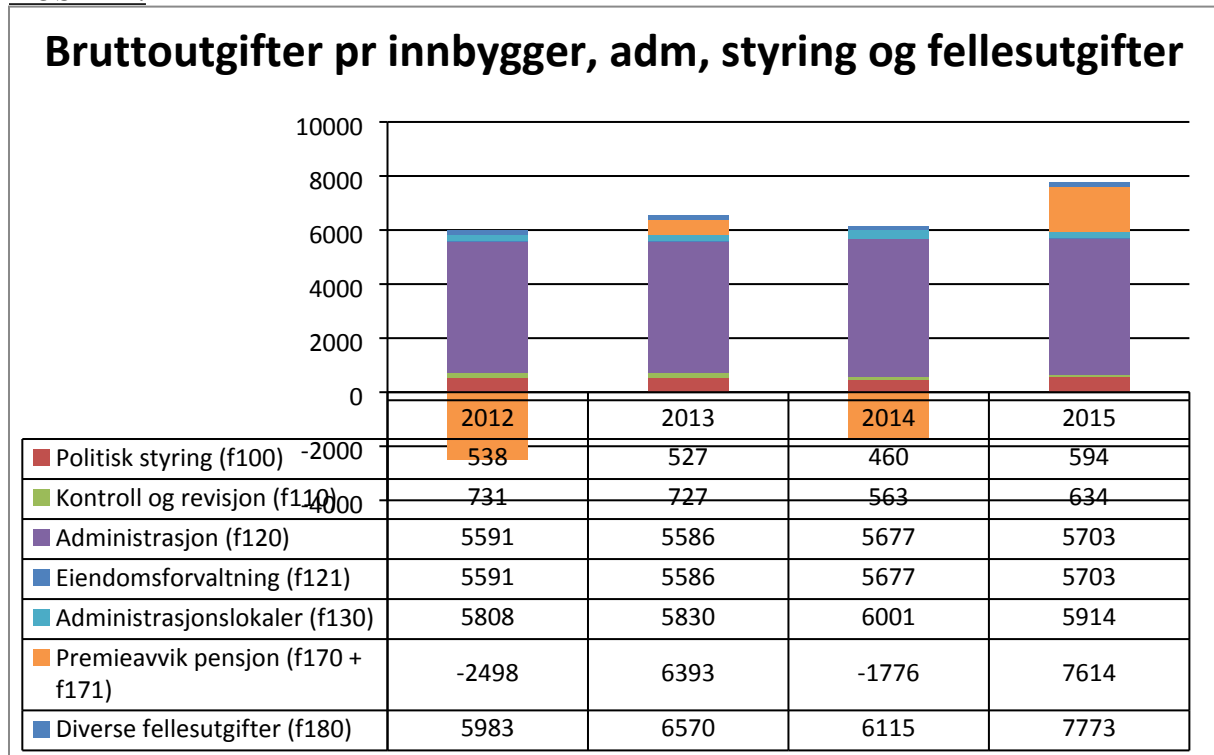
- Sektoren består av Rådmannen samt 2 stabs- og støttefunksjoner;
 - Service- og personaltjenester (personal/arkiv/IT)
 - Økonomitjenester (regnskap/lønn/skatt)
- Nordreisa kommune skal ha en tjenesteutvikling og personalpolitikk som bidrar til godt arbeidsmiljø, effektiv tjenesteyting og rekruttering av riktig fagfolk og kompetanse.
- Nordreisa kommune skal se på de ansatte som sin viktigste ressurs for å nå kommunens målsettinger. Nordreisa kommune vil derfor gjennom aktive personalpolitiske tiltak sørge for å ta vare på og utvikle denne på en god måte.
- Nordreisa kommune skal ha en effektiv, utviklingsorientert og tilpasningsdyktig organisasjon.
- Nordreisa skal være et utviklingsorientert regionsenter basert på godt naboskap og samarbeid.
- Nordreisa skal ha boliger, boformer og bomiljø som bidrar til mangfold og god livskvalitet. Nordreisakommune skal være en attraktiv kommune å bo i, og alle skal kunne etablere seg og ha egen bolig.

Rammen for sektoren:

1 Sektor for administrasjon	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	29 326 907	29 326 907	29 326 907	29 326 907
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	1 004 590	1 004 590	1 004 590	1 004 590
Sum tiltak	435 000	115 000	365 000	115 000
Ramme 2017	30 766 497	30 446 497	30 696 497	30 446 497

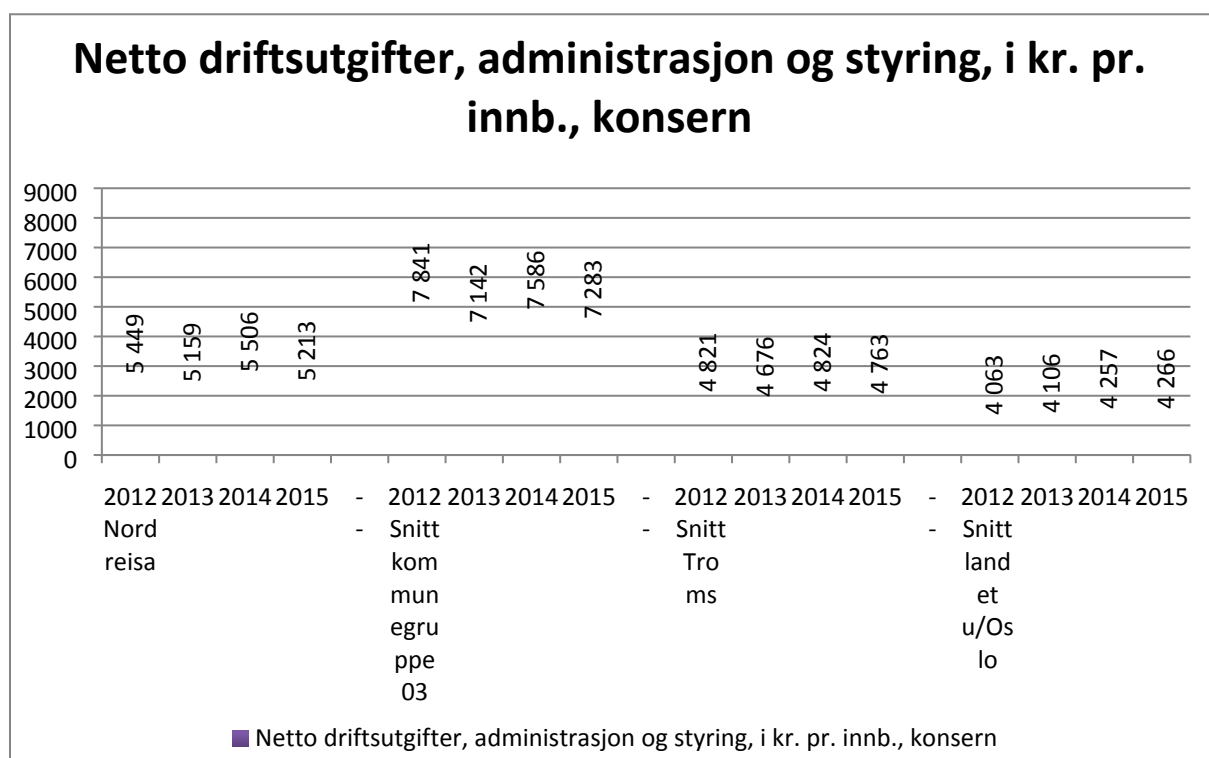
Tabell 8 Ramme for sektor for administrasjon

KOSTRA:

Figur 5 Bruttoutgifter adm. Styring og fellesutgifter fordelt på funksjoner

Vi ser på figur 5 at det stort sett bare er pensjon som er forandret de siste årene. De andre holder seg relativt stabile fra år til år utenom kontroll og revisjon som har en stor nedgang i 2015. Nordreisa har ikke rapportert inn korrekt på eiendomsforvaltning.

Figur 6 Netto driftsutgifter pr innbygger adm. styring og fellesutgifter

Ser vi på figur 6 ser vi at Nordreisa kommune ligger under snittet for kommunegruppe 3, men over snittet for Troms og landet uten Oslo. Utgiftene har holdt seg relativt jevn de 4 siste årene. Det nye økonomisystemet, som ble tatt i bruk fra 2012, har gitt bedre kontroll innenfor økonomiområdet og kvaliteten på det som innrapporteres til Statistisk sentralbyrå har blitt bedre.

Sektor for oppvekst og kultur

- Sektoren består av;
 - Stab
 - Barnehager
 - Skoler og SFO
 - Voksenopplæring og Flyktningetjenesten
 - Familiesenter (barnevernstjenesten/helsestasjon/åpen barnehage)
 - Kultur (bibliotek/kulturskole/kino/Point)
- Nordreisa kommune skal være et attraktivt og helhetlig utdannings- og oppvekstsamfunn forankret i kunnskap om vår kultur, vår natur og vårt miljø. Nordreisa kommune skal styrke den helhetlige ledelsen i oppvekstsektoren.

Rammen for sektoren:

2 Sektor for oppvekst og kultur	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	115 218 948	115 218 948	115 218 948	115 218 948
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	5 985 672	5 985 672	5 985 672	5 985 672
Sum tiltak	500 000	500 000	500 000	500 000
Ramme 2017	121 704 620	121 704 620	121 704 620	121 704 620

Tabell 9 Ramme for sektor for oppvekst og kultur

Barnehager

- Nordreisa kommune har som mål at alle som ønsker barnehageplass skal få det når de trenger det.
- Nordreisa kommunes barnehager skal være en læringsarena med høy kvalitet og starten på et helhetlig opplæringsløp. Det pedagogiske arbeidet etter rammeverket skal basere seg på lokale fortrinn som natur, kultur og miljø.

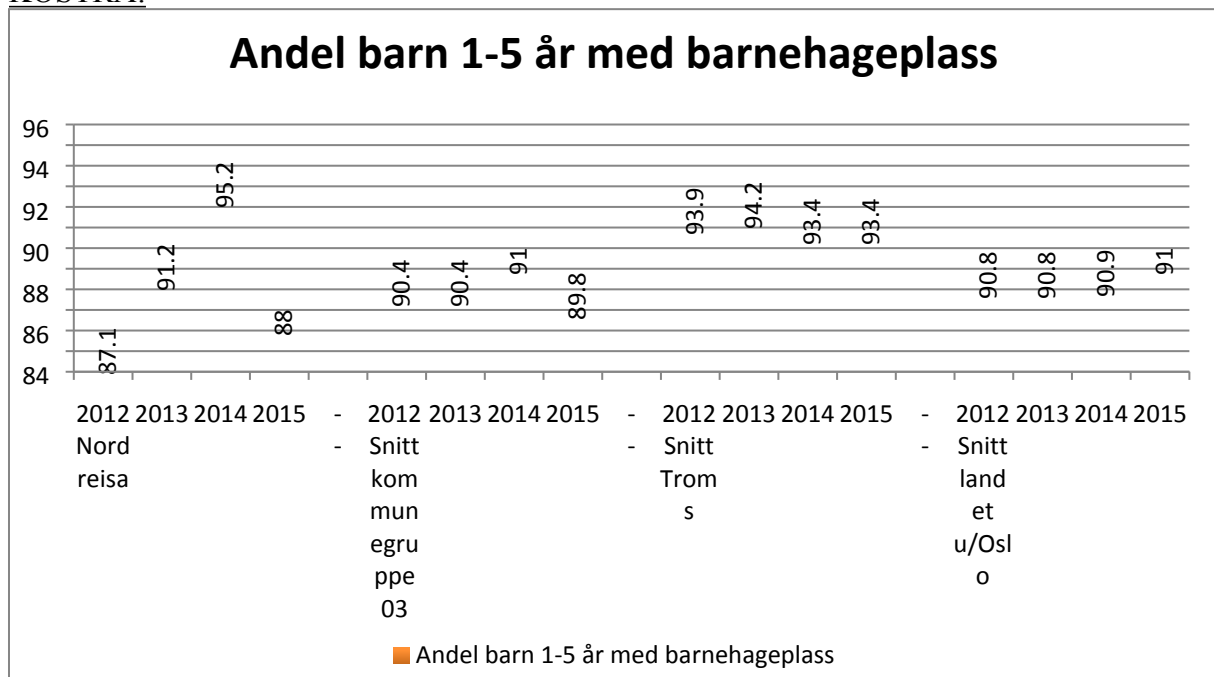
År	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2017-2021	Endring 2017-2032
0-5 år	367	367	365	367	367	0	-26

Tabell 10 Framskrivning av antall barn 0-5 år

Utgiftsdrivere for barnehager:

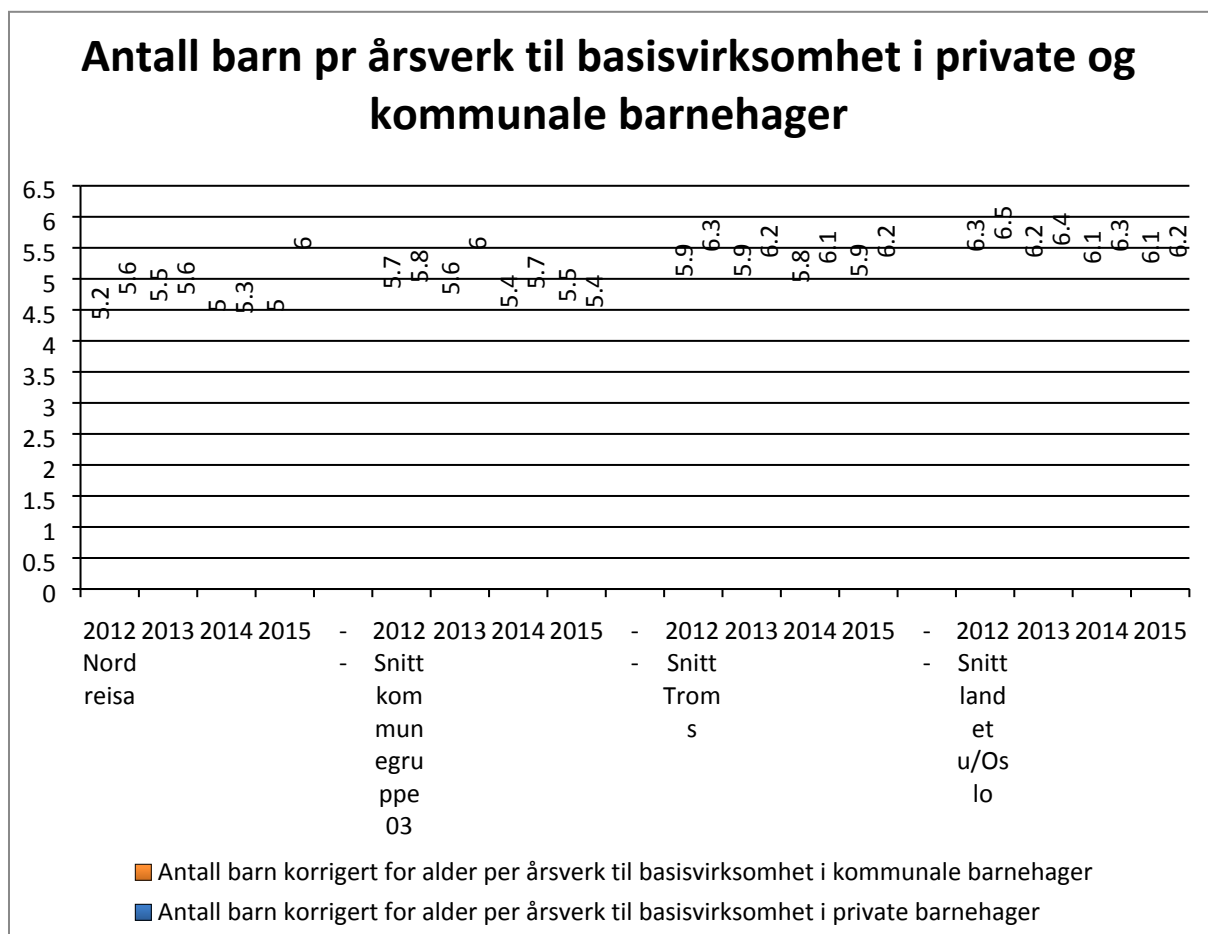
- Volum plasser * utgift pr plass
- Små barnehager gir høye utgifter pr plass
- Ikke fulle barnehagegrupper hele dagen
- Andel barn med spesielle behov
- Drift av bygninger

KOSTRA:

Figur 7 Andel barn 1-5 år med barnehageplass

Figur 7 viser at andelen barn med barnehageplass i Nordreisa har gått ned fra 95,2 i 2014 til 88 i 2015, og ligger nå under snittet for kommunegruppe 3, snittet for Troms, og snittet for landet u/Oslo. Per i dag er det full barnehagedekning og noen få ledige barnehageplasser i Nordreisa. De siste årene har det blitt lagt ned flere avdelinger grunnet blant annet ny privat 4-avdelings barnehage. Fra august 2016 er det planlagt å ta en av de kommunale barnehagene opp med en til avdeling igjen da vi ser behovet igjen øker grunnet høyere fødselstall. Ser vi på befolkningsfremskrivningen vil antallet barn i alderen 0-5 år ligge stabilt i økonomiplanperioden, men på lengre sikt gå noe ned. Kommunen driver i dag fem 2-avdelings barnehager, i tillegg til en 1-avdelings barnehage.

Figur 8 Antall barn pr årsverk i private og kommunale barnehager

Figur 8 viser at det gjennomgående er flere barn per årsverk i private enn i kommunale barnehager. Andelen barn per årsverk i de kommunale barnehager i Nordreisa ligger under snittet for både kommunegruppa, Troms og landet u/Oslo.

Skole og SFO

- Nordreisa kommune skal ha en grunnskole med et godt læringsmiljø som har fokus på faglige resultater og sosial kompetanse.
- Nordreisa kommune skal ha fokus på tidlig innsats for å redusere behovet for spesialundervisning.

År	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2017-2021	Endring 2017-2032
6-15 år	612	645	651	662	661	49	25

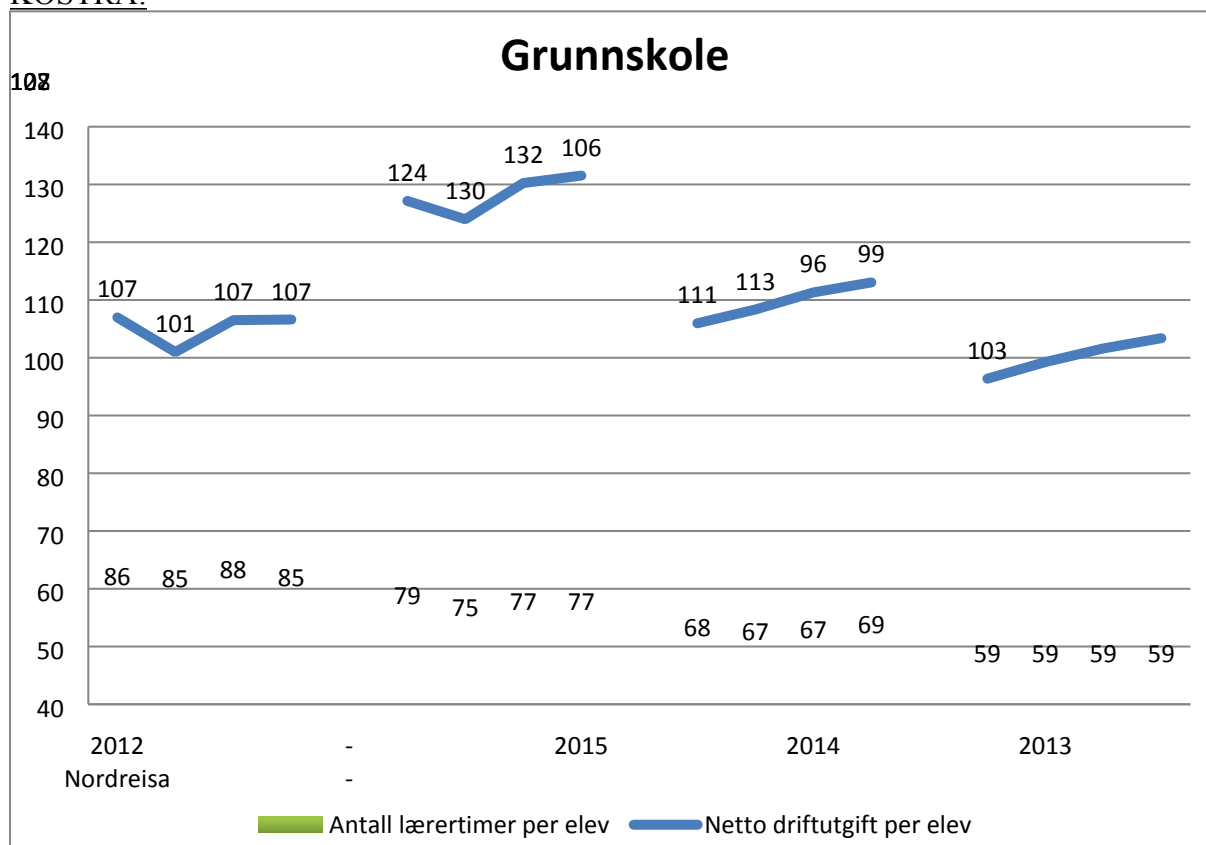
Tabell 11 Framskrivning elever i grunnskolen

Utviklingen i antall elever er positivt økende i økonomiplanperioden og jevnes ut frem mot 2021. Det er i inntektssystemet til kommunene en sammenheng mellom antall skolebarn og rammeoverføringen. Det gis mer i rammeoverføring pr individ i aldersgruppen 6-15 år sett i forhold til aldersgruppen 67 år + om en legger til grunn dagens fordelingsnøkkel.

Utgiftsdrivere:

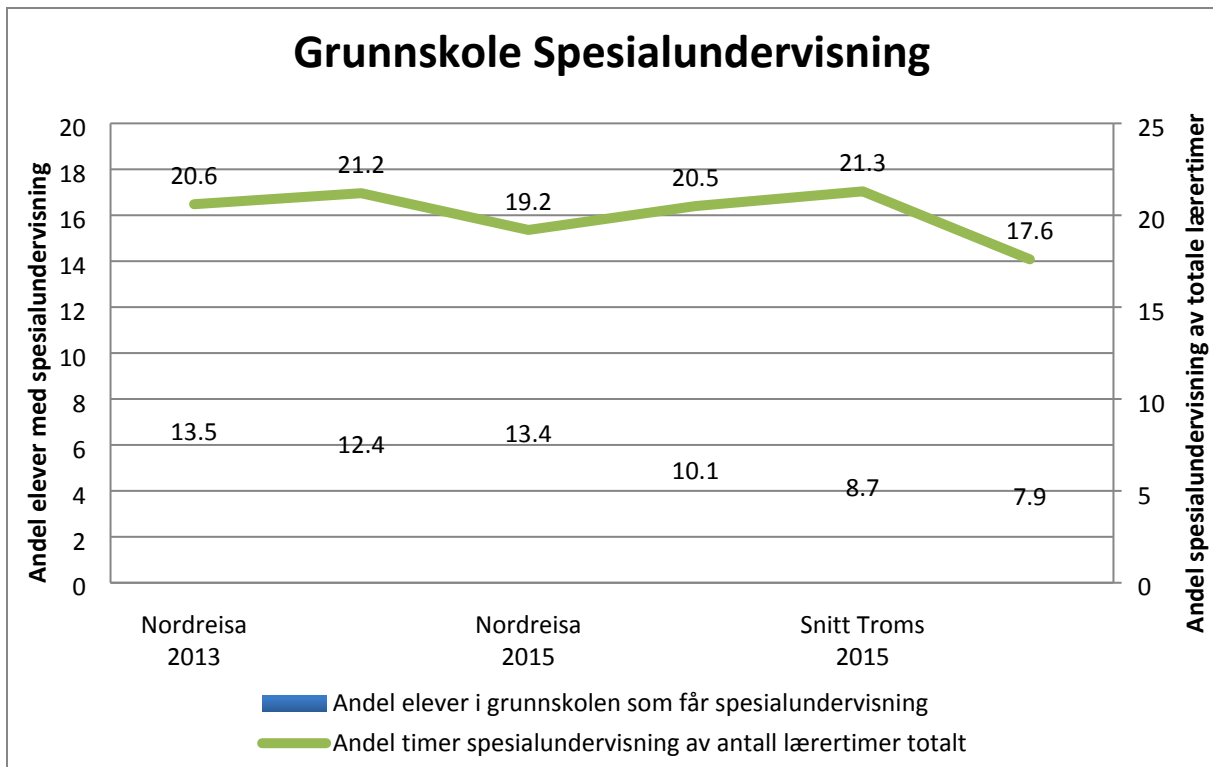
- Gjennomsnittlig skolestørrelse
 - Antall elever
 - Lærertetthet
- Ressursandel til spesialundervisning
- Lønnsansiennitet pr årsverk

KOSTRA:

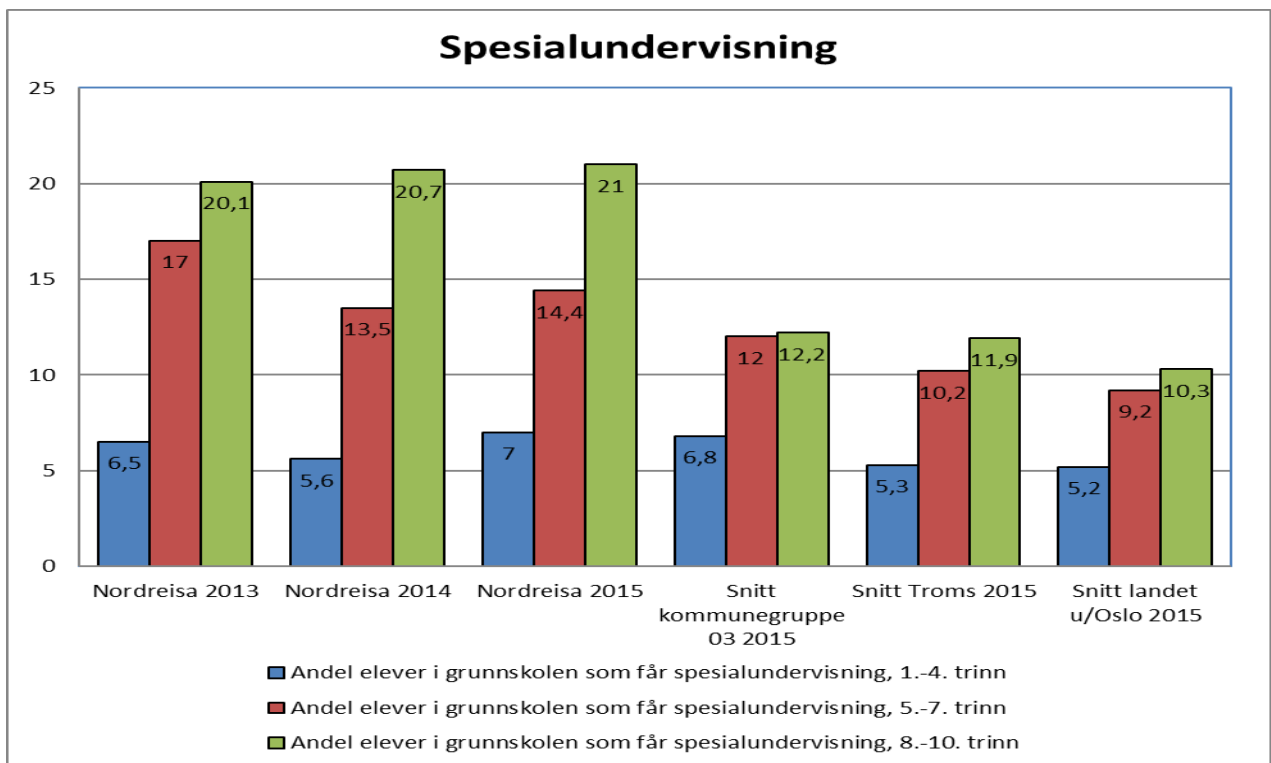
Figur 9 Grunnskole. Lærertimer per elev og netto driftsutgift per elev

Vi ser i figur 9 at antall lærertimer per elev har vært stabil. Antall lærertimer per elev i Nordreisa ligger over snittet for både kommunegruppa, Troms og landet u/Oslo. Netto driftsutgifter per elev i Nordreisa ligger under snittet for kommunegruppa og Troms, men over snittet i landet.

Figur 10 Spesialundervisning i grunnskolen, andel elever og andel av lærertimer

Som vi ser på figur 10, har andelen av elever som mottar spesialundervisning gått noe opp siste året. Andel lærertimer til spesialundervisning har gått noe ned siste året. Nordreisa kommune ligger over snittet i Troms, kommunegruppe 3 og snittet for landet u/Oslo på andel elever som får spesialundervisning, men under snittet for kommunegruppe 3 og snittet i Troms på andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt.

Figur 11 Spesialundervisning i barne- og ungdomsskole fordelt på klassetrinn

Figur 11 viser på hvilket tidspunkt tiltakene blir satt inn i utdanningsløpet når det gjelder spesialundervisning. Den største delen rettes inn mot 8-10 trinn. Figuren viser at det settes inn like mye tiltak mot 5-7 trinn som 8-10 trinn for kommunegruppe, snittet for Troms og hele landet. Nordreisa kommune ligger langt over gjennomsnittet for gruppene 8-10 trinn i figuren, og denne øker også litt i Nordreisa fra 2014 til 2015. Gruppen 5-7 trinn ligger også over gjennomsnittet, og har en økning fra 2014 til 2015. Gruppen 1-4 trinn ligger jevnt med de andre, men har en økning fra 2014 til 2015. Det jobbes fortsatt med tiltak for å effektivisere og redusere spesialundervisningen.

2. juli 2009 leverte Midtlyng-utvalget sin innstilling NOU 2009:18 til Kunnskapsdepartementet. Utvalget gjennomgikk organisering, ressursbruk og resultater av spesialundervisning, og vurderte i hvilken grad systemet sikrer tidlig innsats til førskolebarn, elever og lærlinger med særlige opplæringsbehov. Utvalget peker på fire sentrale utfordringer: ensretting og mangel på hensyn til mangfoldet, ulik forståelse og praktisering av regelverket, mangel på samordning og samarbeidskompetanse, og forhold knyttet til den spesialpedagogiske innsatsen. Midtlyngutvalgets utredning var et viktig utgangspunkt for Melding til Stortinget 18 (2010-2011) Læring og fellesskap, Tidlig innsats og gode læringsmiljøer for barn, unge og voksne med særlige behov. Stortingsmeldingen meisler ut tre strategier for å forbedre dagens system.

Strategi 1: Fange opp-følge opp. Barnehage og skole skal bli bedre til å fange opp de som trenger hjelp og støtte. Tilpasset opplæring og tidlig innsats skal sikre størst mulig læringsutbytte. Spesialundervisning skal fortsatt benyttes, men den skal ha realistiske mål for den enkelte elev, inneholde konkrete tiltak og det skal være en evaluering av resultater.

Strategi 2: Målrettet kompetanse-styrket læringsutbytte. Det er nødvendig med spesialisert og målrettet kompetanse, bedre samhandling med PP-tjenesten og riktig bruk av assistenter.

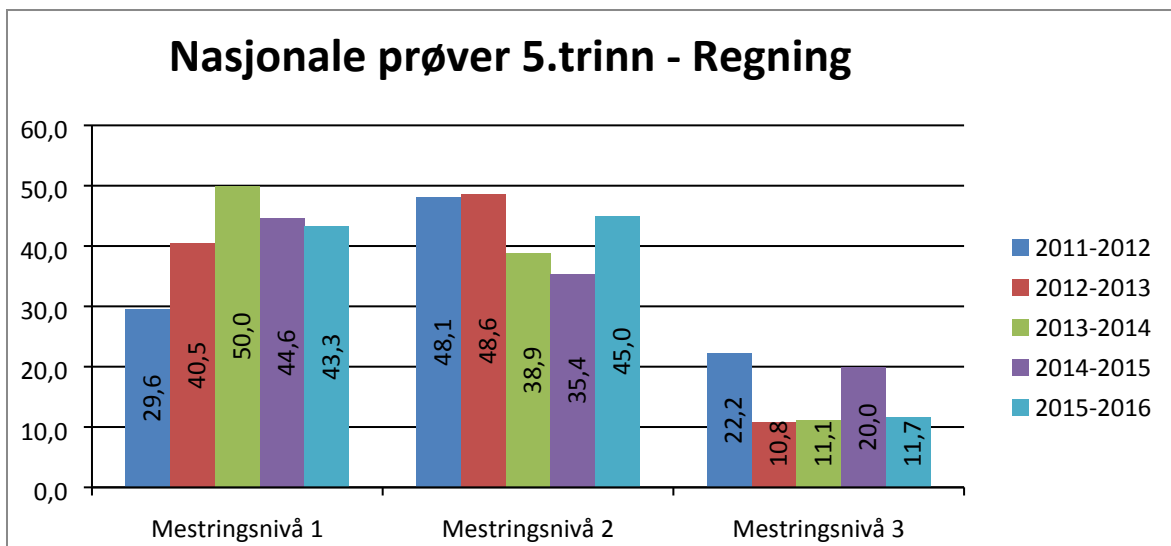
Strategi 3: Samarbeid og samordning-bedre gjennomføring. Barnehagen og skolen skal ha god tilgang til helhetlig spesialpedagogisk støtte. Samarbeid med foreldre til barn med behov for særskilt hjelp og støtte skal bli bedre gjennom informasjon og samordning.

Nasjonale prøver

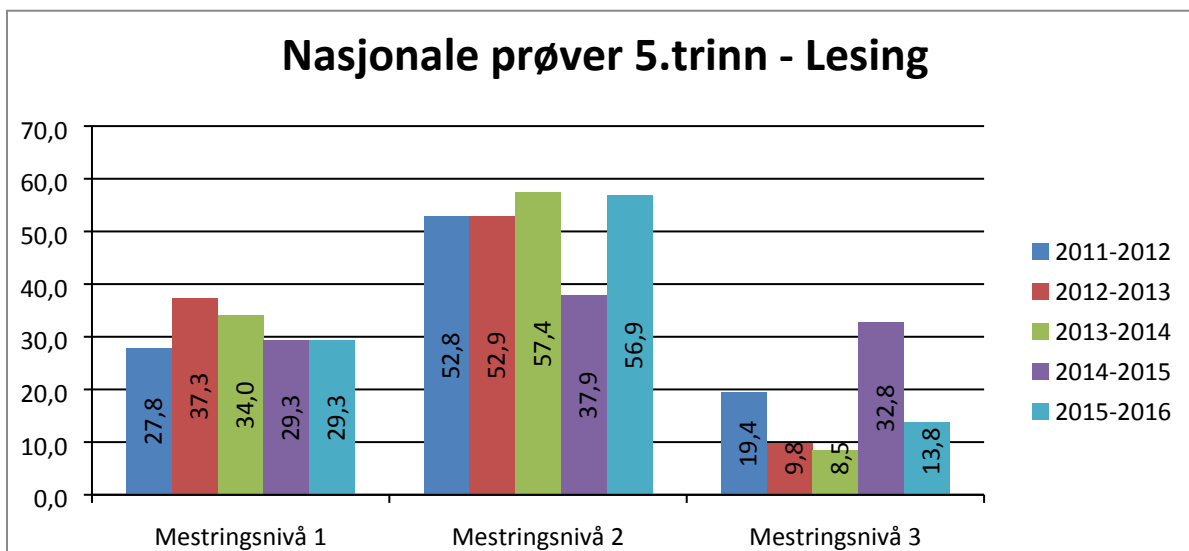
➤ Utdanningsdirektoratet – Skoleporten

Nasjonale prøver i lesing og i regning skal kartlegge i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for de grunnleggende ferdighetene lesing og regning, slik de er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i læreplanen Kunnskapsløftet. Engelsk er ikke en av de grunnleggende ferdighetene i Kunnskapsløftet, og skiller seg derfor ut fra de nasjonale prøvene ved at de tar utgangspunkt i kompetansemål i ett fag – engelsk. I nasjonale prøver fordeles elevene på tre mestringsnivå, der mestringsnivå 1 er lavest og mestringsnivå 3 er høyest. Det skal være om lag 25 % på mestringsnivå 1, om lag 50 % på mestringsnivå 2 og om lag 25 % på mestringsnivå 3.

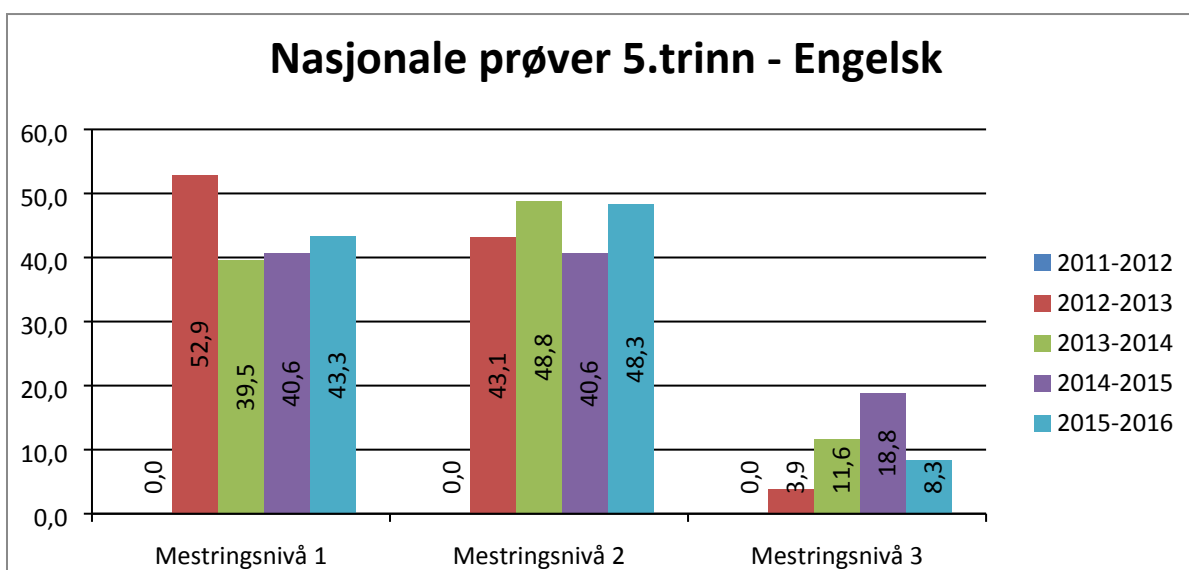
Hvis vi ser på resultatene av de nasjonale prøvene for 5.trinn de siste to skoleårene, ser vi at Nordreisa kommune har en lav andel av elevene på mestringsnivå 3, som er det høyeste nivået. Elevene fordeles i hovedsak mellom mestringsnivå 1 og mestringsnivå 2 både på engelsk og regning. Lesing har størst andel på mestringsnivå 2.

Figur 12 Nasjonale prøver 5.trinn, regning

Figur 13 Nasjonale prøver 5.trinn, lesing

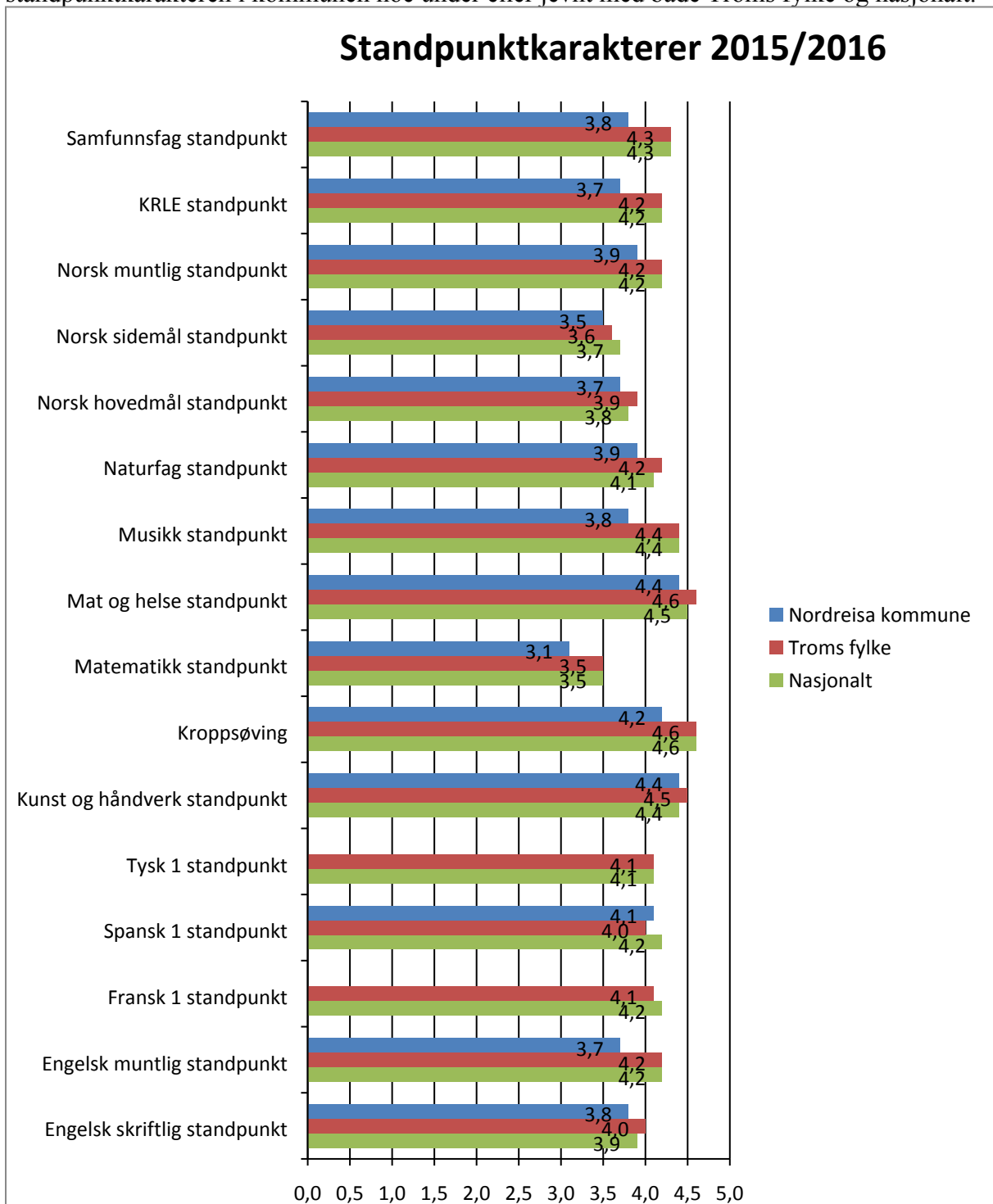

Figur 14 Nasjonale prøver 5.trinn, engelsk

Standpunktkarakterer

➤ Utdanningsdirektoratet – Skoleporten

Standpunktkarakteren gir informasjon om kompetansen til eleven ved avslutningen av opplæringen i faget. Fra 8.klasse til 10.klasse får eleven vurdering med tallkarakterer, på en skala fra 1 til 6. Karakteren 6 uttrykker at eleven har utmerket kompetanse i faget. Karakteren 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget. Nedenfor vises standpunktkarakteren for Nordreisa kommune for skoleåret 2015/2016. Som tabellen figuren viser ligger standpunktkarakteren i kommunen noe under eller jevnt med både Troms fylke og nasjonalt.

Figur 14 Standpunktkarakterer

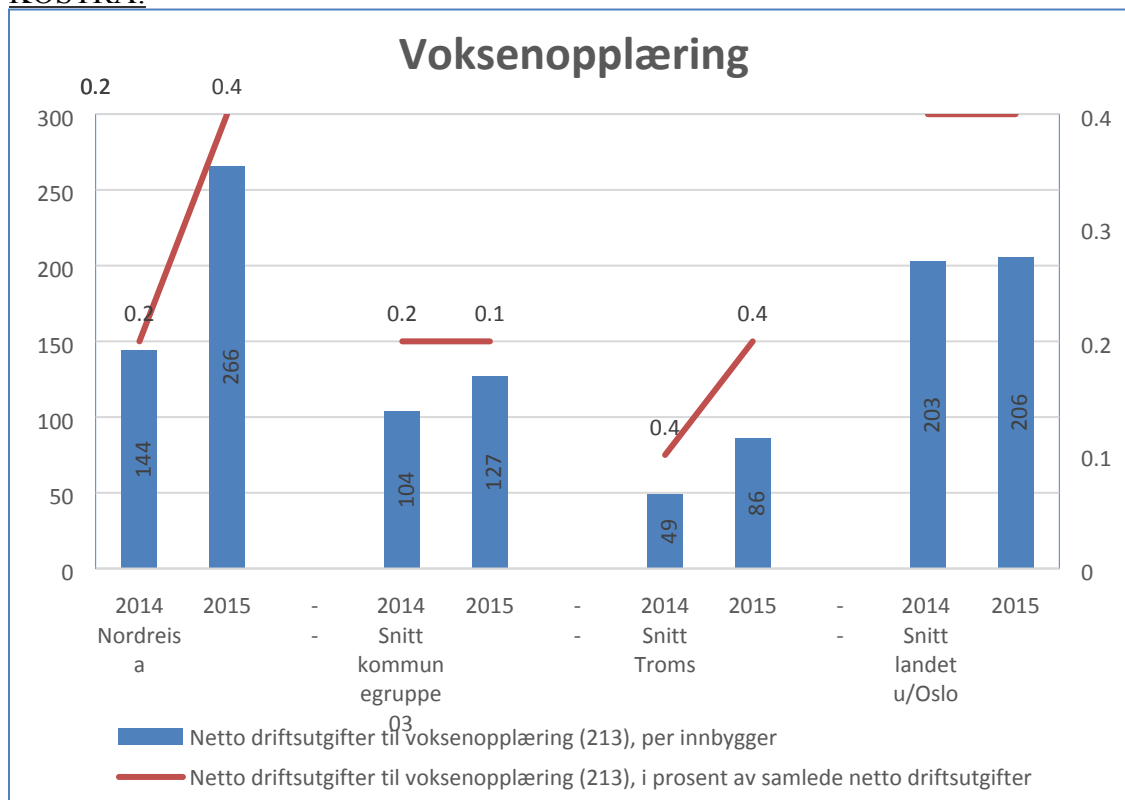
Voksenopplæring og Flyktingetjenesten

- Nordreisa kommunes voksenopplæring skal tjene innbyggerne og næringslivet i forhold til norskopplæring/integrering av fremmedspråklige.
- Nordreisa kommunes voksenopplæring skal bidra til kvalifisering av arbeidskraft som gjenspeiler behovet i samfunnet.

År	2012	2013	2014	2015
Folkemengden i alt	4850	4854	4882	4895
Andel innvandrerbefolkning	4,6	5	5,9	6,3

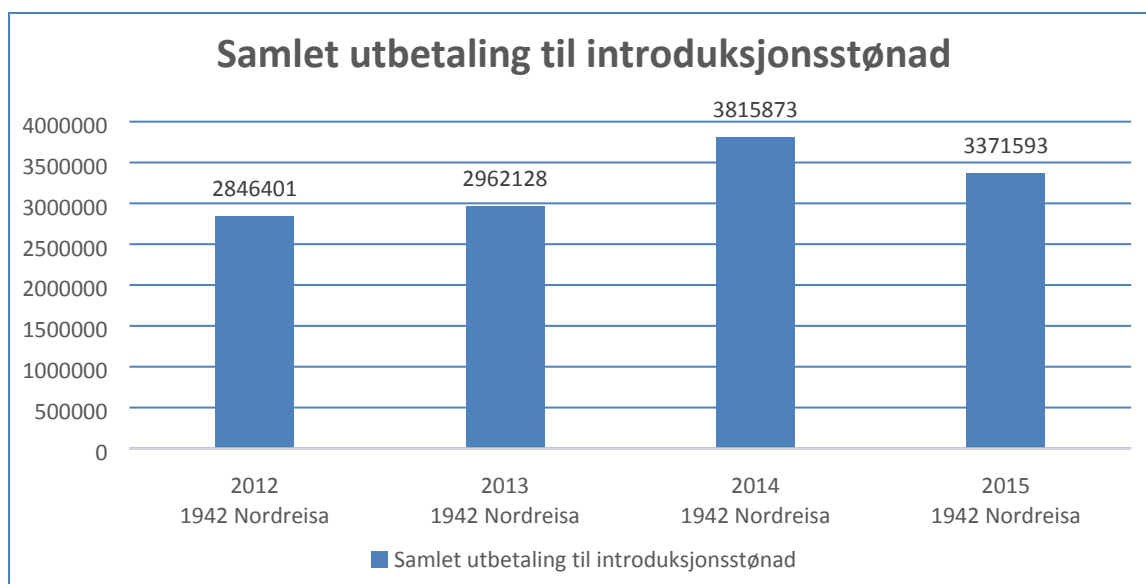
Tabell 12 Andel innvandrerbefolkning i prosen av folkemengden i alt

KOSTRA:

Figur 15 Netto driftsutg. til voksenopplæring pr innbygger og i prosent av samlede netto driftsutg. i grunnskolesektoren

Vi ser i figur 15 at netto driftsutgifter har økt fra 2014 til 2015, og at kommunen ligger godt over snittet for kommunegruppen, snittet for Troms og landet u/Oslo. Nordreisa kommune ligger også over kommunegruppen og snittet for Troms på netto driftsutgifter i prosent av samlede netto driftsutgifter i grunnskolesektoren, men ligger likt her med snittet for landet u/Oslo. KOSTRA har ingen sammenlignbare tall for 2012 og 2013.

Figur 16 Samlet utbetaling til introduksjonsstønad

Vi ser i figur 16 at samlet utbetaling har økt jevnt fra 2012 til 2015, for så å gå litt tilbake i 2015. KOSTRA har ingen sammenlignbare tall for kommunegruppe, snittet for Troms og landet u/Oslo.

Familiesenter

Helsestasjon

- Nordreisa kommunes tjenestetilbud og helsetjenester skal dreies mot mer forebyggende og helsefremmende fremfor behandlende.
- Nordreisa kommune skal styrke skole-helsetjenesten og lavterskeltilbudet til barn og unge for å fremme fysisk og psykisk helse og forebygge sykdom og skade.

Åpen barnehage

- Nordreisa kommune skal ha en åpen barnehage som et lav-terskel tilbud og en tiltaksarena for familier som trenger støtte og stimulering. Den skal også være en arena for lek og samvær for foresatte og barn uten ordinær barnehageplass.

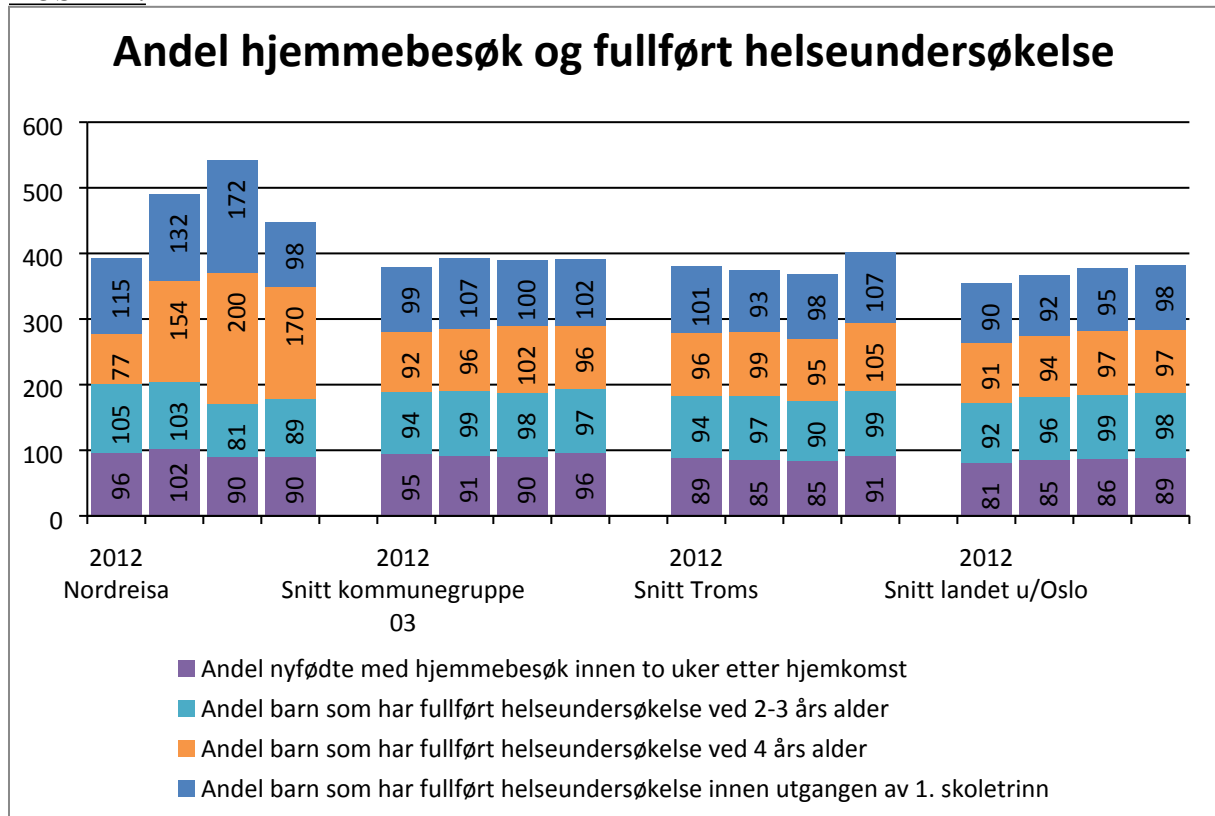
Barnevern

- Nordreisa kommune skal ha fokus på forebyggende barnevern rettet mot barnehager og skoler.
- Nordreisa kommune skal utvikle tverrfaglige arenaer hvor familier kan få individuell hjelp og støtte på et tidlig tidspunkt

Utgiftsdrivere barnevern:

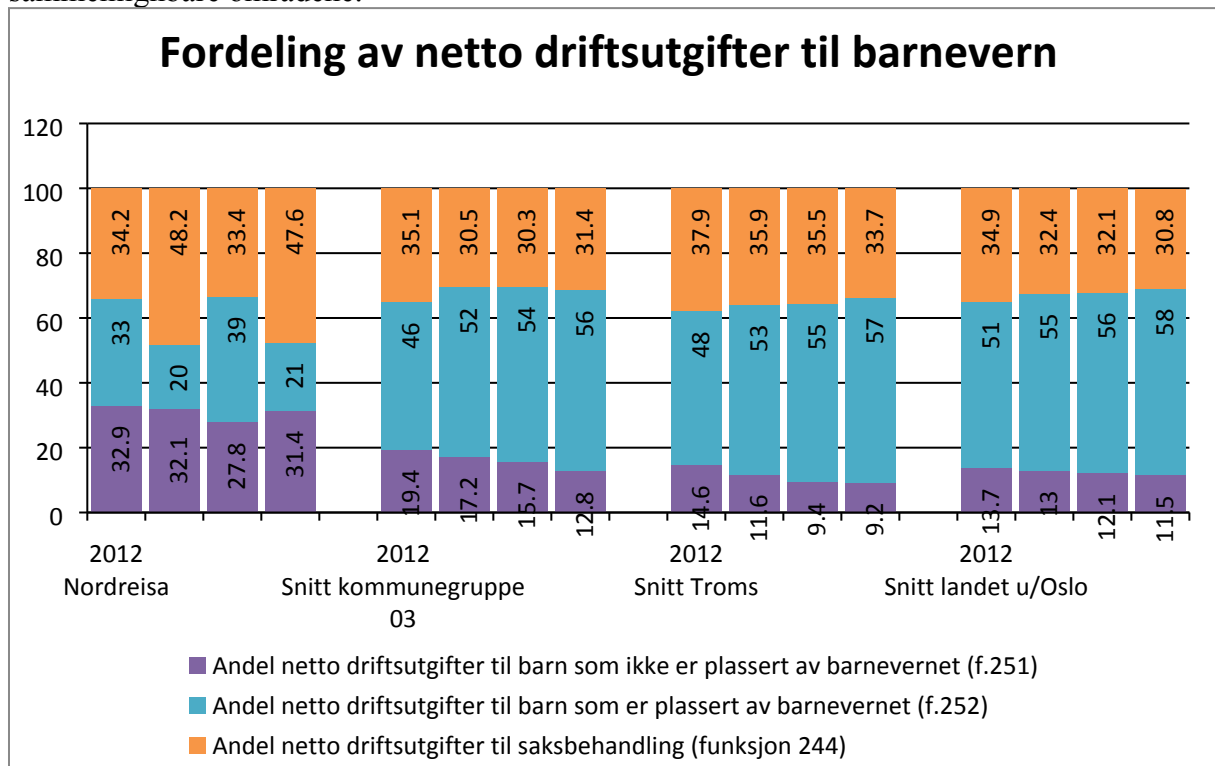
- Volum, dvs. andel/antall i tiltak
- Utgift pr barn med tiltak i og utenfor hjemmet
- Utgifter til saksbehandling, utgift pr barn

KOSTRA:

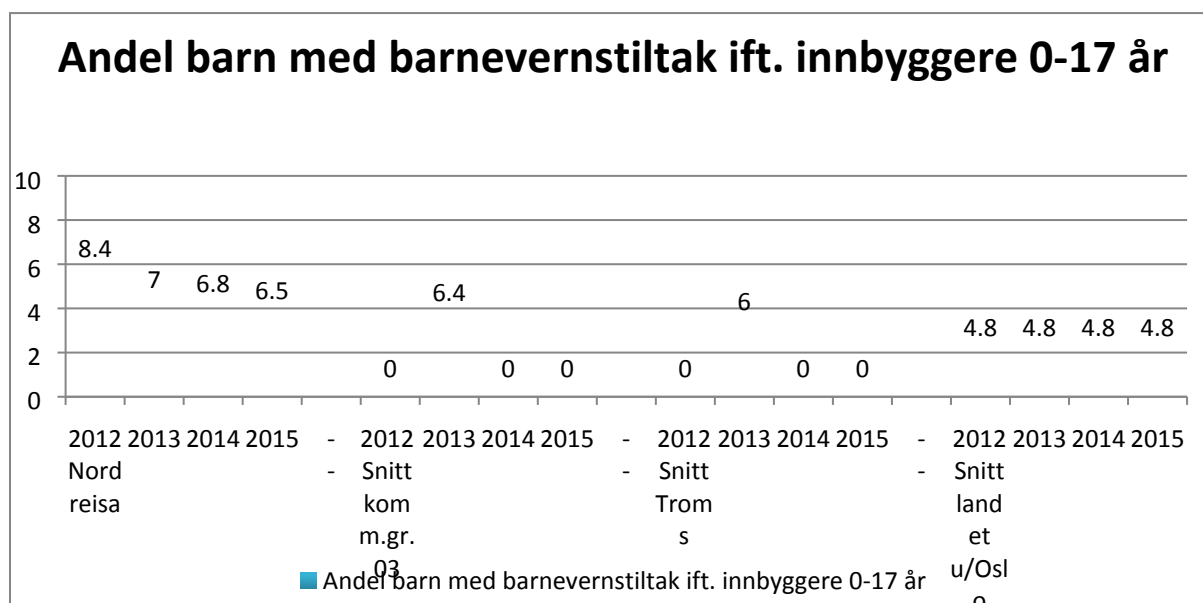
Figur 17 Andel hjemmebesøk og fullført helseundersøkelse

Figur 17 viser at Nordreisa kommune ligger jevnt med de andre på alle områder, men andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alderen ligger over de andre sammenlignbare områdene.

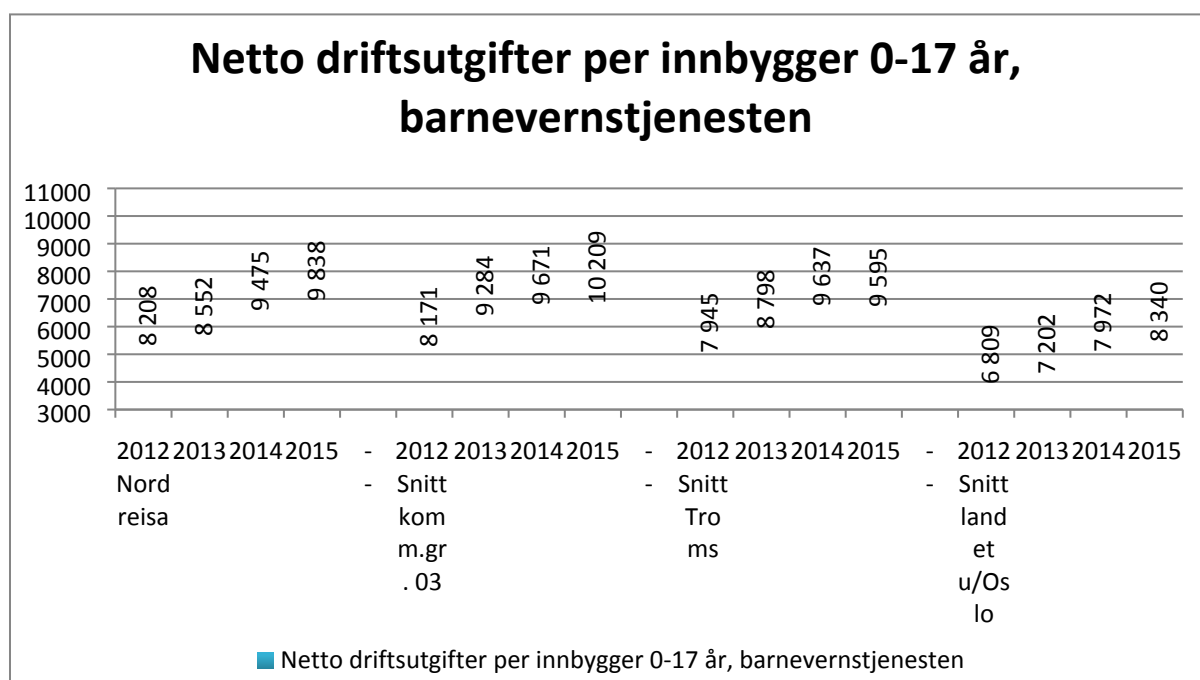
Figur 18 Fordeling av netto driftsutgifter til barnevern

Vi ser i figur 18 at Nordreisa kommune bruker en større andel av netto driftsutgifter på saksbehandling og til barn som ikke er plassert av barnevernet framfor andre sammenligbare områder. Mens Nordreisa ligger godt under på andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet.

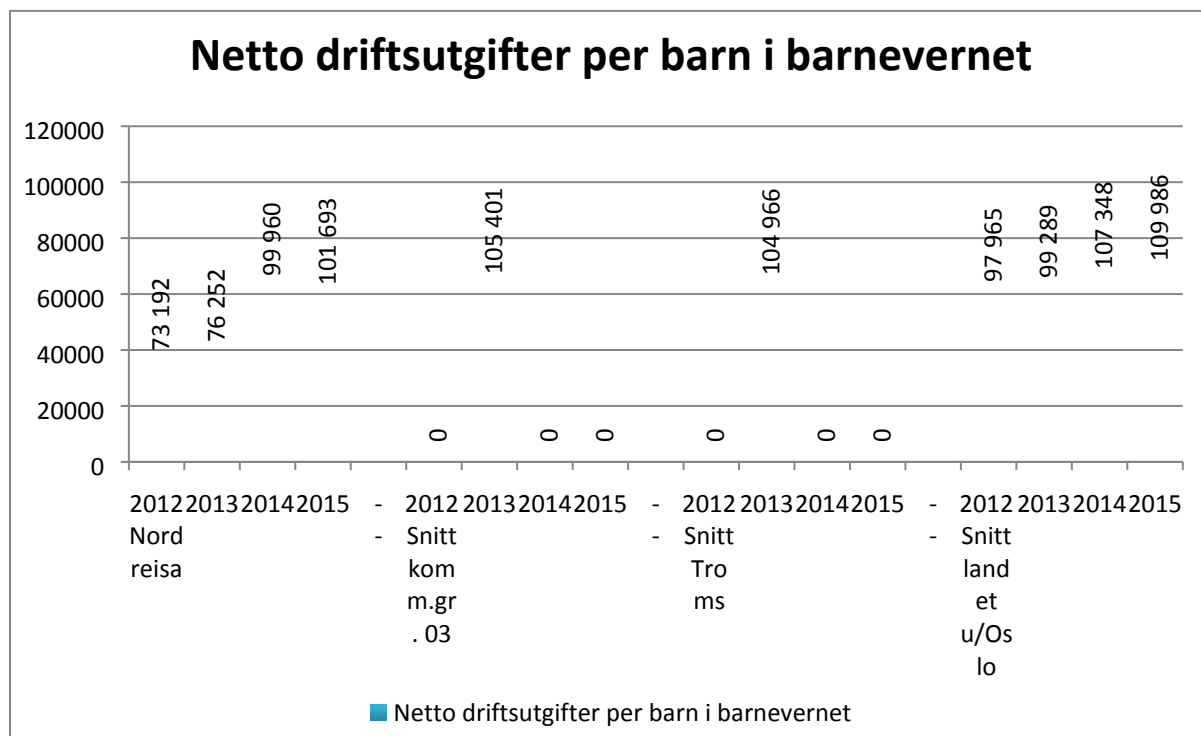
Figur 19 Andel barn med barnevernstiltak

Figur 19 viser at Nordreisa kommune har en større andel barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere i aldersgruppen 0-17 år enn gjennomsnittet i i landet u/Oslo. Det mangler tall på kommunegruppe 3 og Troms for 2012, 2014, og 2015 da det er feil i tallgrunnlagene for disse årene. Vi ser en nedgang fra 2012 til 2015. Snittet for landet u/Oslo har en relativ jevn utvikling, mens Nordreisa har en nedadgående trend. Antall barn med tiltak er den største utgiftsdriveren til barnevernet.

Figur 20 Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år, barnevern

Figur 20 henger sammen med figur 19 der kostnader og andel barn henger sammen. Vi ser at driftsutgiftene til barnevernstjenesten pr innbygger i aldersgruppen 0-17 år i Nordreisa har økt fra 2014 til 2015. Kommunen ligger under nivået i kommunegruppen, men over snittet i Troms og landet u/Oslo. Fylkesmannen betaler for 2, 6 stillinger i barnevernet, noe som gir kommunen økte ressurser uten økte utgifter.

Figur 21 Netto driftsutgifter pr barn i barnevernet

Figur 21 viser at netto driftsutgifter pr barn i barnevernet i Nordreisa har hatt en stor økning fra 2013 til 2014, men har så vært jevn fra 2014 til 2015. Nordreisa ligger likevel under gjennomsnittet for landet uten Oslo. Det mangler tall på kommunegruppe 3 og Troms for 2012, 2014, og 2015 da det er feil i tallgrunnlagene for disse årene.

Kultur

- Nordreisa kommune vil at lag og foreninger skal være en viktig ressurs i samfunnsutviklingen, og kommunen ønsker å støtte opp om dette.
- Nordreisa kommune skal i Halti-bygget tilrette-legge for produksjon og kultur-opplevelser for regionens befolkning.
- I Nordreisa skal kulturarbeidet være preget av åpenhet og inkludering og være forankret i vår egen flerkulturelle historie og identitet.

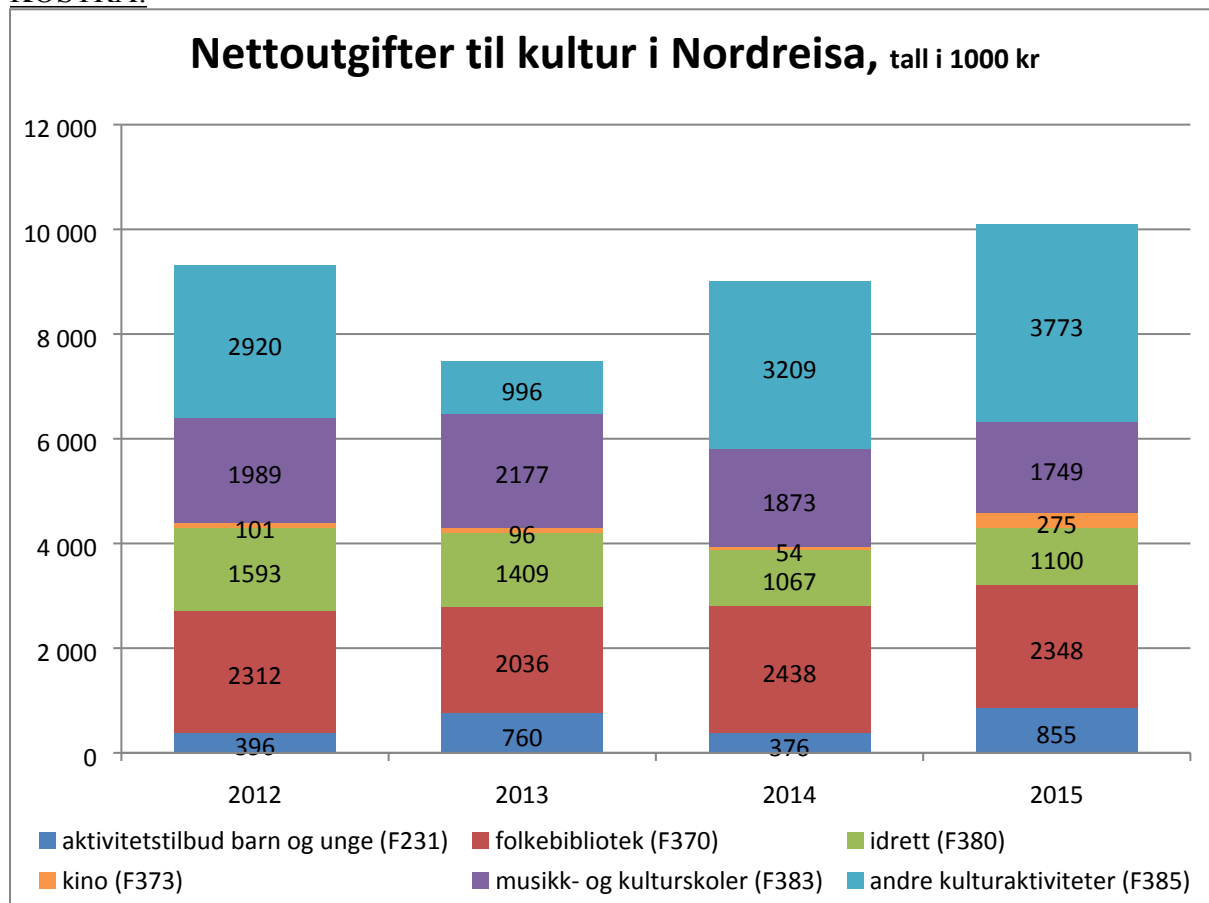
Kulturskolen

- Kommunens kulturskole skal samordnes som en del av oppvekststrukturen i Nordreisa.
- Kommune skal ha en godt utbygd kulturskole der det er plass til de som ønsker det.
- Nordreisa kommunes kulturskole skal være en meningsfylt og stimulerende fritidsaktivitet som skal tilrettelegge for og utvikle elevenes kunstneriske og skapende evner samt fremme forståelse, opplevelse og interesse for kunst og kultur.

Bibliotek

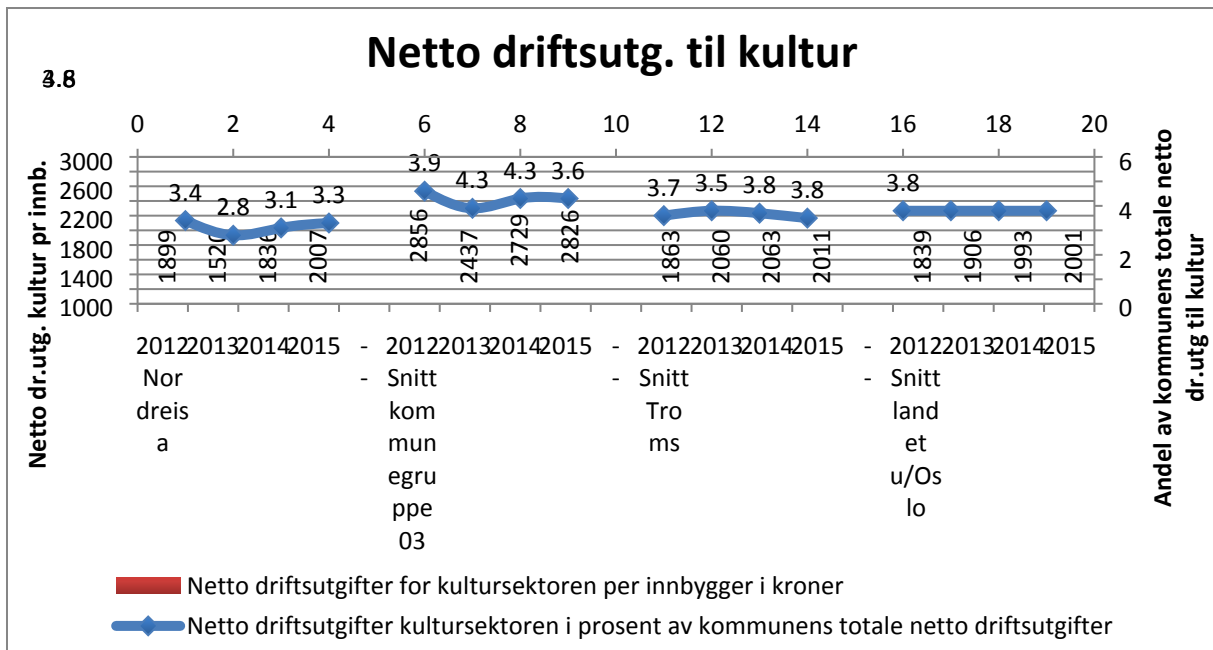
- Nordreisa kommune skal utvikle biblioteket til å bli et kunnskaps-senter og en læringsarena for barnehager og grunnskoler i kommunen.
- Nordreisa kommune skal videreutvikle studie-biblioteket og bibliotek-tjenestene til voksne som tar utdanning.

KOSTRA:

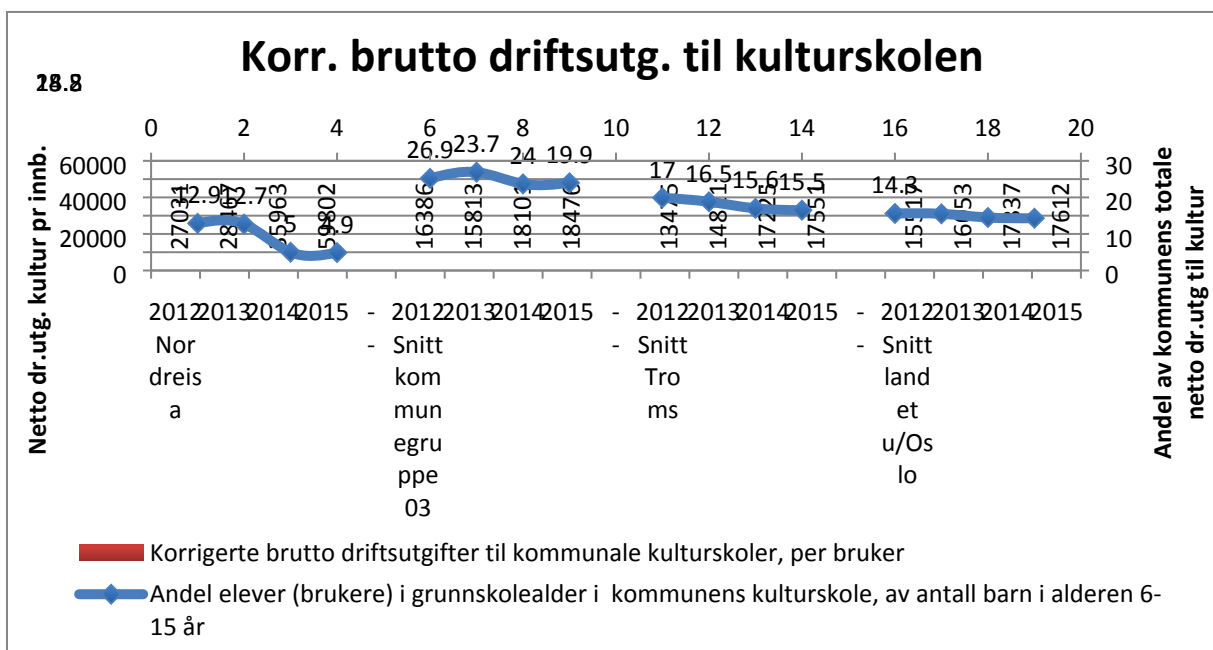
Figur 22 Netto driftsutgifter kultur fordelt på funksjon

Andre kulturaktiviteter (F385) er stor, da samfunnshuset/svømmehallen og driften av Halti går under denne funksjonen. For 2013 er denne kraftig redusert som trolig skyldes feilrapportering. Den øker fra 2014 til 2015. Musikk- og kulturskolen har gått tilbake i 2014 og 2015 etter å ha hatt økning hvert år. Idrett har hatt nedgang i 2013 og 2014, for så å ligge jevnt i 2015. Biblioteket ligger jevnt på ca samme nivå i alle årene. Når det gjelder aktivitetstilbud barn og unge har denne hatt en stor økning fra 2012 til 2013 og 2014 til 2015, som i hovedsak skyldes eksternt finansierte prosjekter.

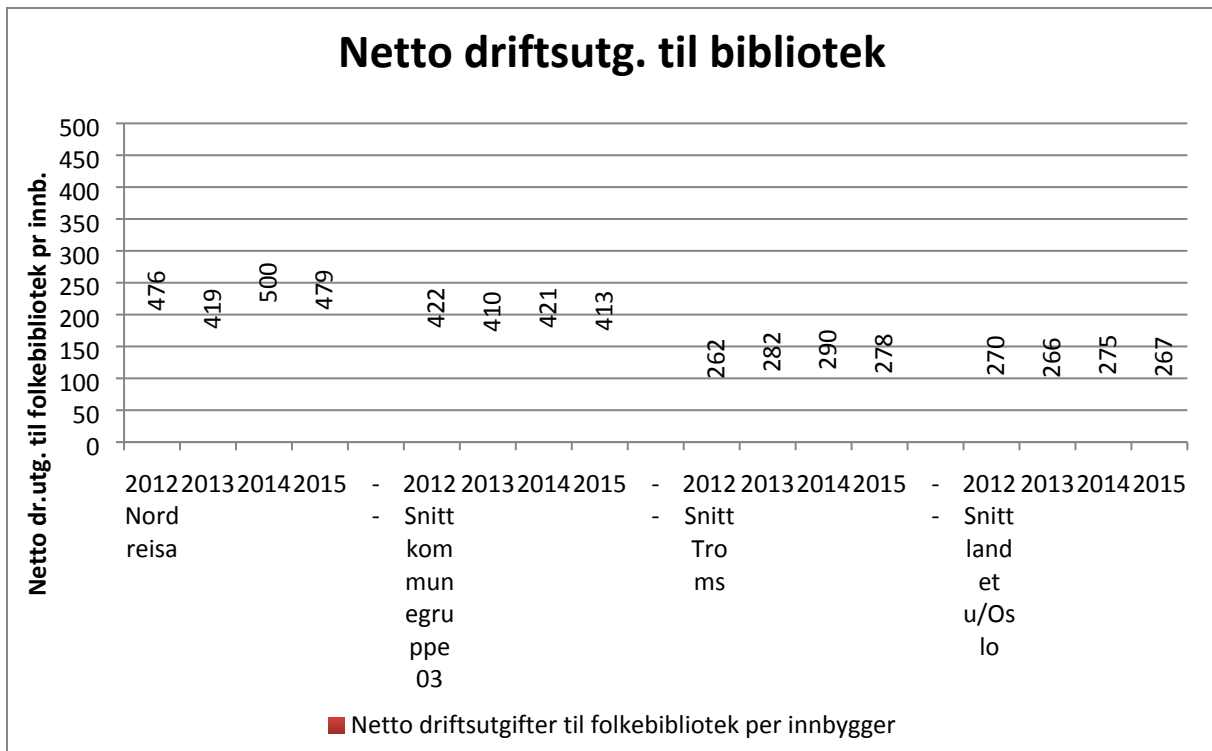
Figur 23 Netto driftsutgifter kultur

Nordreisa kommune har hatt en økning fra 2014 til 2015. I forhold til kommunegruppen ligger Nordreisa kommune langt underpå netto driftsutgift i kroner og i prosent. I forhold til snittet for Troms og landet u/Oslo ligger Nordreisa jevnt på begge områder.

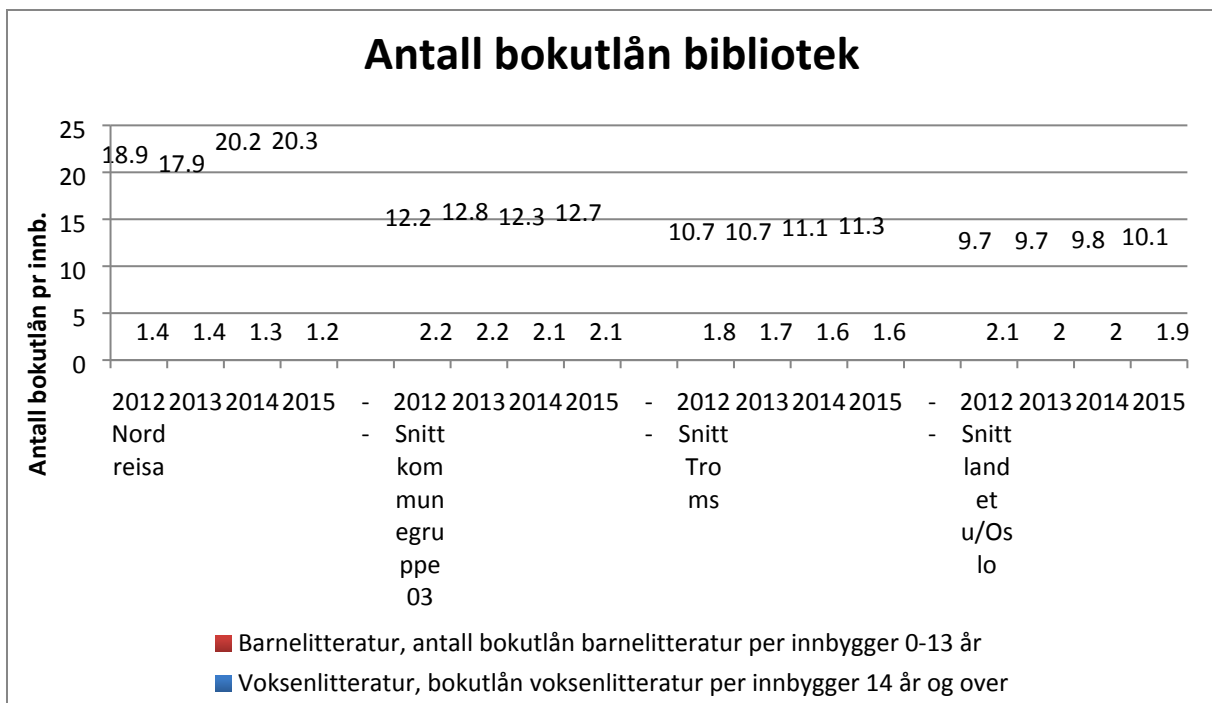
Figur 24 Korrigerede brutto driftsutgifter til kulturskolen

Figuren viser at det har vært en kraftig nedgang i antall brukere av Nordreisa kommunes musikk- og kulturskole fra 2013 frem til 2014 og 2015. Dette har ført til at utgiften per bruker har blitt høyere. Kommunen ligger høyt på utgift per bruker sett i forhold til både kommunegruppen, snittet i Troms og landet u/Oslo. I tillegg ligger kommunen lavere på andel elever på kultur- og musikk-skole enn de øvrige gruppene.

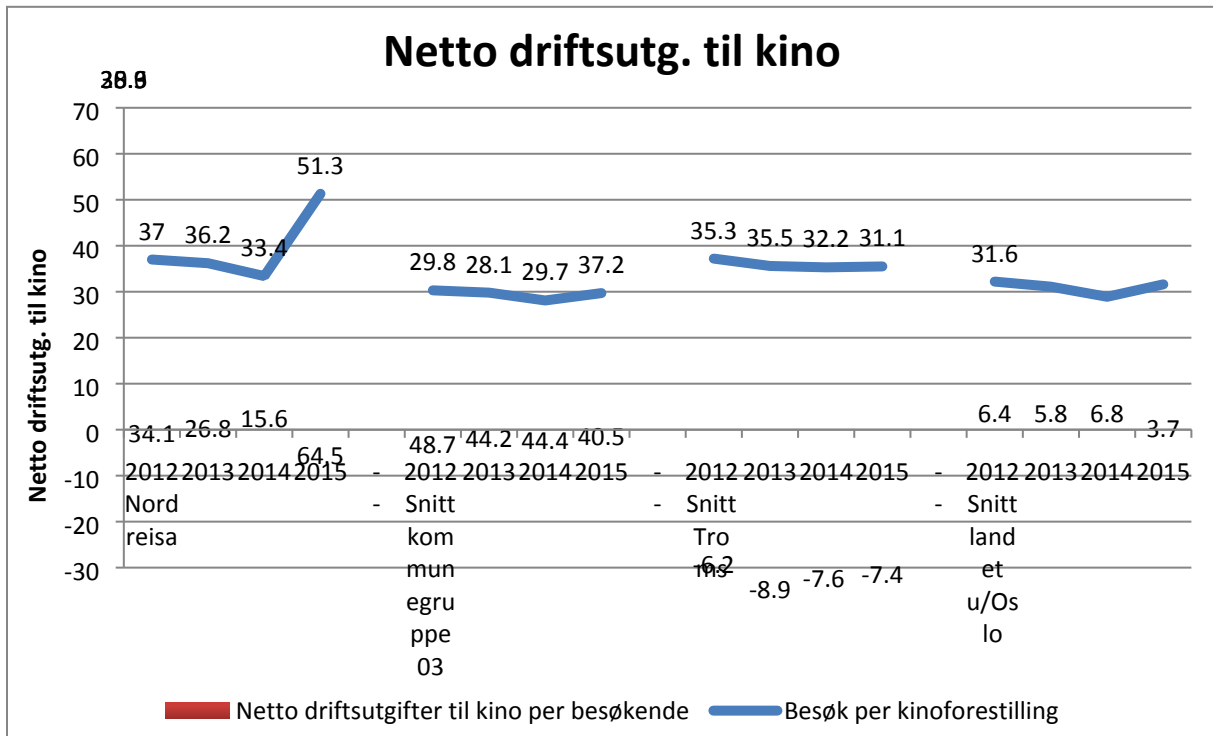
Figur 25 Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger

Figuren 25 viser at Nordreisa kommune har høyere netto driftsutgifter til bibliotek enn de andre gruppene. Netto driftsutgifter har vært jevn i denne perioden.

Figur 26 Antall bokutlån barnelitteratur og voksenlitteratur

Vi ser i figuren at Nordreisa kommune ligger godt over de andre gruppene på antall bokutlån barnelitteratur per innbygger, mens antall bokutlån voksenlitteratur ligger jevnt med de andre gruppene.

Figur 27 Netto driftsutg. til kine per besøkende, og besøk per kinoforestilling

Vi ser i figur 27 at netto driftsutg. til kino per besøkende økte betraktelig fra 2014 til 2015. Dette som følge av at Haldi åpnet høsten 2015. Vi ser samme økning i antall besøk per kinoforestilling. Sammenlignet med de andre gruppene ligger Nordreisa godt over i 2015. Netto driftsutg. vil naturlig ligge en god del høyere enn snittet for Troms og landet u/Oslo pga andel befolkning sammenlignet med større tettsteder og byer.

Sektor for helse og omsorg

- Sektoren består av;
 - Stab
 - Helsetjenester (legetjenesten/fysioterapitjenesten)
 - Pleie og omsorg
 - Sykehjem (Sonjatun sykehjem/Sonjatun Omsorgssenter/Sonjatun Bo- og kultursenter)
 - Boliger (Guleng boliger/Høgegga boliger)
 - Hjemmetjeneste (hjemmesykepleie/hjemmehjelp)
 - Rus og psykisk helse
 - Distriktsmedisinsksenter (DMS)
 - NAV sosial
 -

Rammen for sektoren:

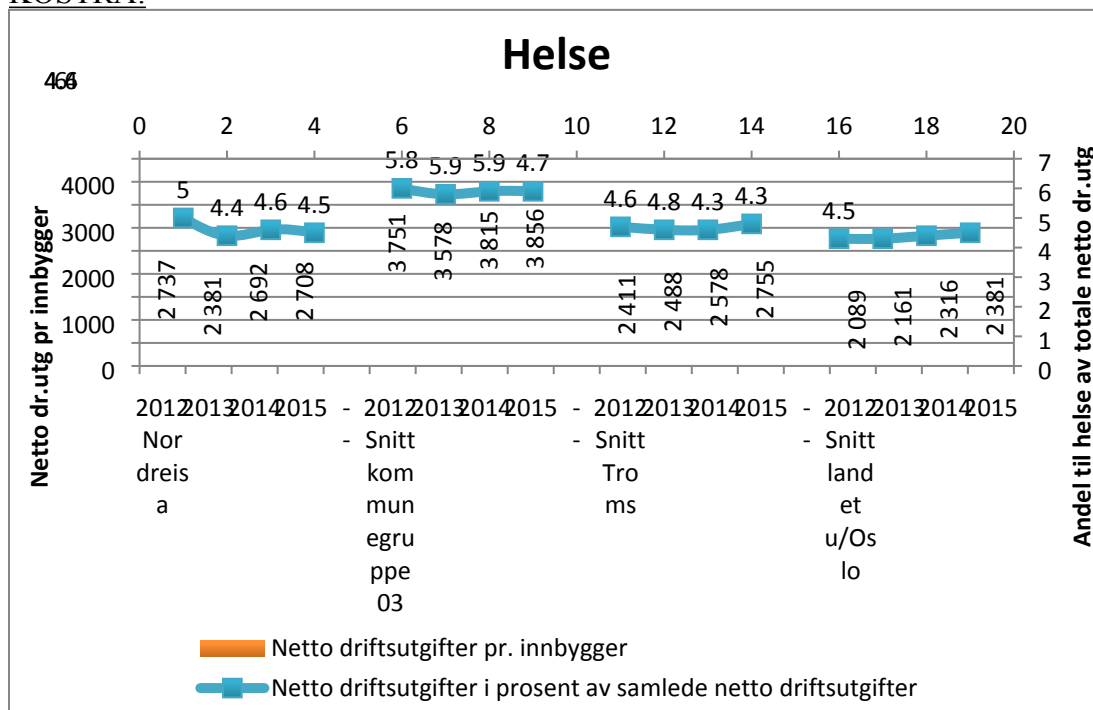
3 Sektor for helse og omsorg	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	112 886 489	112 886 489	112 886 489	112 886 489
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	4 501 150	4 501 150	4 501 150	4 501 150
Sum tiltak	2 248 000	4 748 000	4 748 000	4 748 000
Ramme 2017	119 635 639	122 135 639	122 135 639	122 135 639

Tabell 13 Ramme for sektor for helse og omsorg

Helsetjenester

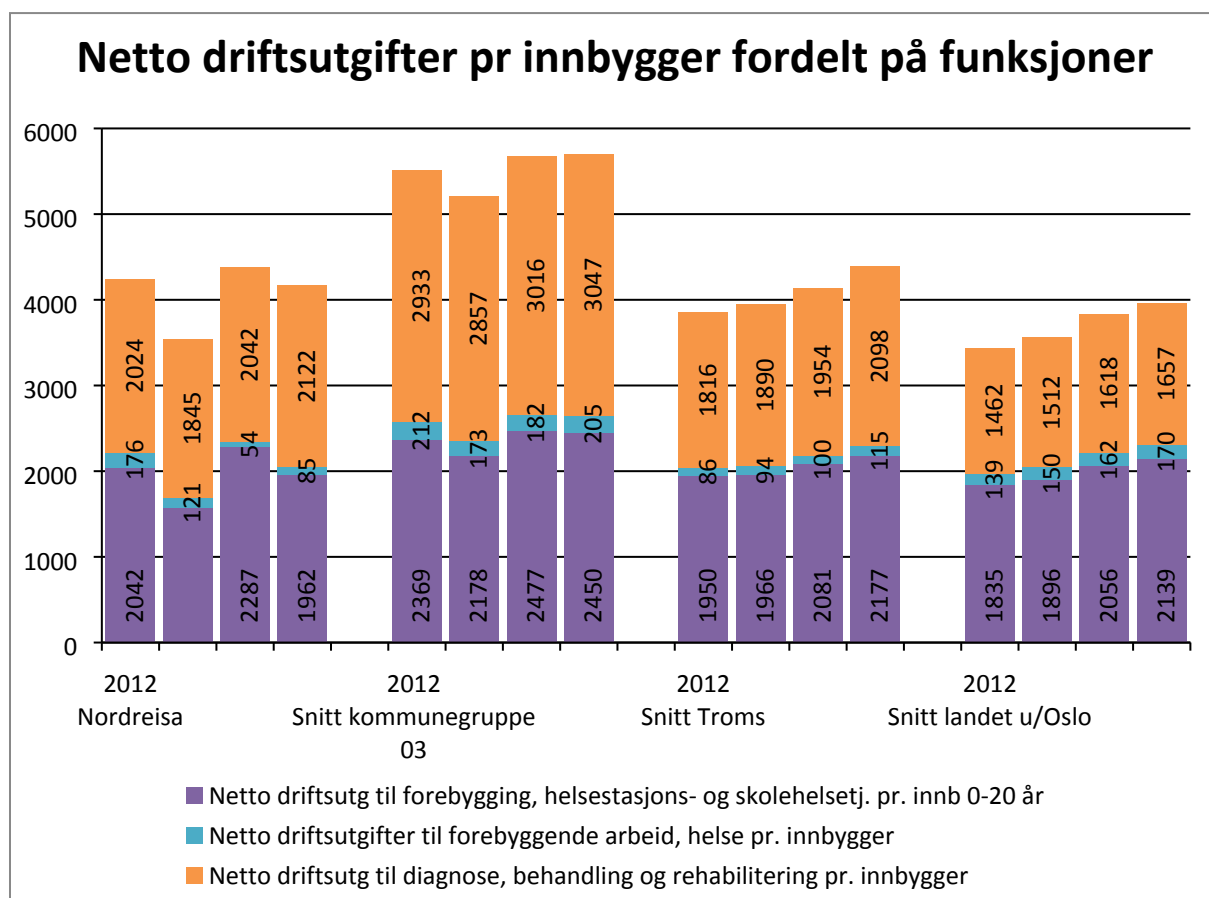
- Nordreisa kommune skal være pådriver og jobbe aktivt med forebyggende og helsefremmende aktiviteter for hele befolkningen.
- Alle innbyggere i Nordreisa, uavhengig av alder, kjønn, bosted, inntekter og ressurser skal sikres god tilgang på offentlige helse- og sosialtjenester av god kvalitet.

KOSTRA:

Figur 28 Netto driftsutgifter helse pr innbygger

Som vi ser ligger Nordreisa kommune i alle år under kommunegruppa både i prosent av driftsutgifter og på driftsutgifter per innbygger. På begge indikatorene ligger kommunen i 2015 jevnt med snittet i Troms, men over snittet i landet på netto driftsutg. per innbygger.

Figur 29 Netto driftsutgifter helse fordelt på funksjoner

1. januar 2012 ble samhandlingsreformen innført. Formålet med reformen er å vri ressursbruken fra sen til tidlig innsats, og å forebygge framfor å reparere. Det er også et mål om å få en bedre samhandling mellom ulike ledd i helsetjenesten og flytte tjenester nærmere der folk bor. Den nye folkehelsesloven som gir mer ansvar til kommunene for forebygging og helsefremmende tiltak i alle samfunnssektorer, mens den nye loven for helse- og omsorgstjenester i kommunene som samler kommunenes forpliktelser. Det blir også en plikt for kommuner og sykehus til å samarbeide.

Antall utskrivningsklare døgn for pasienter fra Nordreisa ved UNN:

År	2012	2013	2014	2015
Antall	2	3	113	124

Tabell 14 Antall utskrivningsklare døgn ved UNN

På bakgrunn av samhandlingsreformen legges det til grunn at Nordreisa kommune skal dekke inn 25 utskrivningsklare døgn à kr 4387,- summert til kroner 109 675,- for 2015. I 2015 har Nordreisa kommune betalt for 124 utskrivningsklare døgn.

Pleie og omsorg

- Nordreisa kommune skal møte den enkeltes individuelle behov gjennom god samhandling med tjenestemottaker og pårørende.
- Nordreisa kommune skal sikre at brukernes individuelle planer følger brukeren og bestemmer hvilket tilbud brukeren skal få.

År	2017	2018	2019	2020	2021	2032
70-79 år	435	464	478	500	524	552
80 år +	241	244	250	250	250	431

Tabell 15 Befolkningsframskrivning 70 år + Kilde: SSB, alternativ MMMM

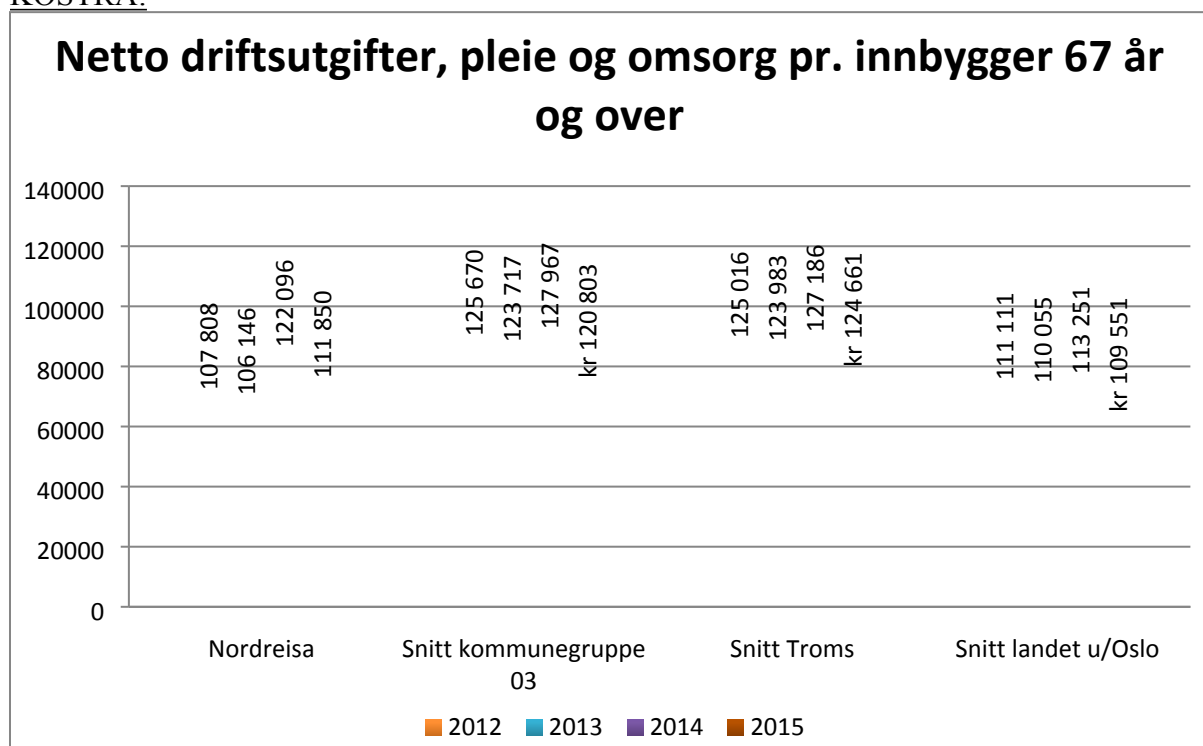
Tabell 15 om befolkningsframskrivning viser at utviklingen i aldersgruppen 70-79 år forventes å stige utover i planperioden. I 2021 forventes det å være 524 personer i denne aldersgruppen, mot 435 i 2017. Noe av forklaringen ligger i at mange ble født i etterkrigstiden. Disse vil passere 70 år frem mot 2021.

Aldersgruppen 80 år + ser vi vil få en liten økning i økonomiplanperioden sett mot 241 i 2017. Dette skyldes små kull født på midten av 30-tallet. Mot slutten av 30-tallet ble kullene mer normale, som igjen gir utslag på gruppen 80 år +. I 2032 vil imidlertid andelen 80 år + øke betraktelig.

Utgiftsdrivere i pleie og omsorg:

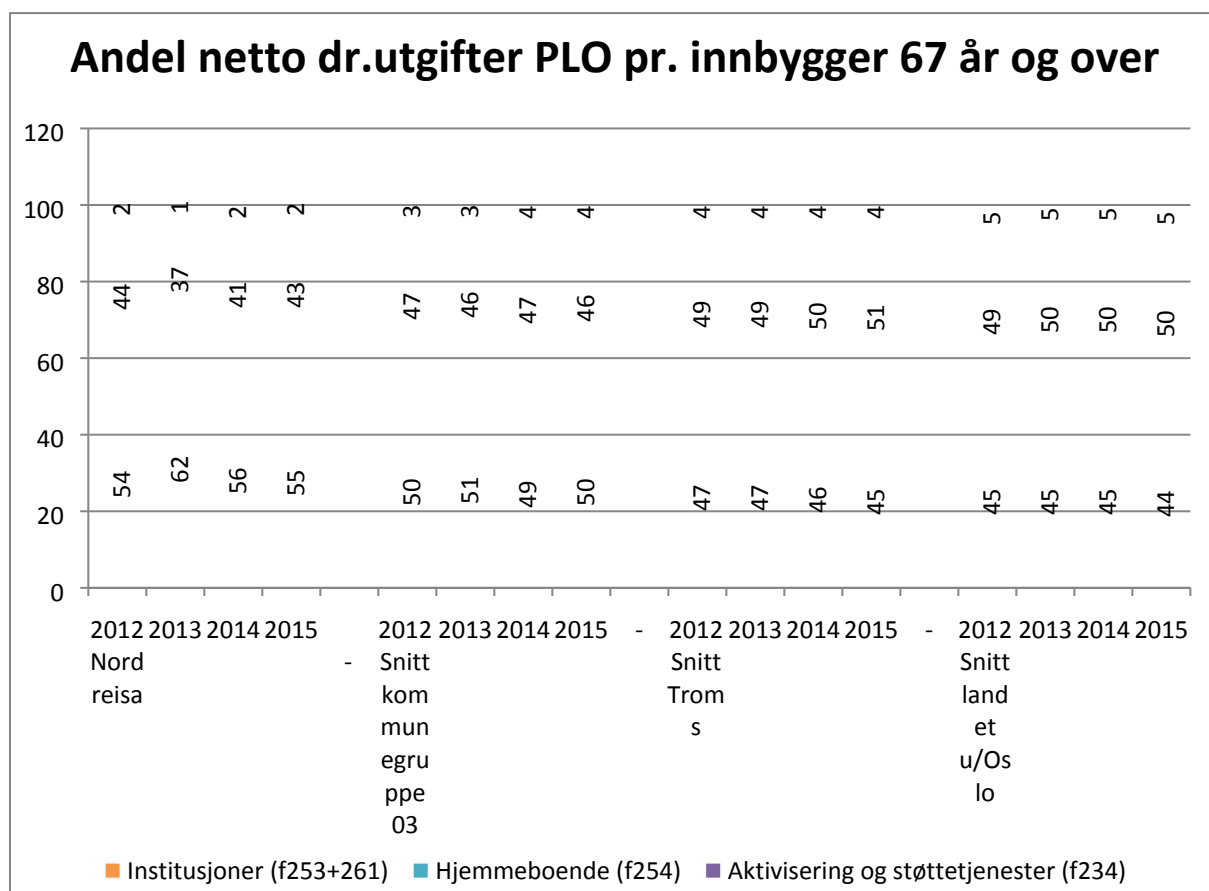
- Andel over 80 år med institusjonsplass
- Antall kostnadskrevenne hjemmetjenestebrukere under 67 år
- Hjemmetjenestens prioritering – litt til mange.

KOSTRA:

Figur 30 Netto driftsutgifter pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over

Figur 30 viser at netto driftsutgifter til PLO pr. innbygger over 67 år i Nordreisa ligger litt under snitte for kommunegruppa og Troms, men høyere enn snitte for landet uten Oslo. Det har vært en nedgang fra 2014 til 2015.

Figur 31 Netto driftsutgifter per funksjon i PLO pr. innbygger 67 år og over i prosent

Vi ser av figur 31 at Nordreisa kommune bruker mer på institusjoner og mindre på hjemmeboende i forhold til snittet for kommunegruppen, troms og landet uten Oslo. I 2015 var det en økning på andelen som gikk til hjemmeboende, mens andelen som går til institusjoner gikk ned. De øvrige gruppene er relativt stabil i alle årene.

Institusjonsplasser

	Nordreisa	Snitt komm.gr.3	Snitt Troms	Snitt landet u/Oslo
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over	23,1	20,5	22,2	18,1
Andel beboere 80 år og over i institusjoner	72,6	74,4	72,2	69,7
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	18,6	15,5	15,9	13,2

Tabell 16 Andel institusjonsplasser og beboere over 80 år i 2015

Nordreisa	2012	2013	2014	2015
Antall sykehjemsplasser	60	60	60	64

Tabell 17 Antall sykehjemsplasser

Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon

	2012				2013				2014				2015			
	16.2	17.3	18.3	18.6	16.5	15.7	15.8	15.5	16	16.5	15.9	15.9	13.8	13.5	13.4	13.2
Nordreisa	Snitt kommune i Troms				Snitt i regionen				Snitt i landet				Snitt i Oslo			

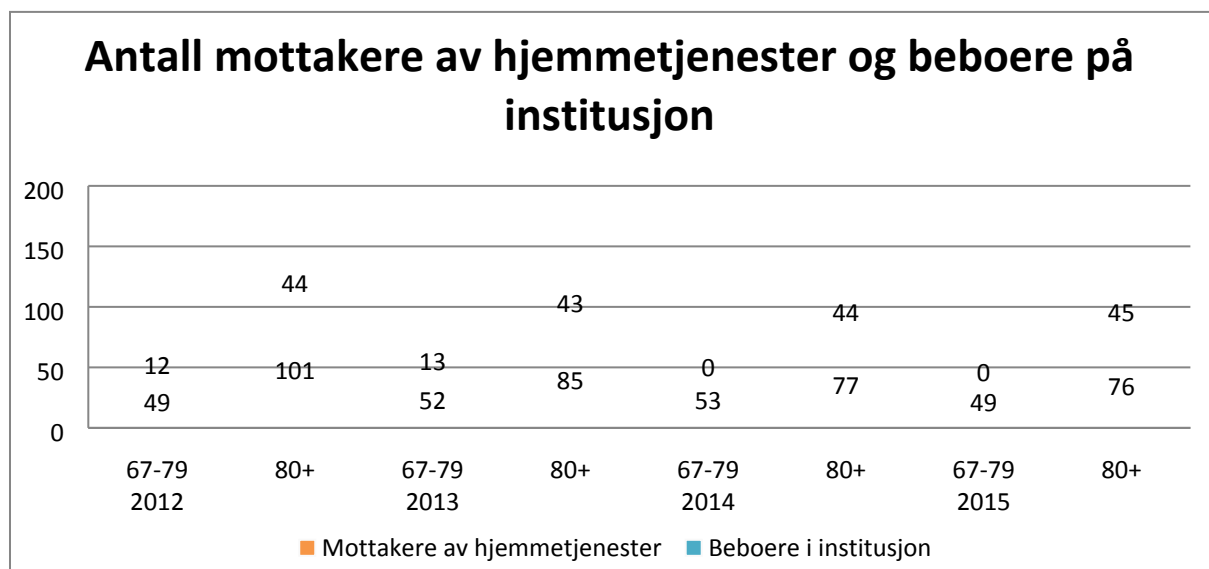
■ Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon

Figur 32 Andel innbyggere 80 år + som er beboere på institusjon

Nordreisa kommune ligger høyere enn alle i sammenligningen når det gjelder andel innbyggere over 80 år som er beboere på institusjon. Tallene har økt jevnt for hvert år. Nordreisa kommune ligger høyere enn snittet i både kommunegruppe 3, Troms og landet.

Nordreisa kommune har flere institusjonsplasser i forhold til innbyggere over 80 år enn snittet både i kommunegruppen, Troms og landet. Samtidig har Nordreisa en mindre andel beboere på institusjon av de over 80 år.

Andelen sykehjemsplasser har vært stabil de siste årene, og økt litt i 2015.

Figur 33 Antall mottakere av hjemmetjenester og beboere på institusjon Nordreisa kommune

Figur 33 viser antall personer som mottar hjemmetjenester og antall beboere på institusjoner fordelt på aldersgruppen 67-79 år og gruppen 80 år + og eldre. I tallgrunnlagene for 2013 og 2015 er det noen mangler, og gjør at tall på beboere i institusjon er feil. Andelen beboere på institusjon i aldersgruppen 67-79 år er stabil, mens andelen av mottakere av hjemmetjenester går litt ned i denne gruppen. I aldersgruppen 80 år + har andelen av beboere på institusjon vært jevn de siste årene, mens andelen av mottakere av hjemmetjenester er noe redusert fra 2014 til 2015.

Distriktsmedisinsk Senter

- Nordreisa kommune i samarbeid med nabokommunene skal sikre og videreutvikle dagens tilbud ved Distriktsmedisinsk senter i samarbeid med UNN.
- Nordreisa skal ha et faglig og likeverdig tilbud av spesialisthelsetjenester rettet mot innbyggernes behov.

Distriktsmedisinsk senter (DMS) drives i samhandling og samarbeid med UNN HF. Desentraliserte spesialisthelsetjenester er et ledd i arbeidet med å gi bedre tilgjengelige og likeverdige tjenester for befolkningen i området

KOSTRA:

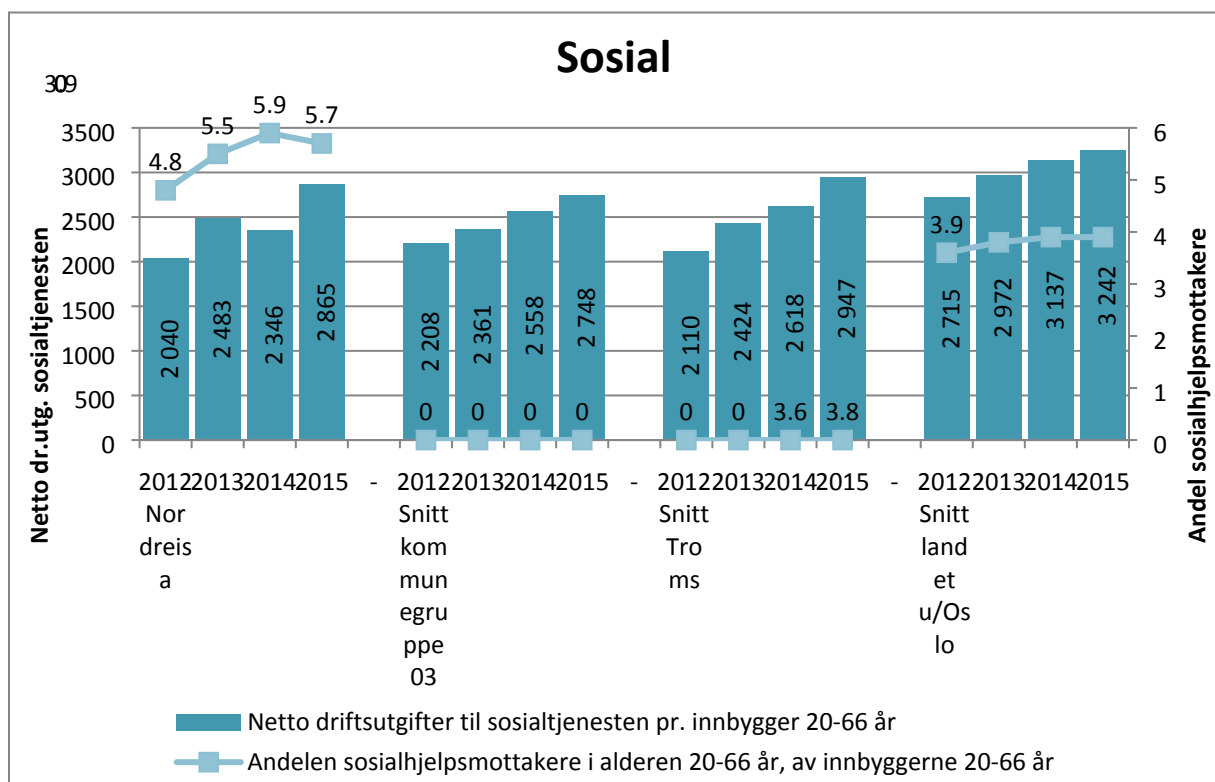
Det foreligger ingen KOSTRA tall for DMS, da inntekter og utgifter føres på KOSTRA funksjon 285 – Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde.

NAV sosial

- Nordreisa kommune skal fremme økonomisk og sosial trygghet, bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til økt likeverd og likestilling samt forebygge sosiale og helsemessige problemer.

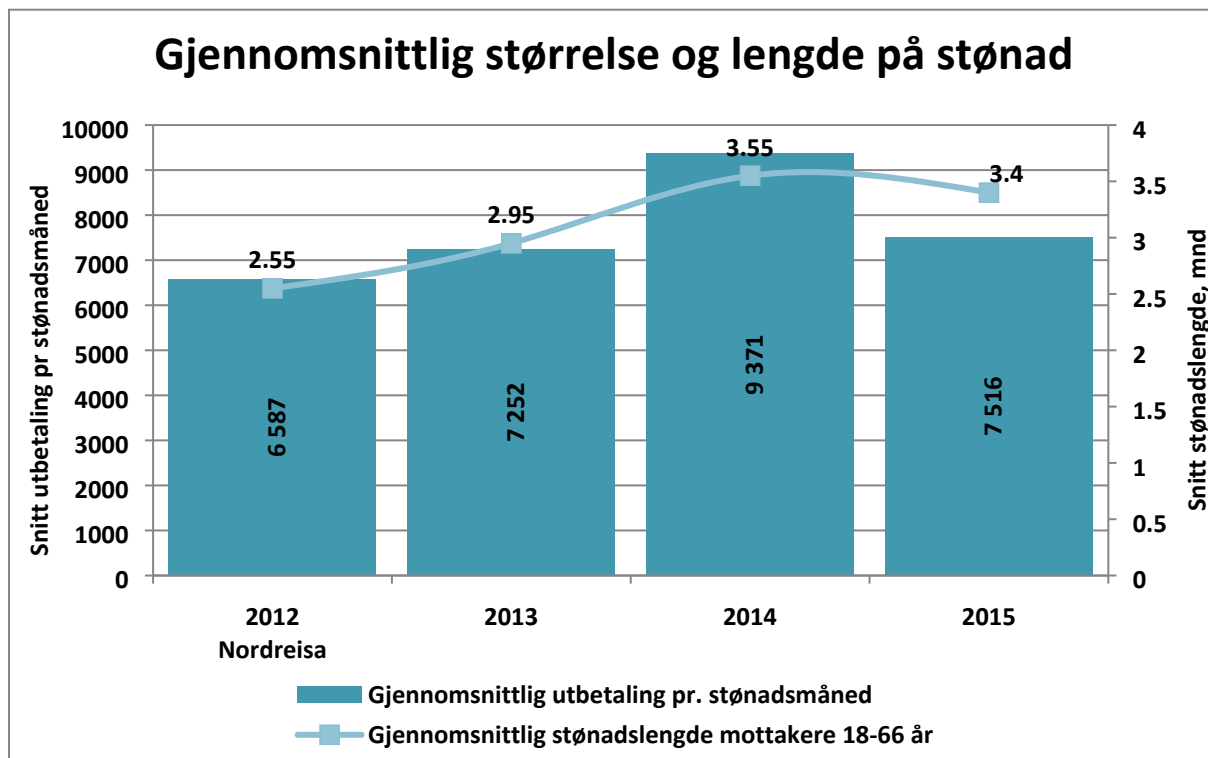
Utgiftsdrivere for sosialutgifter:

- Antall stønadsmottakere
- Stønadstørrelse
- Stønadslengde
- Antall stillinger/bemanning

Figur 34 Netto driftsutgifter sosialtjenesten

Figuren viser at Nordreisa kommune har hatt en økning av netto driftsutgift pr innbygger 20-66 år fra 2014 til 2015. Andelen sosialhjelpsmottakere går noe tilbake fra 2014 til 2015. Vi ser at Nordreisa ligger jevnt med både kommunegruppa og snittet for Troms når det gjelder utbetalinger. Når det gjelder andelen sosialhjelpsmottakere er denne langt over snittet i landet. Det foreligger ikke data fra kommunegruppe 3 og snittet i Troms.

Figur 35 Gjennomsnittlig stønadslengde og –størrelse

Den gjennomsnittlige utbetalingen pr stønadsmåned har gått tilbake fra 2014 til 2015, og ligger op ca samme nivå som i 2013. Stønadslengden har også gått litt tilbake fra 2014 til 2015. Det finnes ikke sammenligningstall for kostragruppe, snittet i Troms eller for snittet i landet.

Sektor for drift og utvikling

- Sektoren består av;
 - Stab
 - Byggdrift
 - Anleggsdrift
 - Renhold
 - Utvikling

Rammen for sektoren:

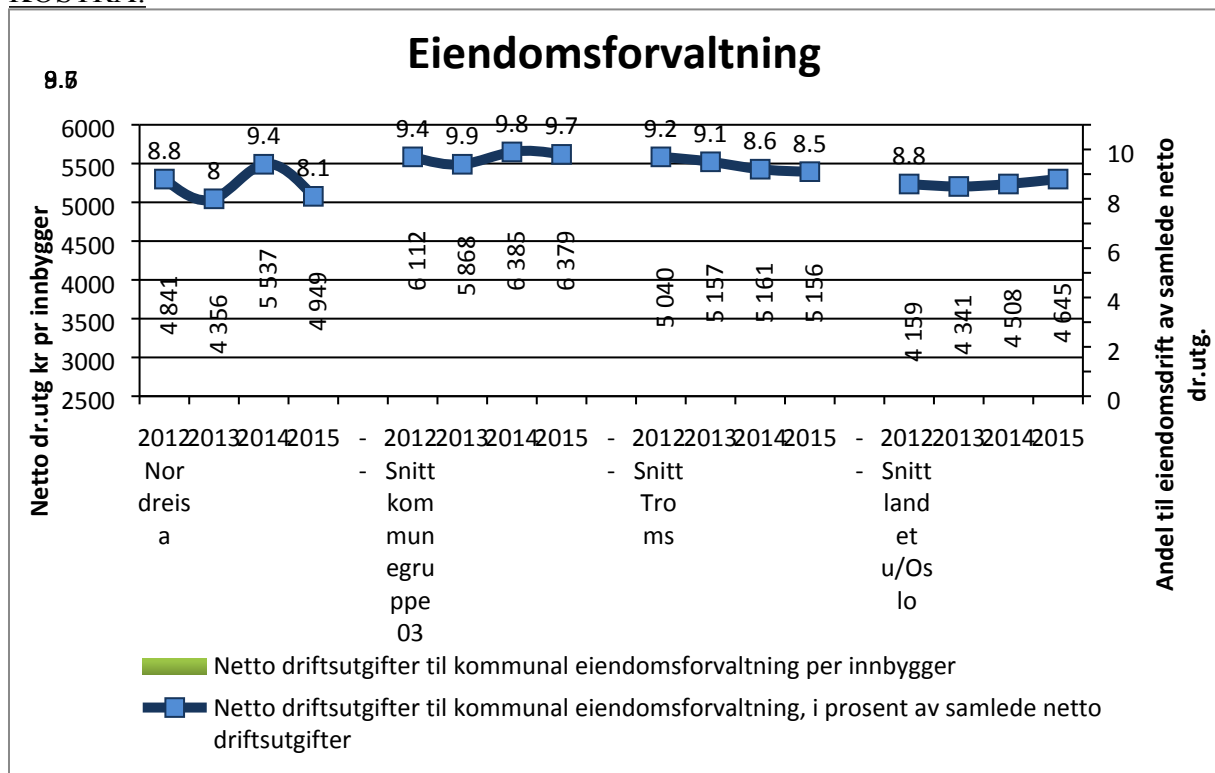
6 Sektor for drift og utvikling	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	37 088 103	37 088 103	37 088 103	37 088 103
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	1 137 472	1 137 472	1 137 472	1 137 472
Sum tiltak	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Ramme 2017	37 525 575	37 525 575	37 525 575	37 525 575

Tabell 18 Ramme for sektor for drift og utvikling

Byggdrift

- Nordreisa skal ha en forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdspolitikk som ivaretar kommunens verdier tilpasset kommunens organisasjon og tjenestenivå.
- Nordreisa kommunes forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdskostnader for kommunale bygg og infrastruktur skal være så lave som mulig, men uten at dette går på bekostningen av et godt, preventivt vedlikehold.

KOSTRA:

Figur 36 Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning

Nordreisa kommune har hatt nedgang fra 2014 til 2015 på dette området. Nordreisa kommune ligger under snittet i kommunegruppen og snittet for Troms både når det gjelder per innbygger og i prosent av samlede netto driftsutgifter. Kommune ligger imidlertid under snittet for landet i prosent, men over snittet for landet pr innbygger.

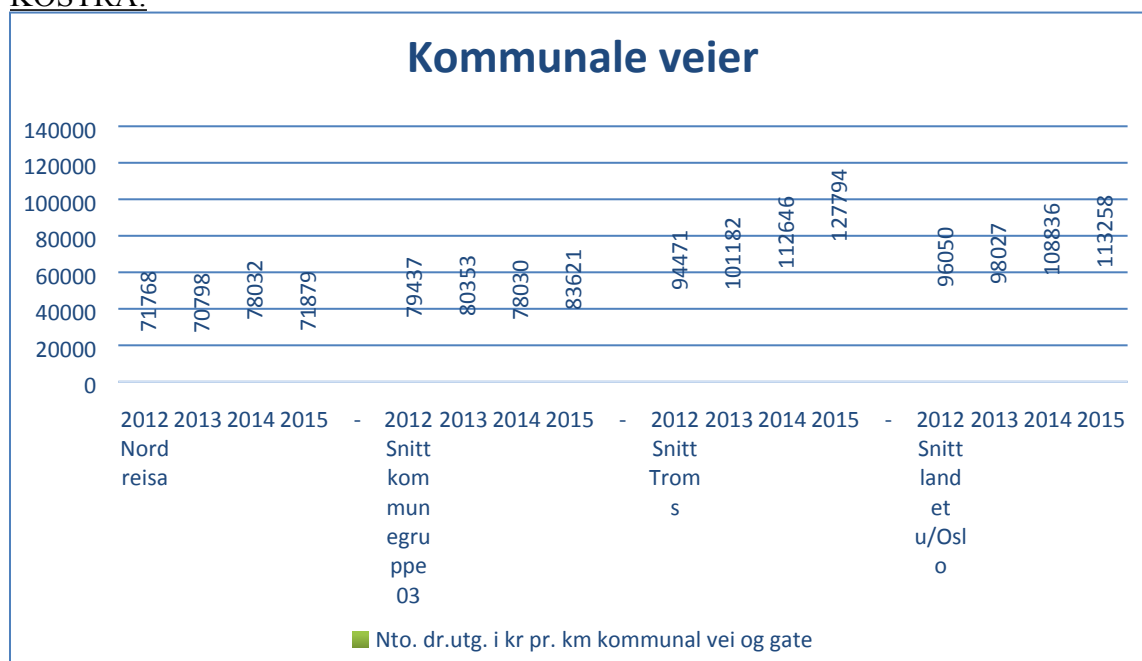
Kommunen forvalter i 2016 ca 37.200 m², en økning på 2.400 m² fra 2011. Antall årsverk til drift og vedlikehold har i samme periode blitt redusert med 1,4 årsverk. Totalarealet øker til ca 38.000 m² i 2017 når Guleng III tas i bruk.

Bygningsmassen har varierende alder fra Ungdommens hus fra tidlig 1900 tall til Halti ferdig i 2015. Vedlikeholdsetterslepet er stort. Spesielt utvendig vedlikehold har et stort etterslep. Kommunen har i 2015-2017 gjennomført et EPC-prosjekt (energisparesprosjekt) med mål om reduksjon av strømkostnader på 20 %.

Anleggsdrift

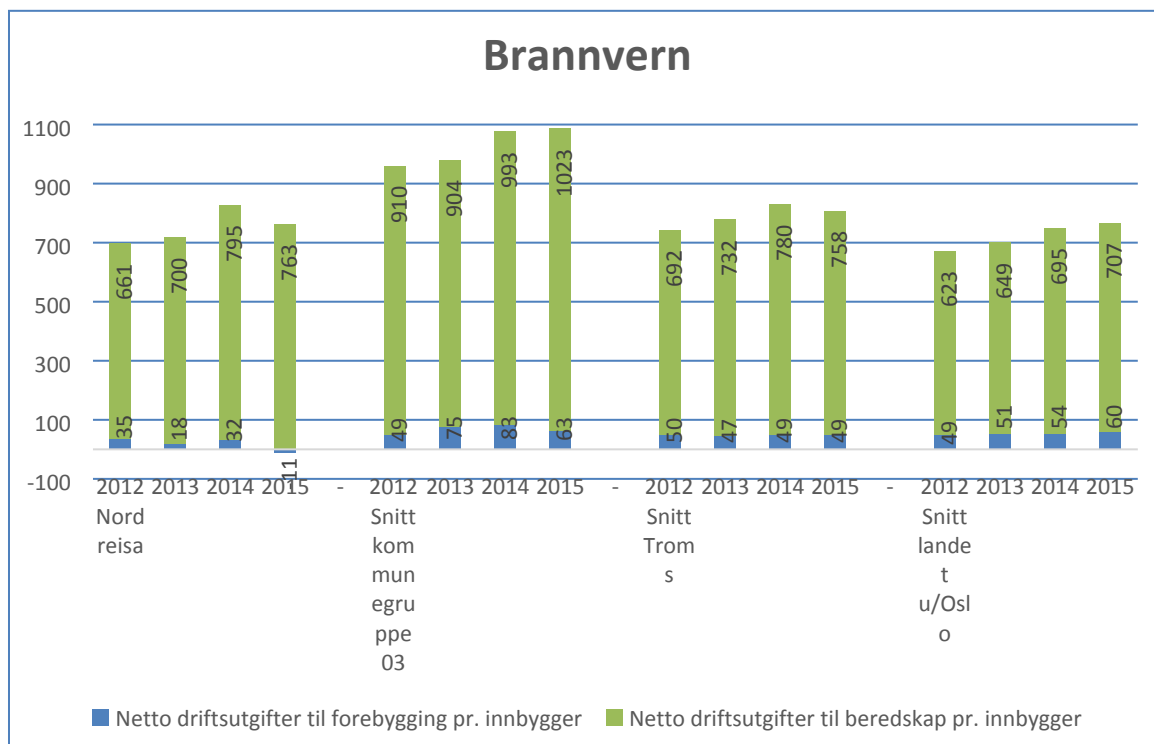
- Nordreisa kommune skal ha en helhetlig samferdselspolitikk som legger til rette for økt samhandling mellom distrikt og sentrum.
- Nordreisa kommune skal være et kommunikasjonsknutepunkt for samferdsel i Nord-Troms med høyt nivå på tjenester og service som etterspørres av trafikkopretørene og befolkningen.
- Nordreisa kommune skal ha en risiko- og sikkerhetspolitikk som gir oversikt over risiko og farer som forebygger uønskede hendelser.

KOSTRA:

Figur 37 Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate

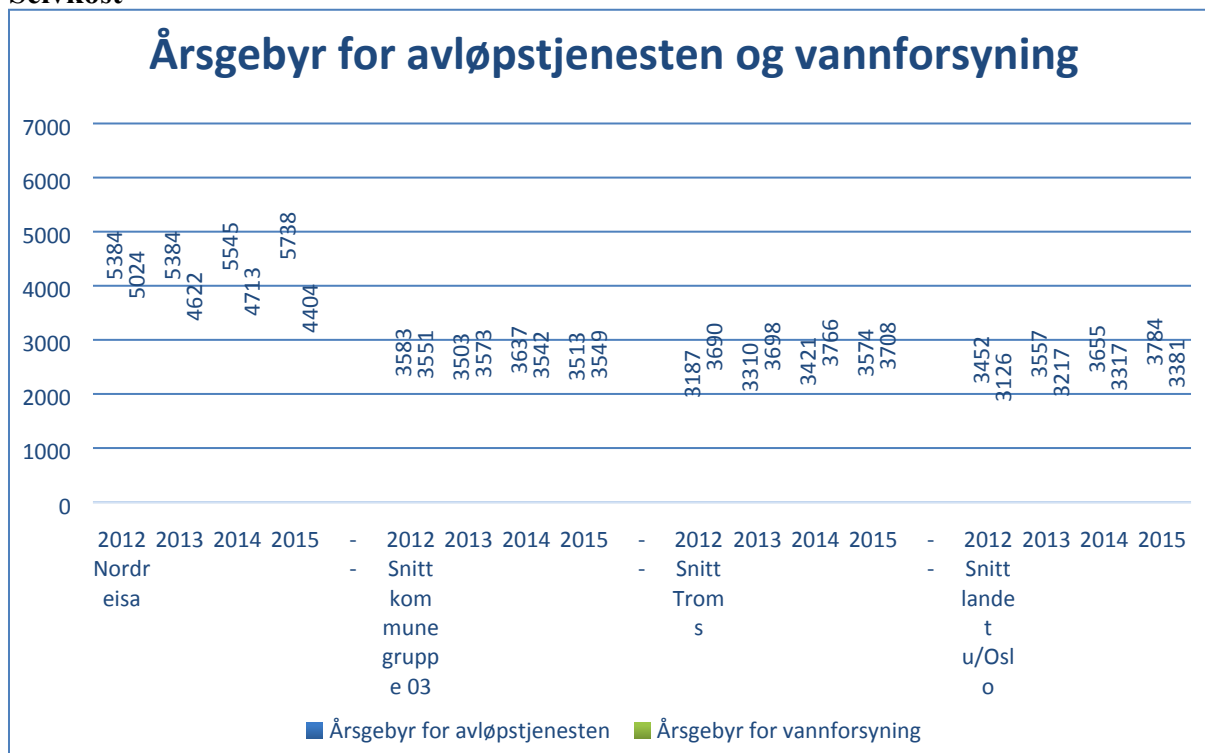
Figuren viser forbruk i kroner pr km vei. Som en ser så bruker Nordreisa kommune svært lite pr km vei sammenlignet med snittet for kommunegruppe, snittet for Troms fylke, og snittet for landet u/Oslo. Dette medfører at kommunen i dag har mange grus- og asfaltveier som trenger opprustning. Det er også stort behov for utskiftning av veilyst til mer strømbesparende LED lys.

Figur 38 Netto driftsutgifter forebygging og beredskap

Figuren viser at Nordreisa kommune bruker mindre på forebygging enn snittet for kommunegruppe 03, snittet for Troms og landet u/Oslo. Nordreisa ligger jevnt med snittet for Troms og landet på beredskap, men under snittet for kommunegruppe 03.

Selvkost

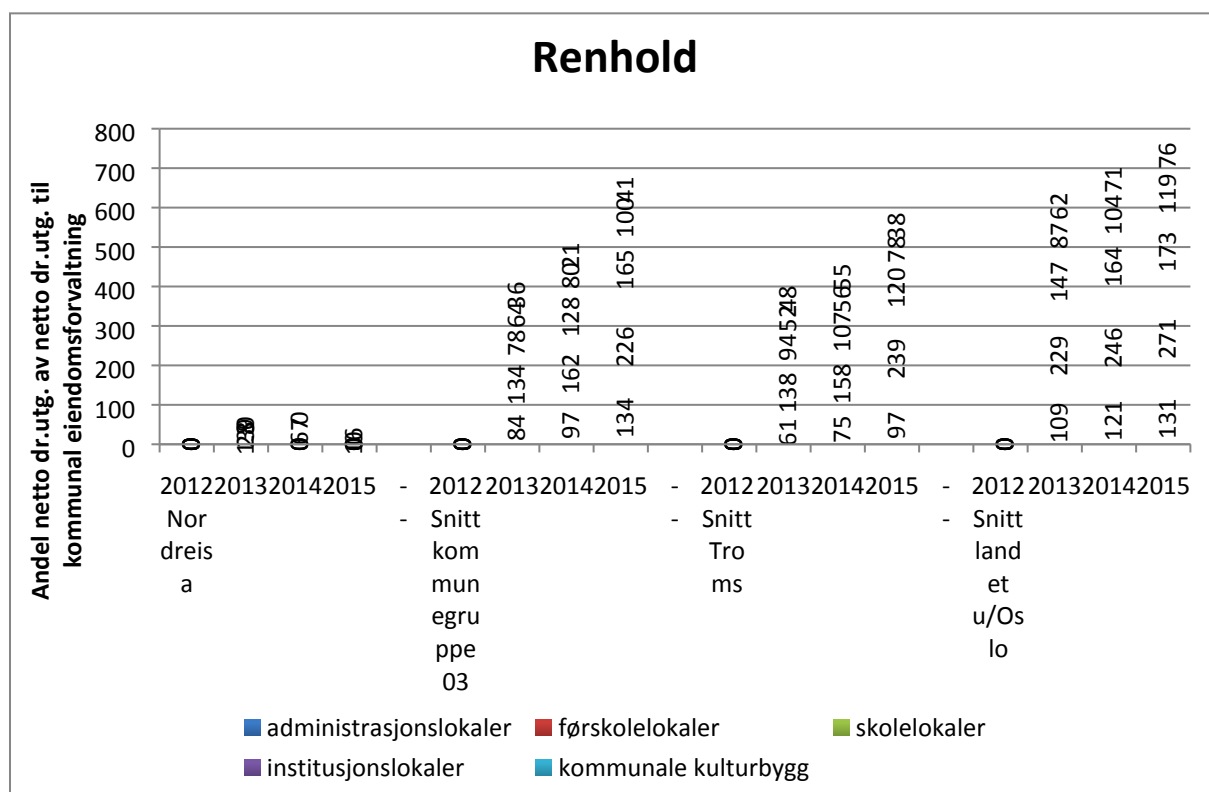
Figur 39 Årsgebyr for avløpstjenesten og vannforsyning

Årsgbeyr for vannforsyning gikk ned fra 2014 til 2015. Hovedgrunnen til det ligger i reduserte rentekostnader. Denne utviklingen fortsetter i 2016 og 2017.

Det har de senere år blitt investert mange millioner i nye vann- og avløpssystemer. Dette har bidratt til å øke kvaliteten og forsyningssikkerheten, men også medført høye avgifter for befolkningen. Det vil hele tiden være utbedringer og oppgraderinger av vann og avløpssystemet, men bør holdes innenfor et rimelig nivå slik at avgiftene for befolkningen ikke blir for høy.

Sammenligning av vann og avløp i KOSTRA er vanskelig, da tallene sier lite og ingenting om kvaliteten på anleggene. Nordreisa er imidlertid med i bedreVANN. Der måles kvaliteten i vann- og avløpstjenestene.

Renhold

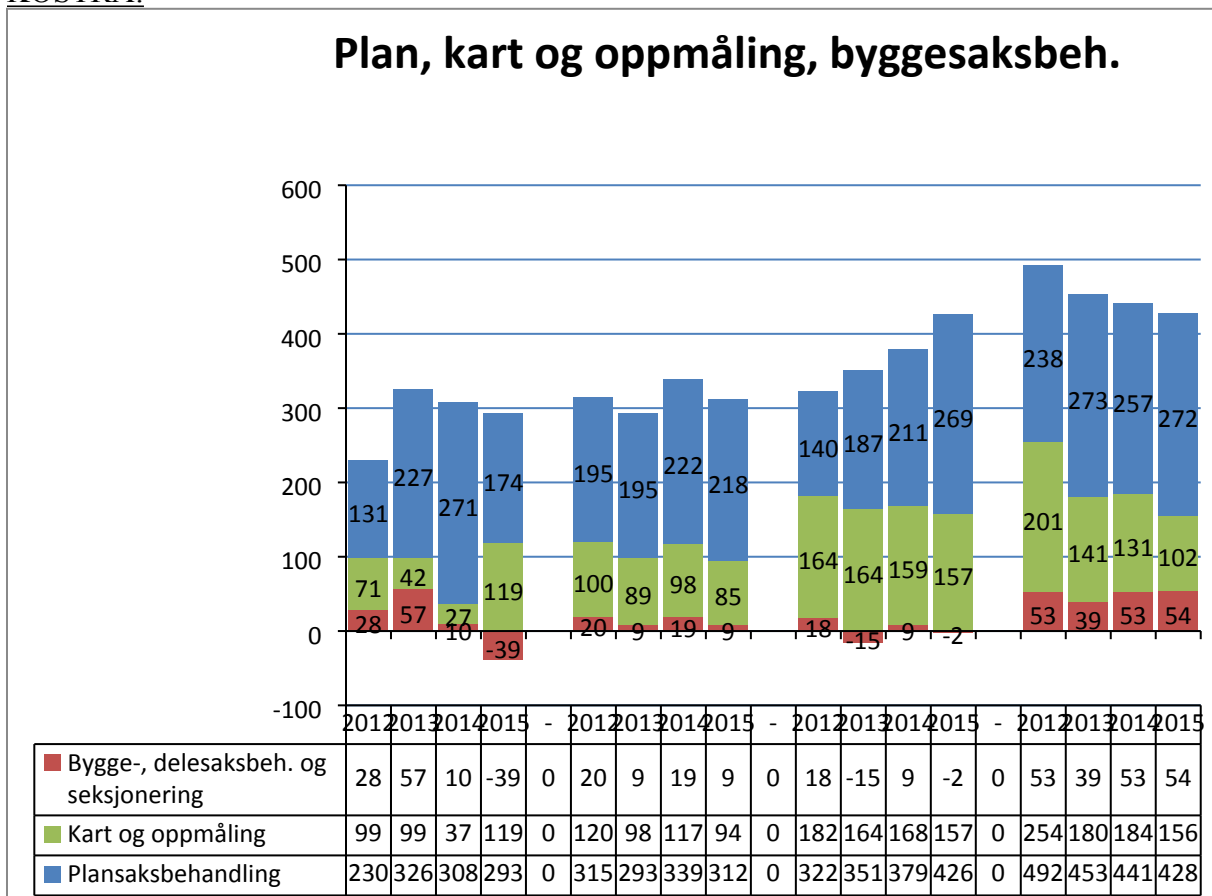
Figur 40 Andel netto driftsutg. av netto driftsutg. til kommunal eiendomsforvaltning pr. innbygger

Figuren er ikke sammenlignbar for Nordreisa kommune mot andre sammenlignbare grupper, da kommunens innrapportering ikke er helt korrekt.

Utvikling

- Nordreisa skal ha et næringsliv som er preget av nyskaping, bærekraft og vekst. I dette legger kommunen opp til å være en ja-kommune som i sin forvaltning av arealer gir forutsigbarhet og gode rammevilkår for utvikling. Kommunen skal aktivt være en døråpner opp mot investorer og øvrig virkemiddelapparat.
- Viktige næringer og satsningsområder er handel og service, industri, anlegg og transport, petroleum- og maritim sektor, nasjonalparksatsning, nyetablering og innovasjon, jordbruk, skogbruk, fiskeri og havbruk, og reindrift.
- Nordreisa skal ha en naturressurs- og miljøpolitikk som er bærekraftig og sikrer natur og miljø for fremtidige generasjoner.

KOSTRA:

Figur 41 Nettoutgifter pr innbygger til plan, kart og oppmåling, og byggesaksbeh.

Figuren viser oss at Nordreisa ligger jevnt eller noe under alle sammenlignbare grupper på plan, kart og oppmåling, og byggesaksbehandling.

Tiltak i økonomiplan 2017-2020

Driftstiltak

1 Sektor for administrasjon	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	29 326 907	29 326 907	29 326 907	29 326 907
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	1 004 590	1 004 590	1 004 590	1 004 590
Sum tiltak	435 000	115 000	365 000	115 000
Ramme 2017	30 766 497	30 446 497	30 696 497	30 446 497

2 Sektor for oppvekst og kultur	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	115 218 948	115 218 948	115 218 948	115 218 948
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	5 985 672	5 985 672	5 985 672	5 985 672
Sum tiltak	500 000	500 000	500 000	500 000
Ramme 2017	121 704 620	121 704 620	121 704 620	121 704 620

3 Sektor for helse og omsorg	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	112 886 489	112 886 489	112 886 489	112 886 489
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	4 501 150	4 501 150	4 501 150	4 501 150
Sum tiltak	2 248 000	4 748 000	4 748 000	4 748 000
Ramme 2017	119 635 639	122 135 639	122 135 639	122 135 639

5 Selvkost	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	49 314	49 314	49 314	49 314
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	-49 314	-49 314	-49 314	-49 314
Sum tiltak	0	0	0	0
Ramme 2017	0	0	0	0

6 Sektor for drift og utvikling	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	37 088 103	37 088 103	37 088 103	37 088 103
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	1 137 472	1 137 472	1 137 472	1 137 472
Sum tiltak	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Ramme 2017	37 525 575	37 525 575	37 525 575	37 525 575

7 Skatter og rammetilskudd	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	-319 872 800	-319 872 800	-319 872 800	-319 872 800
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	-11 149 200	-11 149 200	-11 149 200	-11 149 200
Sum tiltak	0	0	0	0
Ramme 2017	-331 022 000	-331 022 000	-331 022 000	-331 022 000

8 Renter, avdrag og avsetninger	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	25 276 042	25 276 042	25 276 042	25 276 042
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	-8 836 324	-14 899 486	-14 899 486	-14 899 486
Sum tiltak	4 397 600	7 056 741	6 013 305	5 996 360
Fra investering	522 351	1 746 372	2 539 808	2 806 753
Ramme 2017	21 359 669	19 179 669	18 929 669	19 179 669

0 Prosjekter og interkommunale selskap	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Ramme for 2016	30 000	30 000	30 000	30 000
Endringer i budsjettet for 2017				
Konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
Tiltak				
Ramme 2017	30 000	30 000	30 000	30 000

Investeringsstiltak

Tall i hele kroner	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Samlet
Egenkapitalinnskudd KLP	1 400 000	1 500 000	1 600 000	1 600 000	6 100 000
Heldøgnsbemannede omsorgsboliger for eldre	1 184 832	18 815 168	20 000 000		40 000 000
Avdrag viderefremidlingslån	5 900 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	23 900 000
Startlån	5 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	29 000 000
Gjennoppbygging Lenoard Isaksensveg	5 000 000				5 000 000
Grunnkjøp	6 000 000				6 000 000
Ombygging kommunehuset	500 000				500 000
Velferdsteknologi	500 000	500 000			1 000 000
Forprosjekt ny kirkegård	200 000				200 000
Ombygging skoler og barnehager - forhindre overgrep	105 000				105 000
Rotsundelv skole - nytt taktekke	250 000	250 000			500 000
Veilys - pålegg om målt forbruk		1 920 000			1 920 000
VAR investeringer	730 000	640 000	500 000	1 000 000	2 870 000
	26 769 832	37 625 168	36 100 000	16 600 000	117 095 000

Tall i hele kroner	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Samlet
Opptak av lån	-16 659 832	-30 125 168	-13 500 000	-9 000 000	-69 285 000
Salg av tomter	-1 400 000	-1 500 000	-1 600 000	-1 600 000	-6 100 000
Refusjon fra staten på heldøgnsbem. omsorgsboliger			-15 000 000		-15 000 000
Avdragsinntekter Startlån	-5 900 000	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000	-23 900 000
Bruk av bundne investeringsfond	-2 810 000				-2 810 000
	-26 769 832	-37 625 168	-36 100 000	-16 600 000	-117 095 000

Budsjettskjemaer og oversikter

Budsjettskjema 1A

Tall i hele kroner	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Skatt på inntekt og formue	-93 075 307	-96 017 000	-100 400 000	-100 400 000	-100 400 000	-100 400 000
Ordinært rammetilskudd	-184 262 632	-191 397 000	-192 799 000	-192 799 000	-192 799 000	-192 799 000
Skatt på eiendom	-15 662 006	-15 704 000	-15 704 000	-15 704 000	-15 704 000	-15 704 000
Andre generelle statstilskudd	-2 193 645	-2 338 000	-1 923 000	-1 923 000	-1 923 000	-1 923 000
Frie disponible inntekter	-295 193 590	-305 456 000	-310 826 000	-310 826 000	-310 826 000	-310 826 000
Renteinntekter og utbytte	-3 821 773	-3 850 000	-2 050 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	13 771 449	14 460 423	13 761 017	12 765 209	13 034 728	13 168 341
Avdrag på lån	17 387 354	16 472 831	18 730 580	19 450 409	19 974 326	20 107 658
Netto finansinntekter-, utgifter	27 337 030	27 083 254	30 441 597	30 465 618	31 259 054	31 525 999
Til dekning av tidligere års regnskapsmessig merforbruk	-	4 784 831	4 863 162	0	0	0
Til ubundne avsetninger	-	9 075 557	4 397 600	7 056 741	7 000 000	7 000 000
Til bundne avsetninger	5 600 192	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-	0	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-5 792 947	-87 900	-478 200	-478 200	-478 200	-478 200
Netto avsetninger	-192 755	13 772 488	8 782 562	6 578 541	6 521 800	6 521 800
Overført til investering	0	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-268 049 315	-264 600 258	-271 601 841	-273 781 841	-273 045 146	-272 778 201
Sum fordelt til drift	270 027 815	264 600 258	271 601 841	273 781 841	273 045 146	272 778 201
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	1 978 500	-	-	-	-	-

Budsjettskjema 1B

Tall i hele kroner	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1 Sektor for administrasjon	25 632 600	29 326 907	30 766 497	30 446 497	30 696 497	30 446 497
2 Sektor for oppvekst og kultur	117 995 206	115 218 948	121 704 620	121 704 620	121 704 620	121 704 620
3 Sektor for helse og omsorg	117 289 824	112 886 486	119 635 639	122 135 639	122 135 639	122 135 639
4 Utviklingsavdelingen	7 080 983	0	0	0	0	0
5 Selvkost	-2 427 591	137 214	478 200	478 200	478 200	478 200
6 Sektor for drift og utvikling	30 194 008	37 088 103	37 525 575	37 525 575	37 525 575	37 525 575
7 Skatter og rammetilskudd	-12 928 309	-14 416 800	-20 196 000	-20 196 000	-20 196 000	-20 196 000
8 Renter, avdrag og avsetninger	-17 875 375	-15 670 600	-18 342 690	-18 342 690	-19 329 385	-19 346 330
0 Prosjekter og interkommunale selskap	5 066 469	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
	270 027 815	264 600 258	271 601 841	273 781 841	273 045 146	272 778 201

Økonomisk oversikt drift

Tall i hele kroner	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
DRIFTSINNTEKTER						
Brukerbetalinger	-18 414 454	-18 138 053	-17 503 386	-17 503 386	-17 503 386	-17 503 386
Andre salgs- og leieinntekter	-30 581 827	-27 666 981	-27 721 786	-27 721 786	-27 721 786	-27 721 786
Overføringer med krav til motytelser	-92 127 970	-51 736 999	-55 524 253	-55 524 253	-55 524 253	-55 524 253
Rammetilskudd	-178 109 247	-188 246 000	-190 308 000	-190 308 000	-190 308 000	-190 308 000
Andre statlige overføringer	-15 899 011	-17 145 800	-22 565 000	-22 565 000	-22 565 000	-22 565 000
Andre overføringer	-6 788 836	-3 351 000	-2 691 000	-2 691 000	-2 691 000	-2 691 000
Skatt på inntekt og formue	-93 075 307	-96 017 000	-100 400 000	-100 400 000	-100 400 000	-100 400 000
Eiendomsskatt	-15 662 006	-15 704 000	-15 704 000	-15 704 000	-15 704 000	-15 704 000
Sum driftsinntekter	-450 658 658	-418 005 833	-432 417 425	-432 417 425	-432 417 425	-432 417 425
DRIFTSUTGIFTER						
Lønnsutgifter	255 961 711	234 132 896	248 387 968	250 887 968	249 901 273	249 884 328
Sosiale utgifter	34 769 973	34 203 439	33 706 919	33 706 919	33 706 919	33 706 919
Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteprodukt	60 003 135	48 609 930	51 203 576	50 883 576	51 133 576	50 883 576
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteprodukt	44 614 409	45 203 651	43 803 119	43 803 119	43 803 119	43 803 119
Overføringer	31 009 510	14 985 175	16 076 684	16 076 684	16 076 684	16 076 684
Avskrivninger	16 720 215	19 000 000	19 000 000	19 000 000	19 000 000	19 000 000
Fordelte utgifter	-856 106	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	442 222 847	396 135 091	412 178 266	414 358 266	413 621 571	413 354 626
Brutto driftsresultat	-8 435 811	-21 870 742	-20 239 159	-18 059 159	-18 795 854	-19 062 799
EKSTERNE FINANSINNTEKTER						
Renteinntekter og utbytte	-3 821 772	-3 850 000	-2 050 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000
Mottatte avdrag på utlån	-9750	0	0	0	0	0
Sum eksterne finansinntekter	-3 831 522	-3 850 000	-2 050 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000
EKSTERNE FINANSUTGIFTER						
Renteutgifter og låneomkostninger	13 771 449	14 460 423	13 761 017	12 765 209	13 034 728	13 168 341
Avdrag på lån	17 387 354	16 472 831	18 730 580	19 450 409	19 974 326	20 107 658
Utlån	0	0	0	0	0	0
Sum eksterne finansutgifter	31 158 803	30 933 254	32 491 597	32 215 618	33 009 054	33 275 999
Resultat eksterne finans- og finansieringstransaksjoner	27 327 281	27 083 254	30 441 597	30 465 618	31 259 054	31 525 999
Motpost avskrivninger	-16 720 215	-19 000 000	-19 000 000	-19 000 000	-19 000 000	-19 000 000
Netto driftsresultat	2 171 255	-13 787 488	-8 797 562	-6 593 541	-6 536 800	-6 536 800
BRUK AV AVSETNINGER						
Bruk av tidligere års regnskapsmessig midreforbruk	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-5 792 947	-87 900	-478 200	-478 200	-478 200	-478 200
Bruk av avsetninger	-5 792 947	-87 900	-478 200	-478 200	-478 200	-478 200
AVSETNINGER						
Overføringer fra driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	4 784 831	4 863 162	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	9 075 557	4 397 600	7 056 741	7 000 000	7 000 000
Avsetninger til bundne driftsfond	5 600 192	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Sum avsetninger	5 600 192	13 875 388	9 275 762	7 071 741	7 015 000	7 015 000
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	1 978 500	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2A

Tall i hele kroner	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Investering i anleggsmidler	46 373 454	31 300 000	14 469 832	22 125 168	20 500 000	1 000 000
Utlån og forskutteringer	9 818 697	10 000 000	5 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 228 833	1 400 000	1 400 000	1 500 000	1 600 000	1 600 000
Avdrag på lån	9 559 852	6 150 000	5 900 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Avsetninger	4 726 565					
Årets finansieringsbehov	71 707 401	48 850 000	26 769 832	37 625 168	36 100 000	16 600 000

FINANSIERING

Bruk av lånemidler	-36 055 002	-38 490 000	-16 659 832	-30 125 168	-13 500 000	-9 000 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-837 084	-1 400 000	-1 400 000	-1 500 000	-1 600 000	-1 600 000
Tilskudd til investeringer						
Kompensasjon merverdiavgift	-5 260 399					
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-24 121 281	-6 150 000	-5 900 000	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000
Andre inntekter	-412 102				-15 000 000	
Sum ekstern finansiering	-66 685 868	-46 040 000	-23 959 832	-37 625 168	-36 100 000	-16 600 000

Overført fra driftsregnskapet

Bruk av avsetninger	-4 629 783	-2 810 000	-2 810 000			
Sum finansiering	-71 315 651	-48 850 000	-26 769 832	-37 625 168	-36 100 000	-16 600 000

Udekket/udisponert	391 750	0	0	0	0	0
---------------------------	----------------	----------	----------	----------	----------	----------

Budsjettskjema 2B

Tall i hele kroner	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
908 Guleng III	9 646 941	20 000 000				
911 Halti II	29 024 053					
912 Storslett skole - byggetrinn 3	43 167					
914 Ombygging Halti I/Halti II	184 768					
917 VAR Hovedplan avløp	1 616 027					
926 Kjøp av grunn	1 162 619	1 000 000	6 000 000			
931 Bruk av tunellmasser	675 009					
932 Uteområdet Storslett skole	623 761	1 000 000				
934 Ombygging sykestua	133 415					
935 Ombygging Dialyse Sonjatun	402 095					
937 EPC - kontrakter	1 194 856					
938 IKT-utstyr	1 031 761					
955 Utbygging Oksfjord havn	188 088					
963 Ombygging Leonard Isaksensveg	446 895	5 620 000	5 000 000			
978 Forprosjektering ny kirkegård			200 000			
978 Heldøgnsbem. omsorgsbolig for eldre		500 000	1 184 832	18 815 168	20 000 000	
9XX Idrettshallen takkonstruksjon		150 000				
9XX Ombygging kommunehuset			500 000			
9XX Ny vei til Moan skole		1 000 000				
9XX Moan skole - planlegging og utbygging		500 000				
9XX Velferdsteknologi			500 000	500 000		
9XX Ombygging skole/barnehage forhindre overgrep			105 000			
9XX Nytt takdekke			250 000	250 000		
9XX Veilys - pålegg om målt forbruk				1 920 000		
9XX VAR investeringer		1 530 000	730 000	640 000	500 000	1 000 000
Investering i anleggsmidler	46 373 455	31 300 000	14 469 832	22 125 168	20 500 000	1 000 000

Økonomisk oversikt investering

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Tall i hele kroner	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-837 084	-1 400 000	-1 400 000	-1 500 000	-1 600 000	-1 600 000
Andre salgsinntekter	-411 766					
Overføringer med krav til motytelser	-16 843 715				-15 000 000	
Kompensasjon merverdiavgift	-5 260 399					
Statlige overføringer						
Andre overføringer						
Renteinntekter og utbytte	-336					
Sum inntekter	-23 353 300	-1 400 000	-1 400 000	-1 500 000	-16 600 000	-1 600 000
Lønnsutgifter	1 084 440	500 000	1 078 312			
Sosiale utgifter	218 621		106 520			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon	39 809 994	30 800 000	13 285 000	22 125 168	20 500 000	1 000 000
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon						
Overføringer	5 260 399					
Renteutgifter og omkostninger						
Sum utgifter	46 373 454	31 300 000	14 469 832	22 125 168	20 500 000	1 000 000
Avdrag på lån	9 559 852	6 150 000	5 900 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Utlån	9 818 697	10 000 000	5 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 228 833	1 400 000	1 400 000	1 500 000	1 600 000	1 600 000
Dekning av tidligere års udekket						
Avsetninger til ubundne investeringsfond						
Avsetninger til bundne investeringsfond	4 726 565					
Sum finans- og finansieringstransaksjoner	25 333 947	17 550 000	12 300 000	15 500 000	15 600 000	15 600 000
Bruk av lån	-36 055 002	-38 490 000	-16 659 832	-30 125 168	-13 500 000	-9 000 000
Mottatte avdrag på utlån	-7 277 566	-6 150 000	-5 900 000	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000
Salg av aksjer og andeler						
Bruk av tidligere års udisponert						
Overføring fra driftsregnskap						
Bruk av disposisjonsfond						
Bruk av ubundne investeringsfond	-4 629 783					
Bruk av bundne fond		-2 810 000	-2 810 000			
Sum finansiering	-47 962 351	-47 450 000	-25 369 832	-36 125 168	-19 500 000	-15 000 000
Udekket / Udisponert	391 750	0	0	0	0	0

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
15/16	Nordreisa næringsutvalg	08.11.2016

Videreføring av avtale om føringstilskudd fiskemottak Nord-Troms

Rådmannens innstilling

- Nordreisa kommune viderefører avtalen om føringstilskuddsordning for å sikre gode leveringsforhold for lokale fiskere og drift av mottaksstasjonene i Nord-Troms.
- Midlene tas fra allerede bevilgning avsatt i 2012. Gjenstående beløp er 9095 NOK.
- Det forutsettes at Troms Fylkeskommune og Råfisklaget bevilger tilskudd, samt at avtalene mellom fiskekjøper og fiskemottakene videreføres.
- Det skal avholdes minimum et årlig evalueringsmøte med berørte parter.

Saksopplysninger

Nord-Troms kommunene har siden 2009, i samarbeid med Troms fylkeskommune og Råfisklaget bidratt økonomisk til opprettholdelse av mottaksstasjonene for fisk i Nord-Troms. Det har i perioden 2009-2015 vært gitt et årlig tilskudd fra Troms fylkeskommune, Råfisklaget og berørte Nord-Troms kommuner.

For å få en sikker levering av fisk for fjordfiskerne i Nord-Troms ble det i 2009 inngått et samarbeid mellom Nord-Troms kommunene og Troms fylkeskommune om dekning av overskytende kostnader til frakt av fisk fra mottaksstasjonene til videreforedlingsanlegg. De første årene var det Skjervøy Sjømat som hentet inn fisk fra fiskemottakene i Nord-Troms. Selskapet la ned sin virksomhet i 2012/2013. Fiskemottakene i Nord-Troms var i deler av 2012 og 2013 uten leveringsavtaler på fisk, noe som vanskeliggjorde hjemmefisket for den enkelte fisker, samt driften av fiskemottakene. F.o.m. 2014 ble det inngått avtale mellom fiskemottakene i Mandalen, Nordreisa og Burfjord og Karls Fisk og Skalldyr AS, om henting av fisk fra mottaksstasjonene. Denne avtalen har fungert i to år og mottaksstasjonene er fornøyd med ordningen.

Føringstilskuddet består av tilskudd fra Råfisklaget (grunntilskudd for frakt), tilskudd fra Troms Fylkeskommune og tilskudd fra deltakende kommuner i Nord-Troms.

Årsaken til at kommunene og Troms fylkeskommune har bidratt til ordningen, er for å opprettholde og videreutvikle kystfiskeflåten i regionen, samt å sikre en trygg og stabil leveranse av fisk fra mottaksstasjonene i Nord-Troms.

Nordreisa kommune har i samarbeid med øvrige Nord-Troms kommuner, Fylkeskommunen, Råfisklaget, fiskemottakene og fiskekjøper avholdt et evalueringsmøte i Olderdalen, mai 2016. På møtet ble det informert om ordningen og hvordan denne har fungert, samt vurderinger og innspill til ordningen. På dette møtet ble det klart at alle partene ønsket at ordningen med føringstilskudd videreføres. Nordreisa kommune må nå gjøre vedtak på hvorvidt ordningen skal videreføres.

Ordningen har til i dag fungert slik at Råfisklaget utbetaler føringstilskudd iht. fastsatt makssats. Denne har ikke dekt fiskekjøpers kostnader med henting/pakking av fisk fra fiskemottakene. Videre har kommunene og Troms fylkeskommune dekket overskytende utgifter med 50 % hver, innenfor en makssats per kilo.

Som grunnlag for beregning av årets føringstilskudd, legges råfisklagets gjennomsnittssats på kroner 2,00,- for 2015, og fiskekjøpers kostnadsberegning for samme år til grunn. Videre benyttes levert kvantum i 2015 som grunnlag. Det forutsettes at avtalen med deling mellom Troms fylkeskommune og kommunene videreføres som tidligere, med en maks sats per kilo.

Vurdering

Føringstilskuddsordningen som kommunene i Nord-Troms og Troms fylkeskommune i samarbeid med Råfisklaget har deltatt i de siste årene, har bidratt til å sikre en trygg og stabil leveringsordning fra fiskemottakene i Nord-Troms. Videre har ordningen bidratt til å opprettholde og videreutvikle fjord- og kystfiskeflåten. For de som driver yrkesfiske, innebærer dette at de kan ta hovedkvoten på Finnmarks- eller Lofotfisket, og ha mulighet til å levere fisk til lokalt fiskemottak de resterende sesongene.

For at ordningen skal kunne videreføres, er den avhengig av at kommunene og fylkeskommunen bidrar med tilskudd. Det er store variasjoner mellom kommunene på størrelsen når det gjelder leverte mengder, slik at det er vanskelig å forholde seg til en fast kostnad per kilo. Fiskekjøperens kostnadsberegninger fra tidligere år videreføres. Det bør imidlertid legges opp til samkjøring mellom mottakene når det er mulig.

Fra Nordreisa kommune (Sørkjosen fiskemottak) ble det i 2015 levert 188 kg fisk. Råfisklaget hadde en snittsats på ca. 2 kroner per kilo fisk i føringstilskudd i 2015 (varierer litt i hht. avstand fra mottaksstasjonen og fiskekjøper). Videre har kostnaden for henting variert, noe som skyldes at det hentes veldig små kvantum fra enkelte fiskemottak, deriblant Sørkjosen, slik at kostnaden per tur blir høy i forhold til levert mengde.

For videreføring av avtalen om føringstilskudd, tar vi utgangspunkt i tallene fra 2015, der Nordreisa sin andel var på 11,10 kroner per kilo fisk, noe som tilsvarte et beløp på $(188 \text{ kg} + 11,10 \text{ kr}) = 2086 \text{ NOK}$. Nordreisa kommune bevilget i 2012 kroner 40 750 NOK til dette formålet. Dette har vært benyttet til delutbetalinger påfølgende år. Gjenstående beløp av tilsagnet er kroner 9095,- og vil med dagens nivå dekke kommunens andel av føringstilskuddsordningen i 3-4 år.

Fra: Karl Hansen [<mailto:Karl@karlsfiskogskalldyr.no>]
Sendt: torsdag 6. oktober 2016 12:00
Til: Post Nordreisa <postmottak@nordreisa.kommune.no>
Emne: VS: føringstilskudd for 2016

Fra: Karl Hansen
Sendt: 6. oktober 2016 10:43
Til: anne.bahr@kvanangen.kommune.no; 'Jan.Inge.Karlsen@kvanangen.kommune.no' <Jan.Inge.Karlsen@kvanangen.kommune.no>; 'Ordfører Lyngen' <Ordforer@lyngen.kommune.no>; 'Jens Kristian Nilsen' <jens.kristian.nilsen@kafjord.kommune.no>; 'postmottak@nordreisa.kommune.' <postmottak@nordreisa.kommune.no>
Kopi: 'post@storfjord.kommune.no' <post@storfjord.kommune.no>; 'Tove Isaksen' <tove.isaksen@rafisklaget.no>
Emne: føringstilskudd for 2016

Hei alle

Kan ikke se å ha mottatt noen vedtak som gjelder føringstilskudd for fisk fra mottaksstasjonene for 2016

Møte den 03/05-2016

- Føringstilskuddene som bevilges av kommunene og fylkeskommunen ble gjennomgått og de fleste av kommunen må gjøre nye vedtak i forhold til videreføring av ordningen.

Ønsker en snarlig tilbake melding

Med vennlig hilsen

Karl-Alberth Hansen

Daglig Leder

m: +47 947 94 344

t: +47 416 14 555

f: +47 77 63 17 11

@: karl@karlsfiskogskalldyr.no

Karls Fisk & Skalldyr AS, Tromsø 1/2ysundvegen 36, 9020 Tromsdalen

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
16/16	Nordreisa næringsutvalg	08.11.2016

Deltakelse i Visit Lyngenfjord AS

Henvising til lovverk:

Vedlegg

- 1 Tjenesteavtale 2016
- 2 Medlemsavtale 2016
- 3 Årsrapport 2015 Visit Lyngenfjord

Rådmannens innstilling

- Nordreisa kommune er positive til inngåelse av tjenesteavtale med Visit Lyngenfjord. Avtalen inngås for 2017, med mulighet for ny avtale påfølgende år.
- Deltakelsen er et prosjektrettet tiltak for å styrke kommunens områdemarkedsføring, samt de enkelte reiselivsaktørenes posisjon i markedet og videre utvikling.
- Midlene gis fra kommunalt næringsfond. Tilskuddet utbetales med inntil 50% ved årets begynnelse når tjenesteavtale er underskrevet og godkjent av partene. Andre avdrag utbetales etter et halvt års drift, for å sikre likviditet i selskapet.
- Nordreisa kommune ber selskapet holde fokus på å komme fram til alternative driftsformer, slik at kommunalt bidrag for mulig utvidelse av prosjektperioden og fremtidige tjenesteavtaler i årene fremover holdes på et absolutt minimum.

Inngåelse av avtalen forutsetter at:

- Nordreisa kommune innlemmes i prosjektet «Bærekraftig reisemål»
- Reisa nasjonalpark, Nordreisa kommune og Storslett nasjonalparklandsby profileres med egne sider på selskapets hjemmesider, som en del av tjenesteavtalen.

Saksopplysninger

Nordreisa kommune har høsten 2016 mottatt tilbud om kjøp av tjenester fra Visit Lyngenfjord AS. Kostnaden for Nordreisa kommune, dersom man inngår en avtale med Visit Lyngenfjord, er fastsatt til 200 000 NOK per år. Avtalt beløp gjelder per kalenderår, jf. avtaleforslaget.

Visit Lyngenfjord har videre uttrykt at de ønsker å fastsette en 3-årig avtale med Nordreisa kommune, slik at totalt tilskuddsbeløp vil bli 600 000 NOK.

Skjervøy og Kvæningen kommune er tilbudt samme avtale. Styret i Visit Lyngenfjord har bestemt at alle medlemskommuner skal betale samme årlige beløp, basert på framlagt avtale (kroner 200 000 per kalenderår). Fastsatt kostnad er uavhengig av antall deltakende kommuner.

Visit Lyngenfjord er åpen for, men krever ikke aksjeinnskudd fra nye kommuner. De ber om innspill fra Nordreisa kommune når det gjelder spørsmålet om styring og påvirkning av selskapet.

Visit Lyngenfjord

Visit Lyngenfjord AS (VL) er et interkommunalt reisemålsselskap eid av kommunene Kåfjord (27,9%), Storfjord (27,9%), Lyngen (33,5%). De resterende 15% er fordelt på næringsaktører i området, de tre største her er Koppangen brygger, Sørheim brygger og Rolf Tøllefsen.

Visit Lyngenfjord har som formål å drive utvikling, markedsføring og salg av reiselivsbaserte tjenester og tilrettelegging for reiselivsaktører ved Lyngenfjorden og nærliggende områder.

Selskapet er et destinasjonsselskap som arbeider for å styrke regionens og bedriftenes konkurransekraft og markedsposisjon, innen markedene ferie og fritid. De skal gjennom markedsføring, salg og produktpakking bidra til at det kommer flere tilreisende til regionen, og bidra til økt omsetning for selskapets eiere og medlemsbedrifter. Ved utgangen av 2015 hadde selskapet 39 medlemsbedrifter i selskapet. VL arbeider for å styrke virksomhetenes lønnsomhet gjennom fokus på bedriftssamarbeid, herunder produktpakking, kostnadseffektivisering og markedsposisjonering.

For deltakende kommuner utgjør selskapet en vertskapsrollefunksjon, og jobber med områdemarkedsføring og tilretteleggende tiltak for reiselivet og tilhørende næringer.

Avtalens innhold

I avtaleforslaget selskapet har oversendt Nordreisa kommune, tilbyr Visit Lyngenfjord å utføre kommunale informasjons- og vertskapsoppgaver, områdemarkedsføring og tilretteleggende tiltak for næringsutvikling innenfor reiselivsnæringene.

- *Informasjons- og vertskapsoppgaver samt områdemarkedsføring*
 - Presentasjon av kommunene/regionen på hjemmesiden til Visit Lyngenfjord
 - Svare eposter og henvendelser på telefon (nettbasert turistinformasjon)
 - Lage brosjyrer om regionen i samarbeid med kommunene og reiselivsaktørene
 - Informere kommunene om reiselivsrelaterte nyheter gjennom sosiale medier, gjennom pressemeldinger og nyhetsbrev
 - Presentere regionen på Norwegian Travel Workshop – Norges største møteplass mellom norske tilbydere og utenlandske turoperatører
 - Ivareta pressebesøk til regionen og å være kontaktledd til Visit Norway og Nord Norsk Reiseliv
 - Informere om regionen gjennom sosiale medier og pressemeldinger lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt
 - Informere turoperatører i hele verden om reiselivsrelaterte nyheter fra vår region

- *Utvikling av reiselivsnæring og reiselivsprodukter*
 - Være samarbeids- og kompetansepartner for kommunene i forhold til tilrettelegging for og utvikling av reiselivsnæringene
 - Gjennomføre reiselivsrelaterte prosjekter på vegne av kommunene – der kommunene ønsker det, og hvor det da utarbeides egne avtaler for hvert prosjekt
 - Foreslå prosjekter og tiltak for hvordan regionen kan utvikles til et bedre reisemål.

Visit Lyngenfjord vil ikke ha et bemannet turistkontor i Nordreisa kommune.

Kommunikasjonen mellom selskapet og kommunen vil hovedsakelig være nettbasert. Drift av turistinformasjonen på Halti inngår ikke i avtalen.

For å bli medlem i Visit Lyngenfjord må prinsipielt kommunen bidra til driftsgrunnlag i selskapet for dekning av informasjons- og vertskapsoppgaver, bidrag til områdemarkedsføring og fellestjenester som kommer området som helhet til gode. Per i dag er det kun mulig for bedrifter i eierkommunene Lyngen, Storfjord og Kåfjord å være medlem i Visit Lyngenfjord og dermed få tilgang til tjenester som:

- Felles bookingsystem

- Presentasjon av bedriften på www.visit-lyngenfjord.com, www.visitnorway.com
- Gjennomføring av visnings- og presseturer
- Tilbud om kurs og utdanning
- Incoming agentur
- Produktutvikling og salg

Tjenester overfor medlemsbedrifter reguleres i egne avtaler. En slik avtale inngås som en samarbeids- og medlemsavtale, der Visit Lyngenfjord AS markedsfører de reiselivsbedriftene som har inngått en medlemsavtale. I tillegg til finansieringen fra det offentlige virkemiddelapparatet skal hver enkelt medlemsbedrift betale en årlig medlemsavgift for deltakelse i samarbeidet, samt en variabel avgift når overnatting, opplevelse eller annen tjeneste bookes via Visit Lyngenfjord (via nett eller manuelt). Den årlige medlemsavgiften reguleres av medlemsbedriftens omsetning, med minimum avgift på 5 000 NOK, og maksimum avgift på 9 000 NOK. Variabel avgift er på 15 %.

Reiselivsnæringen

Natur- og kulturbaserte goder er kjernen i Norges reiselivsprodukt. Tilgangen på urørt natur, fossefall, dype fjorder, snødekte fjell, lakseelver, midnattssol og nordlys er en del av den norske reiselivsnæringens ressursgrunnlag.

Reiselivsnæringen består av mange små bedrifter fra flere virksomhetstyper: hoteller og annen overnatting, servering, transport og opplevelser. Det som binder alle disse sammen og gjør dem til reiselivsbedrifter, er at de lever av mennesker på reise. Dette kan være både turister, yrkesreisende eller kurs- og konferansegjester. I tillegg kjøper også lokalbefolkningen opplevelser, serveringstjenester og transportløsninger. Reiselivskundene etterspør ofte helhetlige produkter, noe som innebærer at mange reiselivsbedrifter leverer komplementære produkter.

I følge tall fra NHO hadde den norske reiselivsnæringen i 2015 nærmere 140 000 ansatte og en samlet verdiskapning på nærmere 70 milliarder kroner. Det utgjør om lag 5 % av verdiskapningen i norsk næringsliv.

I rapporten «*Verdiskapningsanalyse av reiselivsnæringa i Norge- utvikling og fremtidspotensial*», framgår det at reiselivsnæringen er viktig, også i mindre tettbefolkede områder som Nord-Norge, noe som skyldes området sine unike reiselivsprodukter i form av spektakulære fjell, fjorder og arktisk natur. Landsdelen vår har fått mye internasjonal oppmerksomhet rundt nordlys, midnattssol og den arktiske naturen, noe som har bidratt til en sterk vekst de senere årene. Blant topp fem på Lonely Planets liste over de beste regioner for 2015 finner vi den nordlige delen av

Norge. Samlet verdiskapning i Nord-Norge, inklusive ringvirkninger i andre næringer ble i 2012 anslått til 18,6 milliarder kroner, hvorav overnattings- og serveringsbransjen utgjorde 5,4 milliarder kroner. Reiselivet stod for 7,3 prosent av sysselsettingen. Til sammenligning er sysselsettingen innen primærnæringen (inklusive fiskeforedling) og industri henholdsvis 7 prosent og 6,3 prosent.

Nordnorsk reiseliv AS er en sammenslåing av tidligere Nordland-, Troms- og Finnmark Reiseliv (fylkesselskaper). Selskapets formål er å etablere og videreutvikle Nord-Norge som et helårs reisemål gjennom utvikling, markedsføring og tilrettelegging for salg av nordnorske reiselivsprodukter til beste for sysselsetting, bosetting og allmenne interesser for øvrig i Nord-Norge. NNR skal skape reelle og målbare resultater ved å øke kjennskapen til landsdelen nasjonalt og internasjonalt. Selskapet vil stimulere til økt verdiskapning og lønnsomhet gjennom tett dialog med samarbeidspartnere og oppdragsgivere.

Samtidig som vinterturismen øker til landsdelen vår, går sommerturismen ned. Den økonomiske krisen i Europa har gått utover oss som ligger så langt fra markedene. Derfor er det blitt ekstra viktig for oss å tiltrekke oss flere nordmenn. En undersøkelse gjort for Nordnorsk Reiseliv i 2014, viser at hver tredje søring aldri har vært i Nord-Norge. Når så mange nordmenn har et stort og uoppdaget ferieeventyr til gode i eget land, må det bety at reiselivet i Nord-Norge har enorme muligheter også i vårt eget marked.

Reiseliv er en betydelig næring i forhold til sysselsetting og omsetning i Troms. Næringa er viktig for utvikling i distriktene, i tillegg til at produktene gir viktige bidrag til at Troms er et attraktivt og godt sted å bo. Reiselivet i Troms har opplevd en sterk vekst de senere årene, men det er store variasjoner mellom de ulike regionene i fylket og mellom ulike segmenter. De mest markante endringene er oppgangen i ferie- og fritidsmarkedet, samt den markante økningen i vintertrafikken. Skillet mellom by og distrikt viser seg spesielt her, i vintertrafikken. Der tilreisende sommerstid tar seg rundt i fylket på egenhånd, er tilreisende vinterstid mer stasjonær i byene.

Reiselivsnæringen i Nordreisa

Også i Nordreisa kjennetegnes reiselivsnæringen av mange små bedrifter, gjerne familiebedrifter, med en kapasitet til å betjene rundt 10-15 gjester. Her er noen unntak som hoteller, serveringssteder og transportbedrifter. Nordreisa har i dag cirka 30 reiselivsbedrifter, inkludert serveringssteder, og de er på forskjellige nivåer i driftstyper. Cirka 50% driver

helårlig, andre har kun åpent i sesong og noen har reiselivet som en biinntekt/hobby. Tradisjonelt sett har kommunen hatt omlag 45 000 overnattinger om sommeren og 12 000 om vinteren.

Nordreisa har alle forutsetninger for å være en attraktiv reiselivsdestinasjon. Vi har spektakulær natur, lokale råvarer og lokalprodusert mat, naturbaserte aktiviteter, fra fjord til fjelltopp, og ikke minst en blomstrende kultur. Likevel klarer vi ikke å henge med på den generelle positive utviklingen i reiselivssammenheng som man ser over hele landet, herunder spesielt vintersesongen i Nord-Norge. I kommunens «Forslag til tiltaksplan: Reiseliv, handel og kreative næringer 2014-2024», trekkes laksefiske, Nordkappturismen, nordlyset, havfiske og nasjonalparksatsingen fram som våre viktigste potensialer innenfor reiselivsnæringa.

Hva sier næringsaktørene i Nordreisa om deltakelse i Visit Lyngenfjord?

Visit Lyngenfjord har inngått en intensjonsavtale med 7 reiselivsselskaper i Nordreisa. Disse er: Spåkenes Sjøbuer, Ihana, Svartfoss Adventures, Reisafjord Hotel, Lyngshestlandet, Reisa Friluftssenter og Reisa AS. Disse selskapene ønsker, dersom de får muligheten til det, å inngå medlemskap i Visit Lyngenfjord. Dersom Nordreisa velger å gå inn på en avtale med VL, må målet være å øke andelen medlemsselskaper i vår kommune.

I oktober 2016 gjennomførte Nordreisa v/næringsutvikler, sammen med Skjervøy og Kvænangen kommune en spørreundersøkelse rettet mot reiselivsaktører i de respektive kommuner, der deltakelse i Visit Lyngenfjord ble gjennomgått.

Totalt 6 aktører i Nordreisa svarte på vår henvendelse. Disse var: Svartfoss adventures, iHana AS, Lyngshestlandet, Reisafjord Hotel, Reisa friluftssenter og Vilt AS.

På spørsmålet om hvorvidt selskapene anser det som en fordel å markedsføres under varemerket "Lyngenfjord", svarte alle at de anså dette som en fordel. Årsakene som ble nevnt var blant annet.

- *«Ja vi tenker dette kan bidra til samarbeid over kommunegrensene og bidra til et bedre og variert tilbud til turistene.»*
- *«Ja. Fordi Lyngenfjord er kjent utad, og det plasserer oss mellom destinasjonene Tromsø og Alta. Ingen motsetning mellom å være fra Reisa og tilhøre Lyngen.»*
- *«Jeg tror det er en stor fordel å få markedsført seg under dette varemerket, da et felles mål vil være å få turistene til å bruke døgnene sine i Troms, og samlet markedsføring av bedriftene her vil kunne være en måte å oppnå dette målet på.»*

- *«Ja det ser jeg på som stor fordel. Lyngen er kjent og mange kommer for å oppleve område, ski, fiske, turer på sommer og vinter. Nordlys er og en ting som er kjent i lyngen.»*

På spørsmålet om selskapet vil inngå et samarbeid med Visit Lyngenfjord, dersom Nordreisa kommune går inn på en avtale med dem, svarte 5/6 selskaper ja, mens den siste var usikker.

Vi ba også aktørene svare på hvilke oppgaver de så for seg at Visit Lyngenfjord kan bidra til å løse for deres bedrift:

- *«Formidle hva vi har å tilby, markedsføre oss. Gi råd og veiledning til forbedring. Eventuelt knytte oss til aktuelle samarbeidspartnere, og lage pakkeløsninger for turister.»*
- *«Salg og markedsføring. Produktpakking. VL vil kunne hente kundene til området, så kommer min bedrift i posisjon for å selge til dem.»*
- *«Hovedsakelig område-markedsføring, samt informasjon om hesterasen som en stedegen, unik kvalitet med muligheter for kjøp av opplevelser. Kanskje inspirasjon for andre potensielle bedrifter.»*
- *«I hovedsak så ser jeg for meg at Visit Lyngenfjord kan bidra med markedsføring av oss som bedrift til mulige gjester.»*
- *«Få turister som vil oppleve Nord Troms, virker som dem har stor kunnskap om va som kan gjøre i Nord Troms. Trur og dem kan hjelpe med å få turister som vil være lengere.»*

Reiselivsstrukturen i Norge

Organiseringen av reiselivsnæringen har vært diskutert i mange år. Den norske regjeringen er opptatt av at midlene som bevilges over offentlige budsjetter benyttes på en mest mulig effektiv måte. Dette gjelder også de midlene som direkte og indirekte går til å finansiere ulike deler av destinasjonsselskapsstrukturen i Norge. Det pågår nå et arbeid, som bunner i regjeringens nasjonale strategi for reiselivsnæringa «*Destinasjon Norge*», der man ser på den overordnede strukturen og organiseringa av landsdels- og destinasjonsselskaper. For å sikre en mer effektiv bruk av ressurser, mener man at er det nødvendig å gjennomføre tiltak som endrer strukturen i reiselivsnæringen. Dagens struktur knyttet til offentlig (med)finansierte landsdelsselskaper, destinasjonsselskaper, reiselivsråd mv. i reiselivsnæringen er uoversiktlig. Det er behov for en organisasjonsmodell for fremtidens reiselivsnæring som gir en mer effektiv bruk av private og offentlige ressurser. Hensikten med en justering av reisemålsselskapsstrukturen er å effektivisere reiselivsnæringen og få mer igjen for de offentlige midlene som bevilges til næringen, samt å

gjøre kommunene bedre i stand til å møte reiselivsnæringens behov i utviklingen av helhetlige og gode reiselivsdestinasjoner.

I dag er norsk reiseliv i de fleste områder av landet organisert etter en modell med landsdelsselskaper og destinasjonsselskaper. Landsdelsselskapene, herunder blant annet Nordnorsk Reiseliv AS har fokus rettet mot internasjonal markedsføring av regioner/ landsdeler, mens destinasjonsselskapene arbeider både internasjonalt og nasjonalt med markedsføring av en destinasjon, eksempelvis Visit Lyngenfjord. Landsdelsselskapene er organisert som aksjeselskaper med fylkeskommunene og reiselivsnæringen som eiere. Destinasjonsselskapene er lokale og eierstrukturene varierer, men de er i hovedsak organisert med kommuner og lokale reiselivsbedrifter som eiere. Landsdelsselskaper og destinasjonsselskaper har som hovedregel både ulike eiere og finansieringskilder, men de utfører i noen utstrekning oppgaver som må sies å være overlappende.

Det geografiske organisasjonssystemet med destinasjonsselskaper og landsdelsselskaper er etablert for å produsere fellesgoder for reiselivsaktørene. Det er mange eksempler på fellesgoder i reiselivet. Markedsføring av destinasjoner, regioner og land, er det mest opplagte eksempelet. Fellesgodeproduksjon må koordineres. Mange uavhengige reiselivsaktører må komme sammen, prioritere oppgaver og finne en hensiktsmessig finansieringsform. Både nasjonale, fylkeskommunale og kommunale myndigheter har virkemidler for å bidra til å løse fellesgodeproblemet knyttet til organisering. Problemet er imidlertid at virkemidlene ikke er koordinert, noe som i mange tiår har ført til at reisemålsselskapene har vært for mange, for små og for lite robuste.

Reiselivsstrukturen i Nordreisa

I april 2013 var deltakelse i Visit Lyngenfjord behandlet for første gang, i den gang Nordreisa nærings- og kulturutvalg. Nærings- og kulturutvalget vedtok i saksnummer 2011/3639, at Nordreisa ikke skulle gå inn i et medeierskap i selskapet, men satse på en egen reiselivsportal: «Visit North Troms». Dette skulle fungere som en felles informasjonskanal for kommunene Nordreisa, Skjervøy og Kvænangen. Portalen ble driftet av en helårsvert, som på dette tidspunktet var ansatt av Nordreisa kommune gjennom nasjonalparklandsbysatsingen. De siste årene har portalen vist seg å ikke utfylle sin tenkte rolle, og siden www.visitnorthtroms.no må vurderes avsluttet, da det ikke finnes kapasitet til utvikling og drift.

Nordreisa har per 2016 ikke meldt seg inn i noe annet destinasjonsselskap. Organiseringen av reiselivsnæringen i kommunen skjer i hovedsak av enkeltaktørenes eget arbeid og eventuelle samarbeid, samt tilretteleggende tiltak finansiert av ulike aktører, herunder også Nordreisa kommune. De enkelte reiselivsaktørene i kommunen kan selv melde seg inn i selskaper som de måtte ønske å være en del av. Unntaket her er deltakelse i Visit Lyngenfjord, som krever at Nordreisa kommune må bidra til driftsgrunnlag i selskapet for dekning av informasjons- og vertskapsoppgaver, bidrag til områdemarkedsføring og fellestjenester som kommer området som helhet til gode. Per i dag er det derfor kun mulig for bedrifter i eierkommunene Lyngen, Storfjord og Kåfjord å være medlem i Visit Lyngenfjord.

Visit Tromsø er et annet alternativ. Selskapet er i hovedsak et alternativ for bedrifter som har aktiviteter og tilbud i og fra Tromsø by. I utgangspunktet må aktører i Nordreisa produsere ferdigpakkeede løsninger som støtter opp om destinasjonens merkevare, dersom de ønsker å benytte seg av selskapets tjenester. Dersom reiselivsaktører i Nordreisa vil selge sine produkter gjennom Visit Tromsø-region, betyr dette at selskapet krever at de pakker produktet hele veien fra Tromsø og fram til vår kommune.

I Nordreisa har vi ikke helårsbasert turistinformasjon, og vår sesongbaserte løsning har ikke kapasitet til å være et salgsledd som kan ta seg av salg og booking for de enkelte reiselivsaktørene. Dette innebærer at hver aktør stort sett står for salg og booking selv. Et svakhet som har vist seg i løpet av de siste årene, er nettopp mangelen på et felles salgsledd. Under satsingen på «Visit North Troms» opplevde man at selv om markedsføringen ble koordinert, og de tre deltakerkommunene med tilhørende aktører ble profilert som et felles reisemål, så stoppet det opp når turistene måtte booke opplevelser, overnatting etc. hos hver enkelt aktør. I mange tilfeller ser man at de destinasjonene som har lyktes har hatt en felles koordinerende og selgende enhet som har tatt seg av turistenes bestillinger. Et destinasjonsselskap vil løse mange av disse utfordringene. Man vil ha et salgsledd som kan følge opp kundene og koordinere bookinger. Og et kunnskapsbasert markedsapparat, som også kan gjøre direkte salg. Et salgsledd er også mer samlende for næringen og det vil gjøre samarbeid mellom bedriftene enklere.

Bærekraftig reisemål

Norges omdømme er nært knyttet til ren og uberørt natur og et moderne samfunn der bærekraftidealet står sterkt. Dette omdømmet er svært verdifullt og attraktivt for de mange miljøbevisste turistene som besøker oss. Det er et av våre viktigste konkurransefortrinn som turistnasjon som vi må ta vare på, utvikle og utnytte. Bærekraftig reiseliv som satsingsområde

brer om seg over hele verden. Stadig flere etterspør og velger reisemål som viser ansvar og møter bærekraft utfordringene offensivt. De første reisemålene som kan dokumentere og levere bærekraftige tiltak og opplevelser vil ha et konkurranse fortrinn i kampen om å vinne bevisste turister.

Satsingen på bærekraft er strategisk viktig for Norge som turistnasjon. Innovasjon Norge og Visit Norway har derfor etablert en ordning der destinasjoner kan jobbe for å kvalifisere seg til «*Merket for bærekraftig reisemål*», et merke som bidrar til å sikre ansvarlighet i næringen og styrker oppfatningen av Norge som et rent, vakkert og bærekraftig reisemål.

Reisemål som kvalifiserer for merket får retten til å bruke dette kvalitetsstempelen i egen markedsføring og omdømmebygging. I tillegg vil Innovasjon Norge jobbe kontinuerlig for å øke merkets verdi og betydning for reisemålene gjennom god eksponering og kommunikasjon av merket og merkets innhold i relevante markeder og segmenter i Norge og utlandet.

Visit Lyngenfjord har nå startet arbeidet med å sertifisere området til merket for bærekraftig reisemål. De har nå kommet så langt at de kan kalle seg "Et bærekraftig Reisemål - Vi er i gang", noe som vil si at de har bestått første del av kriteriene som er satt opp for å bli et bærekraftig reisemål og at det er hovedprosjektet som gjenstår. Lyngenfjord-regionen er den første i Nord-Norge, med unntak av Svalbard, som kan si «Vi er i gang» og har allerede bestått det første settet med kriterier mot å bli et bærekraftig reisemål. Til nå er Røros, Vega, Trysil, Lærdal, Geilo, Setesdal, Den Gylne Omvei og Svalbard sertifiserte som bærekraftige reisemål i Norge.

Vurdering

Nordreisa har som tidligere nevnt alle forutsetninger for å være en attraktiv reiselivdestinasjon. Vi har spektakulær natur, lokale råvarer og lokalprodusert mat, naturbaserte aktiviteter, fra fjord til fjelltopp, og ikke minst en blomstrende kultur. Opplevelsesturismen til vår landsdel og region øker, men Nordreisa har ikke klart å henge med på denne utviklingen.

I denne sammenheng kan vi stille oss selv spørsmålet om hvor vidt Nordreisa som reisemål har potensiale og ressurser til å bygge en egen posisjon i markedet, eller om det vil være mer hensiktsmessig å koble seg på en eksisterende merkevare på regionalt eller nasjonalt nivå, slik som Visit Lyngenfjord.

Moderne turister blir stadig mer krevende og opptatt av innholdet i sine ferier. Kravene til reiseopplevelser, bedrifter og reisemål blir høyere. For å møte markedets krav og forventninger i

et tøft marked, må Nordreisa være et attraktivt og lønnsomt reisemål. Samtidig må vi ta vare på miljøet, naturen og lokalsamfunnet vårt, og utvikle Nordreisa som reisemål etter bærekraftige prinsipper.

En satsing på sertifisering som bærekraftig reisemål er en stor mulighet også for Nordreisa, som blant annet kan sees i sammenheng med vårt arbeid med nasjonalparken og statusen som nasjonalparklandsby og kommune. Dette kan gi Nordreisa og Nord-Troms viktige fortrinn i kampen om turistene i årene framover, da fokuset på bærekraft og ivaretagelse av miljøet blir stadig viktigere, også for den moderne turisten. Dersom Nordreisa velger å gå inn på en tjenesteavtale med Visit Lyngenfjord, bør det legges til grunn at vi skal innlemmes i dette arbeidet.

En helhetlig og langsiktig plan for reiselivsnæringen i Nordreisa, samt evnen til å gjennomføre den, er en viktig forutsetning for Nordreisa dersom vi ønsker å utvikle kommunen vår til å bli et attraktivt, lønnsomt og bærekraftig reisemål, og for å sikre suksess på lang sikt. Dette forutsetter at vi har evne til å ta strategiske valg, vilje til å prioritere tid og penger, samt sørge for målrettet markedsorientert arbeid.

Det er en vesentlig suksessfaktor at utviklingen av vårt reisemål bygger på et samarbeid mellom reiselivsaktørene, kultur- og opplevelsesvirksomheter, handelsnæringen, grunneiere, andre relevante aktører og offentlige instanser. Å sikre en bærekraftig reisemålsutvikling henger sammen med framtidsrettet stedsutvikling, et attraktivt lokalsamfunn, arealplanlegging og tilgjengelighet. Produktutvikling i reiselivet er med andre ord også en del av det offentlige, som eksempelvis tilrettelegging av friluftsområder, og samfunns- og kulturtilbud til befolkningen. Her pågår det et kontinuerlig arbeid i Nordreisa, både gjennom satsing på nasjonalparken som en viktig kilde til økt verdiskapning, samt et bredt engasjement og satsing på tilrettelegging og utvikling av et allerede blomstrende samfunns- og kulturtilbud.

Enkeltproduktene i reiselivet drives av etterspørselen i markedet, og utvikles av de private aktørene som selger sine produkter. Produktutviklingen baserer seg på kunnskap, innovasjon og kvalitet hos enkeltaktøren, også hos de som tilbyr opplevelser, servering, transport eller andre tilknyttede produkter i Nordreisa. Nord-Troms studiesenter og andre aktører tilbyr kompetansehevende tiltak aktørene kan benytte seg av for å styrke produktutviklingen og øke kvaliteten på tilbudet de gir. Visit Lyngenfjord tilbyr også kurs og kompetansehevende tilbud til sine medlemsbedrifter, med samme formål.

For et reisemål må hvert enkelt produktet sees i en større sammenheng, som produkter pakket sammen for en turoperatør eller summen av tilgjengelige tilbud på destinasjonen. Pakking av produkter utgjør blant annet en mulighet i forhold til andre lokale varer, som for eksempel lokalprodusert mat. I Nordreisa har vi noen aktører som arbeider sammen i nettverk, for å tilby større produktpakker, men samarbeidet på tvers av bedriftene kunne vært styrket. Et felles koordinerende ledd som Visit Lyngenfjord kan være en løsning på dette. I selskapets tre eierkommuner, Kåfjord, Lyngen og Storfjord har de nå fått et felles system rundt marked og pakking av produkter, noe som ellers er svært vanskelig for små reiselivsaktører.

Når det gjelder det markedsorienterte arbeidet, er dette noe som begrenses av vår interne kapasitet og kunnskap. Utviklingen i Nord-Norge gir store muligheter for våre reiselivsprodukter framover, men det betinger at arbeidet med innovasjon, opplevelser og utviklingen av reiselivet i Nordreisa og Nord-Troms baseres på markedskunnskap, inngående forståelse av kundebehov og hva som utløser reiser. Samtidig er det viktig at vi er tilstede i kundens kanaler og snakker deres språk.

Som det fremgår av rapporten «*Kommunenes rolle i reisemålsutvikling*», har gjennomsnittskommunen i Norge derimot for dårlig kunnskap om hva som skal til for å få en vellykket utvikling av reiselivsnæringen. Rapporten konkluderer med at styrket kompetanse i kommunene, tydeligere rolle- og ansvarsdeling mellom de involverte aktører, mer forpliktende samarbeidsmodeller og krav til strategiske planer og langsiktighet i satsingene vil kunne gi bedre effektivitet av det engasjementet som allerede er tilstede, herunder også bedre ressursutnyttelse. En del av disse oppgavene, som styrking av kompetanse i kommunen, er noe et destinasjonsselskap som Visit Lyngenfjord kan bidra til. Visit Lyngenfjord har i løpet av sine tre år i drift vist til gode resultater gjennom merkevarebygging rundt Lyngenfjorden. Området er mer kjent og synlig for turoperatører enn tidligere.

Turistene ser ikke kommunegrensene, og til og med fylkene er ukjente for det utenlandske markedet. I Nord-Troms har vi flere likheter enn ulikheter så det er ingen motforestillinger for hvorfor man ikke kan markedsføre regionen som en helhet. I stedet for at hver kommune skal sitte med et lite budsjett til å markedsføre seg så er det helt klart fordeler med å slå dette i lag til et større budsjett. Da sparer man også utgifter til administrasjon og kan bruke mer på markedstiltak.

For å lykkes sammen med regjeringens og Nordnorsk reiseliv sin profilmarkedsføring så må man også ha noen som følger opp deres arbeid. Dette krever både tid og ressurser, noe et lite selskap med få ansatte vil klare å gjøre, samt den enkelte kommune. Her vil et felles destinasjonsselskap kunne gjøre en større og bedre jobb.

Offentlig finansiering

Styret i Visit Lyngenfjord mener selv at salg og potensiell videreutvikling av selskapet er stort, og at eventuell samarbeid med de øvrige kommunene i Nord-Troms (Skjervøy, Kvænangen og Nordreisa) vil øke mulighetene for utviklingen i regionen, og at man satser på å jobbe fram et destinasjonsselskap som om noen få år i langt større grad finansieres av næringa selv.

Dersom Nordreisa kommune velger å gå inn på en tjenesteavtale med selskapet, er det viktig at Visit Lyngenfjord jobber målrettet mot en alternativ finansiering av selskapet, da vi har begrensede muligheter til å bidra økonomisk i årene framover dersom utvidelse av tjenesteavtalen skulle bli aktuelt. Selskapet selv skisserer opp et forløp der de innen 3-5 år kan ha kommersielle inntekter som reduserer offentlige bidrag betydelig. Realistisk sett må samarbeid og finansiering av destinasjonsselskaper som Visit Lyngenfjord sees på som en del av også det offentliges satsing på reiselivsnæringa og reisemålsutvikling. Finansieringsmodellen i de aller fleste slike selskaper, også Visit Tromsø er offentlig- privat samarbeid. En total uavhengighet fra offentlig bidrag til driften er usannsynlig, men at selskapet skal drive godt og øke omsetningen er det store muligheter for. Fra 2014 til 2015 økte den samlede omsetningen til selskapet fra 1 955 000,- til 3 622 000,-. Samlet inntekt fra næringen økte med 180 000,-. Dette er en noe beskjeden sum. Selskapet har selv skissert opp et forløp der de i løpet av de neste 3 årene skal øke inntekten fra næringa selv med cirka 600 000,-.

Vil Visit Lyngenfjord være store nok til å følge regjeringens reiselivsstrategi, der målet blant annet er å skape større og mer robuste destinasjonsselskaper? Slik det er i dag, der selskapet har 3 deltakende kommuner og 39 medlemsbedrifter er mulighetene for dette svært begrenset. Dersom Nordreisa og eventuelt også Skjervøy og Kvænangen velger å gå inn på en tjenesteavtale med selskapet, styrker dette utviklingsmulighetene for Nord-Troms som en samlet region og reisemål. I kampen om den moderne turisten, som ikke lenger er fornøyd bare de har fått sett nordlyset, eller opplevd de lyse nettene i nord, men også vil berikes på andre måter, står vi sterkere sammen dersom vi kan knytte våre aktører og produkter tettere sammen. På den

måten kan vi samarbeide om utviklingen av helhetlige kundeopplevelser som oppleves attraktive for våre målgrupper, og som kan sende dem på en reise gjennom vår region.

Økonomi

Den framlagte tjenesteavtalen som nå er oppe til vurdering, gjelder for ett kalenderår. Dette betyr at vi fortløpende kan vurdere videre deltakelse. Det er likevel viktig å se på en deltakelse i Visit Lyngenfjord som en lengre satsing enn et enkelt kalenderår, slik at det tas høyde for at Nordreisa kommune, dersom VL fortsetter sitt målrettede arbeid mot en ny finansieringsmodell og salgstillene øker, må kunne bidra økonomisk i selskapet i mer enn ett år.

Ved en avgjørelse omkring Visit Lyngenfjord og kommunens bruk av offentlige virkemidler, må vi ha som utgangspunkt at våre ressurser er begrensede. Total kostnad for en eventuell avtale mellom Visit Lyngenfjord og Nordreisa kommune er fastsatt til 200 000 NOK per år. Avtalt beløp gjelder per kalenderår, det er ikke satt noen lengre bindingstid i avtaledokumentet, men Visit Lyngenfjord har ytret at de ønsker å inngå en avtale over en 3-årsperiode. Som all annet bruk av ressurser, har også dette en alternativkostnad. Virkemidler benyttet for å øke verdiskapingen i reiselivsnæringen, kunne vært gitt direkte til enkeltbedrifter og prosjekter innen reiselivet i kommunen, samt andre næringer og tiltak i Nordreisa. Effekten av virkemiddelbruken rettet mot denne enkeltnæringen må derfor være en samlet gevinst for vårt samfunn som helhet. Herunder kan nevnes effekten det vil kunne ha for Storslett nasjonalparklandsby og Nordreisa nasjonalparkkommune.

Nordreisa kommune mottar årlig cirka 1 000 000 i tilskudd til kommunalt næringsfond. Dersom Nordreisa inngår avtale om kjøp av tjenester fra Visit Lyngenfjord, og midlene skal tas fra det kommunale næringsfondet, betyr dette av cirka 20% av det årlige tilskuddet vi mottar fra Troms Fylkeskommune vil medgå til dette. Spørsmålet er om reiselivet vil dette nok. Kun 7 reiselivsaktører har inngått intensjonsavtale med Visit Lyngenfjord. For å kunne forsvare en eventuell inngåelse av tjenesteavtale med selskapet, må vi tenke mer helhetlig, og ta med effekten virkemiddelbruken vil ha i forhold til den generelle områdemarkedsføringen som grunnlag.

Tilskuddene til det kommunale næringsfondet reguleres av «Retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler» og EØS-reglementet for offentlig støtte. Det framgår av disse at midlene i fondet ikke kan benyttes til drift av bedrifter og organisasjoner, samt direkte eller indirekte investeringer i en virksomhets egenkapital. Finansiering av tjenesteavtale med Visit

Lyngenfjord må derfor begrunnes som et prosjekt for områdemarkedsføring og styrking av reiselivsaktørene i vår kommune.

Alternativer til Visit Lyngenfjord

Hvis Nordreisa kommune ikke inngår en tjenesteavtale med Visit Lyngenfjord, må vi se på andre alternative løsninger, som deltakelse i et annet destinasjonsselskap eller en sterkere satsing på turistinformasjonen som helårsbasert markedsførings, booking og salgsledd. Sistnevnte vil være mer kostbart, og spørsmålet man igjen kan stille seg er hvor vidt det er mer strategisk riktig at Nordreisa kobler seg på en eksisterende merkevare på regionalt nivå, heller enn å arbeide alene med å bygge en egen posisjon i markedet.

Visit Lyngenfjord som strategisk partner

Hvor er Nordreisa i dag i reiselivssammenheng, hvor ønsker vi å være og hvilke oppgaver må vi løse for å komme dit? Nordreisa klarer ikke å henge med i den positive utviklingen innen reiselivsnæringen i Nord-Norge. Dette må vi ta tak i, og vi må finne de gode tiltakene som kan bidra til å gjøre oss mer attraktiv som destinasjon og sette oss på kartet til den moderne turist. Hvis målsetningen vår er å styrke den generelle områdemarkedsføringen og bedre vilkårene for reiselivsnæringen for å øke deres salgsvolum og omsetning, som igjen gir økt lønnsomhet og arbeidsplasser, så er deltakelse i et destinasjonsselskap noe vi burde satse på. Den mest naturlige samarbeidspartneren for oss i denne sammenheng er Visit Lyngenfjord.

Som nevnt innledningsvis i vurderingen er en helhetlig og langsiktig plan for reiselivsnæringen i Nordreisa, samt evnen til å gjennomføre den viktig i arbeidet med å utvikle kommunen vår til å bli et attraktivt, lønnsomt og bærekraftig reisemål, og for å sikre suksess på lang sikt. Dette forutsetter at vi har evne til å ta strategiske valg, vilje til å prioritere tid og penger, samt sørge for målrettet markedsorientert arbeid. Visit Lyngenfjord AS kan være en viktig strategisk samarbeidspartner for Nordreisa i forhold til det markedsorienterte arbeidet. Vi anser deltakelse i selskapet som et viktig steg for reisemålsutviklingen i vår kommune og region.

AVTALE OM KJØP AV TJENESTER

MELLOM VISIT LYNGENFJORD AS OG _____ KOMMUNE

1. Bakgrunnen for avtalen

Visit Lyngenfjord AS (VL) er et interkommunalt reisemålselskap eid av Kåfjord, Lyngen og Storfjord kommuner med 85% eierandel, og 15% fordelt på næringsaktører i området. I tillegg har VL ca 39 reiselivsaktører som medlemmer i selskapet. VL skal arbeide for å styrke regionens og bedriftenes konkurransekraft og markedsposisjon innen markedene ferie/fritid. VL skal gjennom målrettet markedsføring, salg og produktpakking bidra til flere tilreisende til regionen og økt omsetning for våre medlemmer og eiere. I forhold til kommunene utfører VL kommunale informasjons- og vertskapsoppgaver, områdemarkedsføring og tilretteleggende tiltak for næringsutvikling innenfor reiselivsnæringene.

Samarbeidet reguleres gjennom samarbeidsavtaler. Denne avtalen er satt opp for å regulere innholdet i samarbeidet mellom **VL** og **avtalekommune**.

Det understrekes at reiselivsbedriftenes medlemskap, samt tjenesteavtaler som regulerer VL sine leveranser for medlemsbedriftene reguleres i egne avtaler.

2. Tjenester Visit Lyngenfjord AS utfører på vegne av kommunene

2.1. Informasjons- og vertskapsoppgaver samt områdemarkedsføring

- Presentasjon av kommunene/regionen på hjemmesiden til Visit Lyngenfjord
- Svare eposter og henvendelser på telefon → nettbasert turistinformasjon
- Lage brosjyrer om regionen i samarbeid med kommunene og reiselivsaktørene
- Informere kommunene om reiselivsrelaterte nyheter gjennom sosiale medier, gjennom pressemeldinger og nyhetsbrev
- Presentere regionen på Norwegian Travel Workshop – Norges største møteplass mellom norske tilbydere og utenlandske turoperatører.
- Ivareta pressebesøk til regionen og å være kontaktledd til Visit Norway og Nord Norsk Reiseliv.
- Informere om regionen gjennom sosiale medier og pressemeldinger lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt
- Informere turoperatører i hele verden om reiselivsrelaterte nyheter fra vår region

2.2. Utvikling av reiselivsnæring og reiselivsprodukter

- Være samarbeids- og kompetansepartner for kommunene i forhold til tilrettelegging for og utvikling av reiselivsnæringene.
- Gjennomføre reiselivsrelaterte prosjekter på vegne av kommunene – der kommunene ønsker det, og hvor det da utarbeides egne avtaler for hvert prosjekt.
- Foreslå prosjekter og tiltak for hvordan regionen kan utvikles til et bedre reisemål.

2.3 Øvrige vilkår

- VL vil ikke ha et bemannet kontor i kommunen. Kommunikasjon mellom kommunen og medlemsbedrifter er hovedsakelig nettbasert. Besøk til kommunen og medlemsbedrifter vil skje jevnlig.
- Turistinformasjon: Drift av bemannet turistinformasjonskontor inngår ikke i avtalen. VL kan være faglig partner for opprettelse av turistinformasjon, men drifts og opplæringskostnader må dekkes av hver enkelt kommune.
- Kommunen bør utnevne en kontaktperson som er ansvarlig for reiselivet og blir VL sin kontakt til kommunen.

- d. Kommunen bør etablere en link fra kommunens hjemmeside til www.visit-lyngenfjord.com og videresende alle turistinformasjonshenvendelser til VL.
- e. VL er en kompetansepartner for reiselivet i regionen og bør brukes som en naturlig samarbeidspartner i forbindelsen med alle reiselivsrelaterte saker.
- f. **Til informasjon: Tjenester overfor medlemsbedrifter som reguleres i egne avtaler**
 - a. Gjøre produkter og tjenester fra våre medlemsbedrifter synlig på vår hjemmeside, og sørge for at databanken er oppdatert
 - b. Tilby online bookingsystem på hjemmesiden og sørge for en kontinuerlig utvikling av produkter som er bookbare online.
 - c. Fungere som incoming-agent for alle medlemsbedrifter som ønsker bistand i eget salgsarbeid.
 - d. Arbeide sammen med medlemsbedriftene for å utvikle markedstilpassede produktpakker for salg via turoperatører, og overfor individuelle besøkende via vår online bookingtjeneste.
 - e. Arbeide aktivt med salg av enkeltprodukter og pakker gjennom alle tilgjengelige kanaler, og i samarbeid med medlemsbedriftene
 - f. Være koordinator mellom Nord-Norsk Reiseliv/Visit Norway og næringsaktørene i regionen for deltakelse på ulike markeds kampanjer. VL informerer medlemsbedrifter om de ulike markedstiltakene og tar initiativ til regionalt spleiselag for deltakelse i aktuelle tiltak.
 - g. Tilby kurs, utdanning og kompetanseheving for medlemsbedriftene
 - h. Tilby felles møteplasser for reiselivsaktørene for felles utvikling av næringene og regionen som reisemål.

4. Tidsramme og oppsigelsestid

Total kostnad for denne avtale er satt fast for: 200 000,- kr per år

Beløpet overføres som driftstilskudd fra kommunen og er dermed fritatt mva. Avtalt beløp gjelder pr kalenderår og bør overføres til selskapets konto (474014 26252) per 01.01 i kalenderåret.

Denne avtalen er utstedt i to – 2 – eksemplarer, ett til hver av partene.

Kontaktinformasjon

Kommune: _____

Fakturaadresse: _____

Kontaktperson: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Web: _____

Sted / dato: _____ Sted / dato: _____

MEDLEMSAVTALE

Samarbeid og medlemskap er inngått mellom Visit Lyngenfjord AS og:

Bedrift	
Adresse	
Adresse	
Tlf.	
E-post	
Kontaktperson	
Org. nr.	

Denne avtalen har som formål å definere forventninger, oppgaver og ytelser fra den enkelte part. Avtalen inngås som en samarbeids- og medlemsavtale, der Visit Lyngenfjord AS markedsfører de reiselivsbedriftene som har inngått samarbeids- og medlemsavtale.

Rollene:

Visit Lyngenfjords rolle er å markedsføre regionens tjenestetilbud på vegne av den enkelte reiselivsbedrift og forestå oppgaver som tilrettelegger for økt salg, forbedret inntjening, synlighet og bidra til kvalitetssikring av den enkelte tjenestetilbyders produkter.

Medlemsbedriftenes rolle er å drifte de tjenester som Visit Lyngenfjord AS skal markedsføre. Dette skal gjøres på en slik måte at disse fremstår som attraktive, kvalitetssikret og etterspurt i markedet.

Visit Lyngenfjords oppgaver:

- Bidra til at den enkelte bedrift blir synlig på Visit Lyngenfjords oppsatte websider.
- Drifte bookingtjeneste og gjøre tjenester fra våre medlemmer bookbare på nett.
- Handtere booking forespørsler.
- Utvikling av markedsføringsmaterialer for hele regionen.
- Arrangere og tilrettelegge for presseturer/visningsturer.
- Presentasjon av medlemmenes tjenester på turistinformasjoner i region.
- Arbeide aktivt mot turoperatører, utvikling av nye produkter for turoperatører
- Veilede, forespørre og selge mer komplekse produkter som omfatter flere medlemsbedrifter med flere tjenestetilbud.
- Tilrettelegge kurs og faglige oppdateringer innenfor områder som er etterspurte fra medlemmene og/eller som Visit Lyngenfjord anbefaler.

Medlemsbedriftenes oppgaver:

- Etablere og drifte tjenester og produkter og gjøre disse tilgjengelige med den avtalte kvalitet.
- Egen kvalitetssikring i tråd med krav og forventinger fra markedet
- Tilrettelegge for rimelig overnatting/tjenester mht. tilrettelagte visningsturer for turoperatører og presse
- Aktør må være tilgjengelig på telefon/e-post innen 24 timer,
- Oppdatere tjenestetilgjengelighet på Visit Lyngenfjord sin hjemmeside via Citybreak Easy Access
- Regelmessig oppdatering av produkter mht. innhold, kvalitet, pris med mer
- Enkeltstående produkter som presenteres i markedet må ha samme salgspris hos Visit Lyngenfjord og hos aktøren.
- Lenke til Visit Lyngenfjord fra egen hjemmeside med Visit Lyngenfjords sin logo.
- Lovere overnattingsstatistikk og gjesteundersøkelse månedlig til Visit Lyngenfjord
- For alt salg gjennom Visit Lyngenfjord gjelder Visit Lyngenfjord sine Betalingsvilkår

- Markedsføre og presentere fellesskapet på en positiv måte.

Medlemsavgift og Booking avgift:

Medlemskapet er et spleiselag mellom Visit Lyngenfjord, - delfinansiert av det offentlige virkemiddelapparatet og kommunene, og det enkelte reiselivsmedlem.

Medlemsbedriftene skal betale en årlig avgift for deltakelse i samarbeidet, samt en variabel avgift når overnatting, opplevelse eller annen tjeneste bookes via nett eller gjennom manuell booking.

Årlig fast avgift:

Omsetning	Årlig medlemsavgift i 2016
Fra 0 – 1,0 mnok	5.000,-
Fra 1,01 – 2,0 mnok	6.000,-
Fra 2,01 – 3,0 mnok	7.000,-
Fra 3,01 – 4,0 mnok	8.000,-
Over 4,01	9.000,-

Variabel avgift:

I tillegg til ovennevnte skal det betales en variabel avgift på **15 %** når bookingen gjøres gjennom de web og bookingtjenester som er etablert av Visit Lyngenfjord.

Ved pakketering og skreddersydde tjenester har Visit Lyngenfjord mulighet å forhandle avvikende avgifter/innkjøpspriser.

For bookinger som gjøres helt og fullt av den enkelte medlemsbedrift per e-post eller per telefon i direkte kontakt med kunden, betales det ingen variabel avgift til Visit Lyngenfjord.

Betalingsrutine

For fakturering og betaling mellom partene gjelder følgende:

For tjenester, som er booket via Visit Lyngenfjords bookingtjeneste, vil Visit Lyngenfjord utbetale hver første i måneden for bestillinger for den kommende måneden.

Gjensidig betalingsfrist er 14 dager fra faktureringsdato. For sen betaling vil bli fulgt opp med purring og de rutiner og lovmessige krav som gjelder for innfordring.

Om avtalen

Denne avtalen løper fra etablering og frem til eventuell oppsigelse. Avtalen er oppsigelig for begge parter med 6 måneders oppsigelsesfrist. Etter utløpt oppsigelsestid forsvinner alle bindinger som partene gjennom denne avtalen har etablert.

Skulle det oppstå uenighet om forhold knyttet til denne avtale, skal dette løses gjennom forhandlinger. Fører ikke forhandlinger frem skal dette løses gjennom voldgiftbehandling og i tråd med voldgiftslovens standardbestemmelser. Denne avtaler er underskrevet i -2- eksemplarer, hvorpå partene beholder enhver.

Sted/Dato: _____ / _____

Navn:
Bedrift:

Visit Lyngenfjord AS

Årsrapport 2015

Visit Lyngenfjord AS

Skiing in the Lyngen Alps © Simon Vunneli

Innhold

2015	3
Markedsføring av Lyngenfjordregionen	3
Visningsturer	3
Preseturer	4
Felles kampanjer:	5
Reisemesse	7
Hjemmeside	8
SoMe aktiviteter	8
Salg	9
Produkter/Produksjon	9
Bookingsystem	9
Salg av pakker	9
Kurs/Utdanning	10
Medlemmer	10
Andre aktiviteter	10
Prosjekter	11
Turistinformasjon	11
Brosjyrer	12
Vedlegg	13
Medlemmer	13
Salg	14
Besøkende turistinformasjon	15

2015

Årsrapporten gir et innblikk i aktiviteter Visit Lyngenfjord har jobbet med i 2015.

Markedsføring av Lyngenfjordregionen

Markedsføring av regionen og av produkter og tjenester fra reiselivsbedrifter er et spleiselag mellom reiselivsbedrifter og Visit Lyngenfjord. I enkelte saker bidrar også kommunene direkte inn i markeds kampanjer i tillegg til grunnfinansieringen. Visit Lyngenfjord fungerer som oftest som kontaktperson mot Nord Norsk Reiseliv, Innovasjon Norge, journalister og andre markedsføringskanaler. Visit Lyngenfjord informerer medlemmer om markedsføringsmuligheter, samler bedrifter og organiserer gjennomføring av ulike kampanjer, visnings- eller presseturer.

Visningsturer

Visningsturer blir organisert for å vise turoperatører fra hele verden hvilke reiselivsprodukter våre medlemsbedrifter tilbyr. Som oftest er det Nord Norsk Reiseliv, Innovasjon Norge eller andre prosjekter som stå bak visningsturer. Visit Lyngenfjord står som lokal ansvarlig og er ofte med som lokal guide på turene.

- 10. – 11. April – 6 tyske turoperatører (Arena Lønnsomme Vinteropplevelser)
 - Besøkt: Lyngen havfiske og tursenter
- 12. – 13. mai – 10 russiske turoperatører (Norsk-Russisk Handelskammer (NRHK))
 - Besøkt: Lyngseidet Gjestegård, Tour in Lyngen Alps, Sørheim Brygge
- 5 – 6. oktober - Fru Amundsen (turoperatør)
 - Besøkt: Lyngen Fjordbuer
- 17. – 18. Oktober - Artisan Travel
 - Besøkt: Lyngsfjord Adventure, Koppangen Brygger

Finansering: Turene organiseres som spleiselag mellom bedrifter, Visit Lyngenfjord og ofte en organisasjon som f.eks. Nord Norsk Reiseliv, Innovasjon Norge eller Arena Lønnsomme Vinteropplevelser. Våre medlemsbedrifter bidrar med gratis tjenester som overnatting, aktiviteter mv. Følgende kostnadsoverslag viser verdi av tjenester som bedriftene og Visit Lyngenfjord har bidratt med (i forhold til normal pris).

Eksempel:

Russiske turoperatører – 12. – 13. Mai 2015		
Kostnader	Aktivitet Tour in Lyngen Alps	17 325,-
	Overnatting – Lyngseidet Gjestegård	8 280,-
	Servering – Sørheim Brygge	3 800,-
	Guiding/organisering Visit Lyngenfjord	3 600,-
Finansiering Prosjekt (NRHK)		29 205,-
	Resultat:	- 3 800,-

Presseturer

Presseturer blir gjennomført for å skape medieomtale av Lyngenfjordregionen. Noen journalister organiserer og gjør alt selv, andre trenger guide og mer hjelp. Effekten av presseturer er veldig forskjellig og ikke alltid målbar på kort sikt. De fleste journalister bruker sosiale medier underveis for å informere sine følgere om det de opplever.

Visit Lyngenfjord bruker følgende hastags: #visitlyngenfjord og #NaturallyExciting

- 25.03. – 02.04. - Luis Pantoja (Spania) – Lyngsalpan
 - <http://recmountain.com/auroras-polares/>
- 26.03. – 06.04. Michiel Neyens – belgisk skifilm – Lyngsalpan (AscentDescent)
 - <https://vimeo.com/156320372>
- 03. – 07. April - Simon Vunneli – Lyngsalpan (Guide: Henrik Solberg)
 - <http://www.lumipallo.fi/2015/04/19/lyngen-matkailuautolla/>
 - <http://www.lumipallo.fi/lumipesu76/2015/05/15/karavaani-saapuu-lyngeniin/>
 - <http://www.lumipallo.fi/suksetjalassa/2015/05/04/hiihtajan-taivas-nimelta-lyngen/>
 - <http://www.lumipallo.fi/suksetjalassa/2015/05/08/lyngen-osa-2/>
- 09. – 13. Juli - Kristin Repsher – RidduRiddu, Take me away, Lyngen Fjordbuer (Guide Ingar Lyngmo)
 - <http://www.bootsandabackpack.com/spectacular-strupen-day-hike-to-remember-lyngen-alps/>
- 16. – 18. November - SoMe Buzz Tour Alex de Vizeo et Little Gypsy : Alex & Morgane
 - Artic Lyngen Sjøcamp, Green Gold of Norway
 - <https://youtu.be/VfpVt3hTq-Y>
 - <https://youtu.be/J5UB48UFVPI>

4

Eksempel på finansiering

Kristin Repsher – 09. – 13. juli 2015		
Kostnader	Overnatting Take me away	3 000,-
	Aktivitet – Riddu Riddu	700,-
	Aktivitet – Ingar Lyngmo	2 000,-
	Transport – Take me away	3 000,-
	Organisasjon - Visit Lyngenfjord	3 500,-
Finansiering	Alle kostnader blir betalt av medlemmer og Visit Lyngenfjord	
	Resultat:	- 12 200,-

Felles kampanjer:

Sørheim Brygge, Koppangen Brygge, Arctic Lyngen Sjøcamp og Lyngen Havfiske & Tursenter deltok sammen med Visit Lyngenfjord på Visit Norway sin vinterkampanje.

Kampanjen gikk i 7 land med et egen kampanjeside: <http://campaign.visitnorway.com/uk/Let-there-be-the-northern-lights/?filter=home>

Total budsjett for denne kampanjen er 12 mill kr og store aktører som Widerøe, SAS, Norwegian, Avinor, Thon Hotels og Fjord Tours er med.

5

Visit Lyngenfjord kunne måle en liten økning i etterspørsel etter nordlysprodukter fra kampanjesiden, men fikk i forbindelsen med kampanjen tildelt en pressetur (2015) og en visningstur (2016). I tillegg bør man vektlegge at vi oppnår synlighet av Lyngenfjordregionen sammen med de andre store og mer kjente nordlysdestinasjoner i Nord Norge som viktig tiltak.

Finansering	
Kostnader kampanje	40 000,-
Organisasjon Visit Lyngenfjord	8 000,-
	48 000,-
Bidrag 4 medlemsbedrifter	- 20 000,-
Bidrag Visit Lyngenfjord	- 10 000,-
Støtte fra Vinter Troms	-10 000,-
Resultat	-8 000,-

campaign.visitnorway.com/uk/Let-there-be-the-northern-lights/lyngen/

NORWAY
HOME WHERE TO GO WHAT TO DO WHERE TO STAY GETTING HERE HURTIGRUTEN UK TOUR OPERATORS

GO TO VISITNORWAY.COM

LYNGENFJORD: NATURALLY EXCITING

Get a unique northern lights experience at the Lyngenfjord, which is blessed with one of Norway's most dramatic landscapes and boasts one of the driest areas in the country – the perfect place to see the aurora borealis.

GETTING HERE

SAS offers flights from a number of UK airports via Oslo to Tromsø (TOS), the main airport for visitors to Lyngen. Further transport by bus or rental car is required.

Norwegian have two direct flights a week from London Gatwick to Tromsø. The flight time is 3 hours and 30 minutes.

FJORDS, MOUNTAINS AND THE GREATEST LIGHT SHOW ON EARTH

The heart of the region is the beautiful 82 kilometre long Lyngenfjord, surrounded by blue glaciers, deep ravines and up to 1,833 metre high peaks. Spectacular views and many opportunities for adventure and relaxation make the fjord an important base for visitors. The mountains, which go all the way down to the shoreline, offer a unique skiing experience. Behind the mountains you will find the Skibotn Valley, which is one of Norway's driest areas. With little rain and clouds, it is the perfect place to enjoy the northern lights.

TOP THINGS TO DO AT THE LYNGENFJORD

- Go ski-touring in the fjord landscape
- Watch the northern lights
- Take part in winter activities
- Explore Sami culture

READ MORE

The Lyngen Alps in Northern Norway has extraordinary skiing possibilities - Austick/www.nordnorge

Reisemesse

- **Norwegian Travel Workshop i Hamar – 27. – 29. April 2015**

Over to dager presenterte Visit Lyngenfjord Lyngenfjordregionen til ca. 30 turoperatører. I tillegg ble det presentert produkter og pakker fra følgende medlemsbedrifter:

- Koppangen Brygger
- Sørheim Brygge
- Artic Lyngen Sjøcamp
- Lyngen havfiske & tursenter
- Tour in Lyngenalps

Finansering	
Kostnader NTW	25 000,-
Kostnader Visit Lyngenfjord*	17 600,-
Bidrag medlemsbedrifter	-17 500,-
Støtte fra Vinter Troms	- 10 000,-
Resultat	- 15 100,-

* Deltakelse, forberedning, materialkostnader

- **Vennskapsdagene i Hetta - 11.-13. September 2015**

På vegne av Storfjord kommune presenterte Visit Lyngenfjord regionen på *Enontekiön Vennskapsdagene*. Visit Lyngenfjord presenterte informasjonmateriell fra Lyngenfjorden og deltakelse blir sett på som veldig positivt samarbeid på den finske siden. Reisekostnader ble dekt fra Storfjord kommune.

Hjemmeside

Hjemmesiden er den nettbaserte turistinformasjonen for Lyngenfjordregionen. Vi jobber med å samle så mye så mulig praktisk informasjon for tilreisende turister. Hjemmesiden er på norsk, engelsk og tysk. I tillegg til informasjon om regionen er siden også plattform for våre medlemsbedrifter for presentasjon av egne produkter og bestilling av tjenester.

Statistikk fra 2015:

Unike besøkende: 88 227

Besøkte sider: 204 978

Land:

1. Norge	35%
2. Tyskland	12%
3. Spania	6%
4. Finland	5%
5. Russland	5%
6. UK	5%
7. USA	5%
8. Italia	4%
9. Frankrike	4%
10. Sveits	3%

SoMe aktiviteter

Visit Lyngenfjord driver følgende konto:

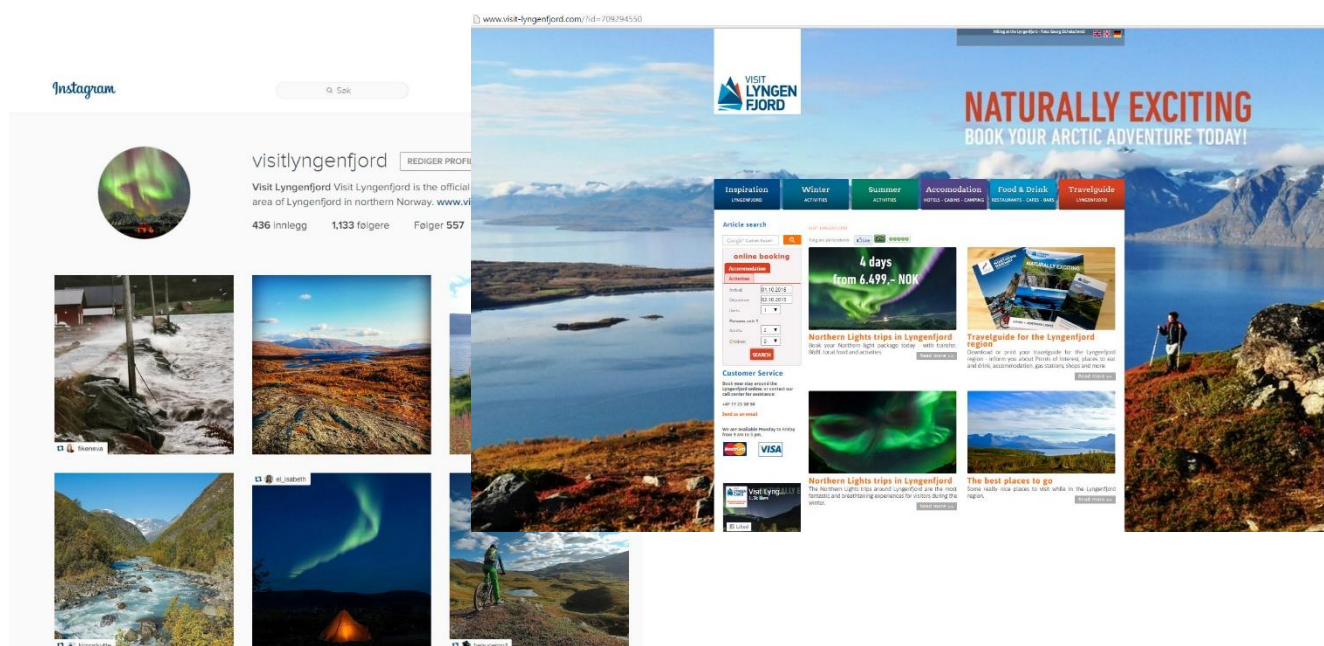
Facebook: www.facebook.com/visitlyngenfjord

Instagram: <https://www.instagram.com/visitlyngenfjord>

Twitter: <https://twitter.com/Lyngenfjord>

Visit Lyngenfjord jobber mest med Facebook for å informere om hva som skjer i regionen. Instagram blir brukt for å presentere regionen og for å reposte bilder fra medlemsbedrifter og besøkende i regionen.

Arbeidet med SoMe er utfordrende på grunn av redusert arbeidskapasitet i 2015.

Salg

Produkter/Produksjon

De fleste overnattingsbedrifter bruker vår felles bookingsystem – ca. 20 bedrifter

I forbindelsen med aktiviteter er det kun **en aktør**, som selv er bookbar på nett (Lyngsfjord Adventure). Visit Lyngenfjord har jobbet mye med å lage attraktive pakker for nordlys- og skisesongen. Alle pakker ligger tilgjengelig på nett, men er kun bookbare på forespørsel.

Se vedlagte ark for omsetning av enkelte tjenester og pakker direkte (nett eller manuelt) eller gjennom turoperatører.

Bookingsystem

Visit Lyngenfjord bruker følgende systemer for å gjøre produkter fra sine medlemmer synlige og bookbare:

- Destinator fra Newmind TellUs: database for alle produkter, gjør produktene synlig på vår hjemmeside og i tillegg hos www.visitnorway.no og i App'en fra Visit Norway
- GuestMaker fra Newmind TellUs: Bookingsystem som er synlig på vår hjemmeside og blir i tillegg brukt av følgende medlemmer: Svensby Tursenter, Solhov, Lyngseidet Gjestegård/Johnsen Apartments, Mandalen Sjøbuer (gjennom Visbook integrasjon), Lyngen Havfiske & tursenter (gjennom Visbook integrasjon)
- Travius fra Travius Norge: Back Office system og bookingsystem for de fleste av våre medlemmer (inkludert i medlemsavgift)
- Kultur festivalen «PulsLyngen» brukte også vårt bookingsystem for å selge inngangsbilletter til konserten og de forskjellige aktivitetene.
- Skibotn Stifestivalen brukte bookingsystemet vårt for å selge billetter til festivalen.

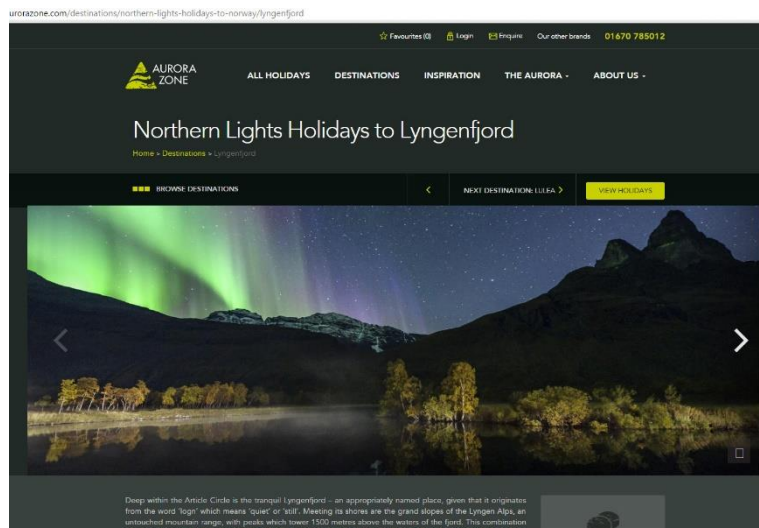
9

Salg av pakker

I 2015 klarte Visit Lyngenfjord å få inn flere turoperatører som begynner med salg av basispakker eller av skreddersydde pakker.

Følgende turoperatører selger regionen:

- Artisan Travel/The Aurora Zone (UK)
- Project Travel (Irland)
- Wolters/TUI (Tyskland)
- Tumlare (Norge)
- Polarkreisreisen (Tyskland)
- Magnetic North Travel (UK)
- Discover the World (UK)
- Lappland Tours AB (Sverige)
- La citta' del sole (Italia)
- Skandinavientrips (Tyskland)
- Link and Leave (Sør Korea)
- Norwegen Reizen (Nederland)
- Fru Amundsen (Nederland)

Det er også andre turoperatører som tilbyr våre pakker, men som per i dag ikke har fått salg på disse. I tillegg er det noen turoperatører som selger medlemsbedrifter direkte.

Kurs/Utdanning

Vår erfaring er at det er vanskelig å få nok antall deltaker til kurs. Vi har derfor prioritert å videreformidle kurs og opplæring i regi av Innovasjon Norge som ofte blir gjennomført i Tromsø.

Fra 22. – 23. juni 2015 har vi **utdannet alle turistverter** som jobber på turistkontorer i Lyngen, Storfjord og Kåfjord. På en fellestur gjennom alle kommuner ble det besøkt severdigheter, medlemsbedrifter og gitt opplæring i de viktigste spørsmålene man får fra turister (f.eks. neste kafe, bensinstasjon, vandreturer osv.)

Medlemmer

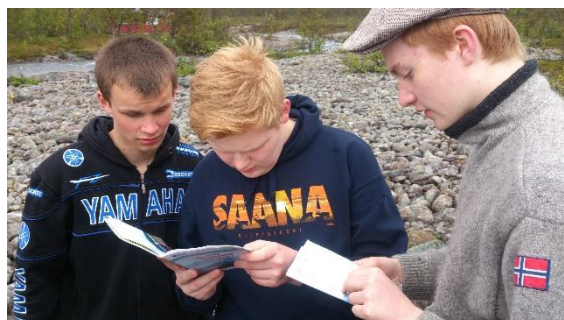
Antall medlemsbedrifter i slutten av 2015: 38

Fra Lyngen: 23

Fra Storfjord: 7

Fra Kåfjord: 8

Medlemsliste, se vedlagt.

Andre aktiviteter

Deltakelse konferanse/nettverkssamlinger

Det er viktig for regionen at Visit Lyngenfjord er synlig på de viktigste nettverkssamlinger i Nord Norge. Vi har fått positive tilbakemeldinger om at det nå finnes en organisasjon som ivaretar Lyngenfjordregionen sine interesser i forbindelsen med reiselivet.

- Markedsrådsmøte: 25.09.2016
- Klyngesamling i Arena Lønnsomme Vinteropplevelser
 - Narvik: 09. – 10.12.2015
 - Tromsø: 22. -23.09. 2016
 - Alta: 06. – 07.03.2015
- Snow15 i Tromsø: 05. – 06. Mai 2015
- Reiselivskonferanse Storfjord: 01. Juni 2015
- NHO reiselivskonferansen i Tromsø: 15. 09.2015
- Campingkonferanse i Tromsø: 13. 10 2015
- Reiselivskonferansen i Nord-Troms, Halti Næringshage: 15.10. 2015
- Norsk Opplevelseskonferanse, Svolvær: 28-30. 10 2015

Rapport om skiparkeringsplasser

Sammen med Up North BA og Lyngenguide Mikal Nerberg ble det laget en rapport om skiparkeringsplasser. Rapporten skal være et innspill til kommunene (hovedsakelig Lyngen og Kåfjord) for å tilrettelegge enda bedre for økende antall skiturister.

Lyngen Buss

Sammen med Bussring, Innovasjon Norge og Vinter Troms er det enighet om å starte et forsøksprosjekt for en fast bussrute som går hver dag (vinter) fra Tromsø til Lyngenfjordregion. Resultatet av arbeidet skal sørge for at Lyngenfjordregionen blir enklere å besøke for nordlysturistene som er i Tromsø.

Digital turistinformasjon i butikk i Kåfjord:

Kåfjord kommune utvikler seg fra å være en sommerturist destinasjon til en helårsdestinasjon (nordlys og ski). Men så langt har Kåfjord kommune kun hatt en sommeråpen turistinformasjon. Det ble utarbeidet et forslag om hvordan kommunen kan sørge for at det finnes en turistinformasjon i Kåfjord som har helårsåpent. Forslaget går ut på at Visit Lyngenfjord etablerer digitale turistinformasjoner i tre butikker (Olderdalen, Manndalen og Birtavarre). I tillegg finnes brosjyremateriell, og medarbeiderne i butikkene blir utdannet som turistverter. Åpning av de digitale turistinformasjonene er ventet sommeren 2016.

Prosjekter

Lyngenfjord et bærekraftig reisemål

Innovasjon Norge godkjente ikke oppstart av hovedprosjekt Bærekraftig Reisemål i 2015 på grunn av usikkerhet rundt selskapets videre finansiering. Etter positive vedtak i eierkommunene ultimo 2015 er prosessen videreført.

Ringvirkningsanalyse

Storfjord kommune søkte Troms fylkeskommune om penger for å gjennomføre en ringvirkningsanalyse for hele Lyngenfjordregionen. Tilsagn kom sommeren 2015 og Visit Lyngenfjord fikk i oppdrag fra Storfjord kommune å gjennomføre prosjekt. Planlagt innlevering er 2016

Turistinformasjon

Lyngseidet:

VL jobber for å ha turistkontoret på Lyngseidet åpent hele året. Men oppgavene til et destinasjonsselskap med visningsturer, presseturer, utdanning osv. gjør det vanskelig å opprettholde åpningstider til enhver tid. Visit Lyngenfjord har fått midler fra Lyngen kommune for å ansette sommervikarer under fellesferien.

Skibotn:

VL fikk oppdrag fra Storfjord kommune om å drive turistkontoret i Skibotn. Det ble ansatt 3 vikarer som har jobbet i 9 uker i sommersesongen. Videre blir turistkontoret brukt som kontor for Marie Kr. Angelsen og dermed er kontoret også åpent utenom sommersesongen.

Kåfjord:

VL fikk oppdrag fra Kåfjord kommune for å utdanne turistverter i Kåfjord og sørge for brosjyremateriale i 8 uker med sommeråpen turistinformasjon.

Besøkende: se vedlagt ark.

Brosjyrer

VL fokuserer på å levere informasjon på nett, men det er mange som har behov for fysiske brosjyrer. Visit Lyngenfjord har alle brosjyrer gratis tilgjengelig på nett: <http://www.visit-lyngenfjord.com/en/travelguide-lyngenfjord>

I tillegg ble det laget en vandrebrosjyre med 25 vandreturer rundt Lyngenfjorden.

Brosjyren er på norsk/engelsk (10.000 stk) og finsk/tysk (5.000 stk). Brosjyren ble distribuert i hele Troms, delvis Nordland og Finnmark og Tornedalen.

Brosjyren ble en stor suksess og det viser seg at det også er behov hos fastboende for en slik guide.

Finansering	
Kostnader Design&trykk	81 000,-
Kostnader andre	9 325,-
Kostnader Visit Lyngenfjord	28 806,-
	119 131,-
Annonse salg	- 43 000,-
Støtte kommunene	- 30 000,-
Støtte fra prosjekt «Fra Ishavet til Halti»	-50 000,-
	123 000,-
Resultat	-3 869,-

Vedlegg

Medlemmer

Medlemmer i Visit Lyngenfjord 2015

	Bedrift	Telefon	Mail	Kontakt Person
1	Artic Cruise in Norway AS	905 49 997	kal@acinorway.no	Kurt Arild Larsen
2	Artic Lyngen Sjøcamp	417 69 069	post@artic-lyngen.no	Jens Ivar Simonsen
3	Astrid Hansen	900 74 972		Astrid Hansen
4	Caravanpark Slettnes	41 226 609	hallgeir.naimak@icloud.com	Hallgeir Naimak
5	Elektro Sport	950 24 045	tore@elektro-sport.no	Tore Larsen
6	FabLab	918 52 232	haakon@fablab.no	Håkon Karlsen Jr Kjetil Hugo og Tomas Hansen
7	FEXX - båt	975 39 277	fex@fexx.no	Kari Nilsen Overelv Øyvind Kristian Johansen
8	Helligskogen Fjellstue	901 26 133	karikunst@helligskogen.no	Eiolf Steinvik
9	High-North Camp Birtavarre	97 72 2844	okj@high-north.com	Frank Valø
10	IMA tursenter	901 95 865	eiolf@ima-as.no	Alf Fagerborg
11	Kjelkebakken Gård	480 56 134	post@kjelkebakkengard.no	Per Halvard Hansen Stine Jakobsen
12	Koppangen Brygge	900 87 005	post@koppangenbrygger.no	Strømso
13	Lenangen Brygger AS	91395123	lenangenbrygger@lenangenbrygger.no	Lisbet Larsson
14	LHL Klinikum Skibotn	77715560	skibotn.post@lhl-klinikken.no	Lisbet Larsson
15	Lisbet Larsson - Lyngen Home	917 83 778	lisbet.larsson@tromskraft.no	Ingar Lyngmo
16	Lyngen Fjordbuer	909 47 452	ingarlyn@online.no	Reidar Gangsø
17	Lyngen Fjordcamp	971 65 210	post@lyngenfjordcamp.com	Laila-Anita Westby
18	Lyngen havfiske og tursenter	94 05 59 93	post@lyngenhavfiske.no	Marion Prochnow
19	Lyngen Kulturkafe	974 12 275	marion.prochnow@gmail.com	Mikal Nerberg
20	Lyngenguide, Mikal Nerberg	922 39 880	post@lyngenguide.no	Kristina Giæver
21	Lyngseidet Gjestegård	92 85 6221	post@gjestegaarden.no	Morten Pedersen
22	Lyngsfjord Adventure	77 71 55 88	post@lyngsfjord.com	Patrik & Henriikka
23	Magic Mountain Lodge	77 71 11 30	magicmountainlodge@gmail.com	Henrik Solberg
24	Mannaldalen Sjøbuer	41 60 47 38	post@sjobuer.no	Tom Trøbraten
25	Olderdalen Apartment	92076796	tom.trobraten@hotmail.com	Mona Solbakk
26	Senter for nordlige folk	95 142 060	mona@nordligefolk.no	Kesarin Olsen
27	Siam Catering / Håkon Gjestehus	995 88 635	siamcatering@gmail.com	Tomas Nyheim
28	Skibotn Husky	41331561	tomas@skibotn.com	Tom Jarle Hansen
29	Snøhytta AS	90735241	tjh@snohytta.no	Ole Anton Teigen
30	Solheim Fritidsgård	995 43 097	teigen.ole@gmail.com	Inger Rietz Vatne
31	Solhov	48 06 0914	xvati01@hotmail.com	Stein Are Engstad
32	Strandbu Camping	982 90 831	stein-are.engstad@facilit.no	Petter Kvalsvik
33	Strikkhopp & Sânt AS	908 70 977	petter@strikkhopp.no	Inge Storsteinnes
34	Svensby Tursenter	91 70 9936	post@svensbytursenter.no	Stein-Erik Eliassen
35	Sørheim Brygge	412 01 480	post@sorheim-brygge.no	Ann Karina Sogge
36	Take me away - Transport og hus	990 01 454	takemeawaycamping@gmail.com	Asbjørn Rygh
37	Tour in Lyngenalps	91 73 5497	post@tourilyngenalps.no	Svein Eriksen
38	Årøybukt Guesthouse	92038575	svein.eriksen@ibidium.no	

Salg

Brutto omsetning av reiselivstjenester fra våre medlemsbedrifter gjennom Visit Lyngenfjord.

Booking manuelt: Bestillinger som blir lagt in manuelt fra Visit Lyngenfjord etter forespørsel via telefon, epost eller over skranken.

Webstore: Bestillinger gjennom Visit Lyngenfjord sin hjemmeside

Turoperatør: alle bestillinger gjennom turoperatører

Turistinformasjon: Omsetning av varer på turistinformasjon på Lyngseidet (suvenerirer, bøker, kart osv.)

Arrangement: Ulike kampanjer/tiltak hvor Visit Lyngenfjord kunne fakturere

Medlemskap: Medlemsbidrag fra reiselivsbedrifter

	Booking manuelt	Webstore	Turoperatør	Salg reiselivstjenester	Turistinformasjon	Arrangement	Medlemskap	Total
Total	504 283,00	664 029,00	217 302,00	1 385 614,00	138 672,20	67 312,00	201 500,00	1 793 098,20
Januar	11 022,00	9 485,00	4 934,00	25 441,00	11 022,30	-	-	
Februar	95 069,00	13 420,00	17 629,00	126 118,00	22 714,40	19 375,00	158 000,00	
Mars	90 402,00	377 260,00	12 600,00	480 262,00	26 092,50	197,00		
April	143 176,00	137 739,00	71 948,00	352 863,00	49 731,00	-	24 500,00	
Mai	6 001,00	37 575,00	29 205,00	72 781,00	5 106,00	39 363,00	14 000,00	
Juni	24 686,00	26 170,00	-	50 856,00	2 257,00	8 377,00	-	
Juli	8 210,00	13 450,00	-	21 660,00	10 114,00	4 200,00	-	
August	13 963,00	37 050,00	15 882,00	66 895,00	10 635,00	-	-	
September	-	3 000,00		3 000,00			5 000,00	
Oktober	2 200,00	2 300,00		4 500,00				
November	944,00	-		944,00				
Desember	108 610,00	6 580,00	65 104,00	180 294,00	1 000,00			

Besøkende turistinformasjon

Lyngseidet 2015 Vintersesong (jan - midten av mai (uke 1 - 19))

Besøkende skisesong 2014	824
Antall besøkende per dag:	8,67
Antall utlendinger i %	7,40

Nasjonaliteter	Ranking	Land	Antall	Prosent
	1.	Tyskland	155	18,81
	2.	Frankrike	119	14,44
	3.	Italia	88	10,68
	4.	Sveits	88	10,68
	5.	UK	62	7,52
	6.	Norge	61	7,40
	7.	Spania	54	6,55
	8.	Finland	38	4,61
	9.	Østerrike	29	3,52
	10.	Sverige	20	2,43
		Rest	110	13,35

Fra uke 36 - 52 har det vært 110 besøkende på Lyngseidet. 88% utlendinger.

Lyngseidet 2015 Sommersesong (midten av juni til slutten av august (uke 26 - 35))

Besøkende totalt	463	Klokkeslett	Besøkende
Antall besøkende per dag:	9,26	09.00 - 11.00	92,00
Antall utlendinger i %	82,07	11.00 - 13.00	129,00
		13.00 - 15.00	140,00
		15.00 - 16.30	102,00

Nasjonaliteter	Ranking	Land	Antall	Prosent
	1.	Norge	83	17,93
	2.	Finland	48	10,37
	3.	Ukjent	33	7,13
	4.	Tyskland	33	7,13
	5.	Sverige	25	5,40
	6.	England	21	4,54
	7.			
	8.			
	9.			
	10.			
	11.			

Skibotn 2015 Sommersesong (uke 23 - 36)

Besøkende totalt	1062	Klokkeslett	Besøkende
Antall besøkende per dag:	12,07	før kl.	300,00
Antall utlendinger i %	80,41	10.00 - 12.00	276,00
		12.00 - 15.00	286,00
		15.00 - 18.00	200,00

Olderdalen 2015 Uke 26 - 33

Besøkende totalt	560	Klokkeslett	%
Antall besøkende per dag:	15	10. - 12.	61
Antall utlendinger i %	75	12. - 14.	32
		14. - 16.	2
		16. - 18.	20

Nasjonaliteter	Ranking	Land	Antall	Prosent
	1.	Finland	384	36,16
	2.	Norge	208	19,59
	3.	Tyskland	150	14,12
	4.	Sverige	53	4,99
	5.	Frankrike	37	3,48
	6.	Holland	35	3,30
	7.	Sveits	31	2,92
	8.	Russland	17	1,60
	9.			
	10.			

Nasjonaliteter	Ranking	Land	Antall	Prosent
	1.	Norge	142	25
	2.	Frankrike	58	383
	3.	Tyskland	43	8
	4.	Sverige	36	6
	5.	Spania	24	4
	6.	Irland	16	3